

**REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA
ZA REVIZIJO POSTOPKOV ODDAJE JAVNIH NAROČIL**

LETNO POROČILO
ZA LETO 2005

KAZALO VSEBINE

UVOD	4
1. ORGANIZACIJA IN NAČIN DELA	6
1.1. POSTOPEK PRED DRŽAVNO REVIZIJSKO KOMISIJO.....	6
1.2. NAČIN ODLOČANJA DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE.....	7
1.3. NARAVA ODLOČITEV DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE	8
1.3.1. Postopek pred sodiščem	9
1.4. NOVELA ZRPJN-C.....	10
1.4.1. Sprememba prekluzivnega učinka petega odstavka 12. člena ZRPJN.....	10
1.4.2. Zožanje aktivne legitimacije	12
1.4.3. Spremenjen postopek izdaje začasnih odredb	17
1.4.4. Opredelitev do vseh zatrjevanih kršitev	19
1.4.5. Dolžnost obveščanja.....	20
1.4.6. Državna revizijska komisija kot prekrškovni organ.....	20
1.5. POSLOVNIK DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE ZA REVIZIJO POSTOPKOV ODDAJE JAVNIH NAROČIL	21
1.5.1. Splošno	21
1.5.2. Organizacija in način dela	21
1.5.3. Način dela in imenovanje senatov.....	23
1.6. DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA IN SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI... 24	
1.6.1. Sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje	26
2. ŠTEVILO PREJETIH ZAHTEVKOV ZA REVIZIJO V LETU 2005.....	27
3. ZAHTEVKI ZA REVIZIJO, PRIKAZANI LOČENO ZA POSTOPEK PRED IN PO SPREJETJU ODLOČITVE NAROČNIKA O DODELITVI JAVNEGA NAROČILA	31
4. PODATKI O ODLOČITVAH O ZAHTEVKIH ZA REVIZIJO V LETU 2005	34
5. PREDLOG UKREPOV ZA ODPRAVO NEPRAVILNOSTI (V SKLADU Z DRUGIM ODSTAVKOM 33. ČLENA ZRPJN) IN PREGLED REALIZACIJE.....	37
5.1. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE STANJA NA PODROČJU JAVNEGA NAROČANJA.....	37
5.1.1. Predstavitev direktiv	37
5.1.1.1. Novosti glede meril po direktivi 2004/18/ES in direktivi 2004/17/ES	38
5.1.1.2. Mešana naročila, ki vključujejo t.i. storitve A in t.i. storitve B	40
5.1.1.3. Oddajanje naročil na področju obrambe (10. člen Direktive 2004/18/ES)	42
5.1.1.4. Roki za sprejemanje ponudb	44
5.1.1.5. Elektronska dražba	48
5.1.1.6. Novi pragovi za uporabo določil direktiv	50
5.1.1.7. Uporaba skupnega geslovnika za javna naročila (CPV)	51
5.1.1.8. Tehnične specifikacije	51
5.1.1.9. Status javnega naročnika	53
5.1.1.10. Izjeme, za katere se direktiva ne uporablja	54
5.1.1.11. Pogoji za udeležbo	55
5.1.1.12. »In-house« javna naročila	56
5.1.1.13. Uporaba sekundarnih politik v postopkih oddaje javnih naročil.....	58
5.1.2. Pobude za noveliranje ZRPJN.....	60
5.2. PREGLED REALIZACIJE PREDLOGOV IZ LETNEGA POROČILA ZA LETO 2004	61
6. POSLOVANJE IN AKTIVNOSTI DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE.....	64
6.1. FINANČNO POSLOVANJE	64

6.1.1. Organiziranost finančnega poslovanja Državne revizijske komisije	64
6.1.2. Predstavitev izvršitve finančnega načrta za leto 2005.....	64
6.2. NOTRANJI NADZOR	67
6.3. STALIŠČA OBČNE SEJE DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE, KI SE NANAŠAJO NA INTERPRETACIJO ZRPJN	68
6.3.1. Občna seja Državne revizijske komisije	68
6.3.2. Oprostitev plačila takse	68
6.3.3. Stališča Državne revizijske komisije o stroških v revizijskih postopkih	68
6.3.4. Stališče Državne revizijske komisije do sosporništva.....	70
6.3.5. Stališče Državne revizijske komisije do vprašanja izdaje začasnih odredb	70
6.3.6. Ugotovitev obstoja pooblastila	70
6.3.7. Potrdilo o poravnanih javnih dajatev v primeru, da ima ponudnik sedež v tujini..	71
6.3.8. Računska napaka	71
6.3.9. Druga dokazila, ki dokazujejo ekonomsko-finančno sposobnost	71
6.4. KADRI	71
6.5. USPOSABLJANJE	73
6.6. DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA KOT PREKRŠKOVNI ORGAN.....	73
6.7. SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI.....	75
6.8. MEDNARODNO SODELOVANJE	76
6.8.1. Twinning projekt	76
6.9. SPLETNE STRANI DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE.....	77
SKLEP	79
PRILOGE	80
1. ZRPJN (NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO SKUPAJ S STARIMI VERZIJAMI)	80
2. POSLOVNIK O DELU DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE	117
3. POMEMBNEJŠE ODLOČITVE SODIŠČA EVROPSKIH SKUPNOSTI IN SODIŠČA PRVE STOPNJE IZ LETA 2005	131

UVOD

V Letnem poročilu o delu Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državne revizijske komisije) za leto 2005 je predstavljena organizacija in način dela Državne revizijske komisije, poleg tega pa tudi podatki o delu Državne revizijske komisije ter vloženih zahtevkih za revizijo. Letno poročilo za leto 2005, šesto po vrsti, pa tudi predloge ukrepov za odpravo določenih kršitev, ki jih ugotavlja Državna revizijska komisija ter predloge za izboljšanje stanja na področju javnega naročanja, med temi tudi teze, ki naj jih pripravljavci reforme javnega naročanja pri njenem ustvarjanju upoštevajo.

Področje javnih naročil področje se je v Republiki Sloveniji začelo hitreje razvijati šele v zadnjih nekaj letih, vsled tega odločitve Državne revizijske komisije, kot samostojnega in neodvisnega državnega organa, ki zagotavlja pravno varstvo ponudnikov in javnega interesa v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil, nedvomno oblikujejo tudi prakso naročnikov in ponudnikov pri uporabi Zakona o javnih naročilih (v nadaljevanju: ZJN-1). Ob zavedanju, da s svojimi odločitvami Državna revizijska komisija vpliva na razvoj tega področja in na oblikovanje enotne prakse v postopkih javnega naročanja, poročilo (s prilogami) prikazuje tudi način odločanja o spornih vprašanjih, kar naj služi kot vodilo za ravnanje v podobnih primerih.

Prvi del opisuje organizacijo in način dela Državne revizijske komisije. V njem je posebej izpostavljeno razmerje med Državno revizijsko komisijo in Sodiščem Evropskih skupnosti z vidika enotnega in učinkovitega pravnega varstva. Državna revizijska komisija je namreč ena izmed tistih organov, ki bo v primeru, da bo pri presoji revizijskega zahtevka naletela na vprašanje razlage evropskega prava ali veljavnosti sekundarne zakonodaje in pri tem štela, da je rešitev tega vprašanja potrebna za odločitev v tej zadevi, sodišču Evropske skupnosti dolžna zastaviti predhodno vprašanje.

V drugem, tretjem in četrtem delu vsebuje poročilo vse zahtevane podatke iz 33. člena Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (v nadaljevanju: ZRPJN). V tej zvezi posebej izstopa podatek, da med skoraj petsto zahtevki za revizijo (oziroma pritožbami), o katerih je odločala Državna revizijska komisija (kar znaša dobro četrtno več kot leto prej, ki je bilo prav tako po številu zadev rekordno), ni bilo zahtevkov za revizijo, ki bi bili vloženi v javnem interesu; te lahko vložijo Ministrstvo za finance, Urad za varstvo konkurence in Državno pravobranilstvo RS. Na letni ravni se tudi (statistično) potrjuje teoretično izhodišče, da je pravno varstvo učinkovitejše v revizijskih postopkih pred odločitvijo naročnika o dodelitvi javnega naročila (torej v zgodnjih fazah postopka), saj je bilo v tej fazi postopka kot neutemeljenih zavrženih bistveno več zahtevkov v primerjavi z zahtevki po odločitvi naročnika.

Državna revizijska komisija je v letnem poročilu tudi zapisala nekatera izhodišča, ki bi jih veljalo upoštevati pri pripravi nove zakonodaje s področja javnih naročil. Ta mora biti zaradi rokov, določenih v novih evropskih

direktivah (2004/17/EC in 2004/18/EC, s spremembami, vključno z odločbo Komisije 2005/15) uveljavljena najkasneje 31. januarja 2006. Bežno gre v tej zvezi omeniti spremenjene mejne vrednosti, nad katerimi se uporabljajo določbe vsake direktive, vzpostavitev nekaterih novih postopkov oziroma faz postopkov, novo ureditev tehničnih specifikacij, rokov ter končno pogojev za udeležbo in meril. Zgolj v zvezi s slednjimi velja opozoriti, da 1. točka preambule Direktive 2004/18/EC poudarja dopustnost socialnih in/oziroma ekoloških meril, pod pogojem, da so ta povezana s predmetom javnega naročila in ne povzročijo prepovedanega omejevanja konkurence. Ta možnost pa je med primeroma naštetimi merili ekonomsko najugodnejše ponudbe tudi izrecno zapisana (1.a točka 53. člena).

Po eni strani Državna revizijska komisija izraža pozitivno stališče do noveliranja ZRPJN v letu 2005, po drugi strani zaskrbljenost do tega, da je rok za vnos evropskih direktiv s področja javnega naročanja potekel, Republika Slovenija pa zakonodaje na tem področju ni uskladila. Poleg tega je Državna revizijska komisija je že v preteklih letnih poročilih opozorila tudi na potek rokov za izdajo podzakonskih aktov po ZJN-1, medtem pa so potekli tudi roki za izdajo nekaterih podzakonskih aktov na podlagi ZJN-1A (novele). V vseh v ZJN-1 navedenih primerih bi morali biti, z vidika pravne varnosti in normalnega delovanja sistema javnih naročil, podzakonski predpisi sprejeti že pred uveljavitvijo novele, ne glede na dolžino zakonskih rokov pa bi bilo njihovo izdajo pričakovati nemudoma. Ministrstvo za finance namreč do dne priprave letnega poročila še vedno ni sprejel kar nekaj predpisov, zahtevanih z ZJN-1.

V nadaljevanju letnega poročila so predstavljane aktivnosti in poslovanje Državne revizijske komisije. Posebej velja opozoriti na elektronsko poslovanje, vpisnik zadev in odločitve so dostopne na spletnih straneh <http://www.gov.si/dkom>, kjer se lahko med drugim seznanimo tudi s pomembnejšimi odločitvami Sodišča Evropskih skupnosti s tega področja (s povzetkom v slovenskem jeziku).

V zaključku ne gre prezreti, da je Državna revizijska komisija je v letu 2005 na podlagi natečaja Evropske komisije pridobila t.i. Twinning projekt, katerega cilj je krepitev usposobljenosti hrvaške Državne komisije za kontrolo postopkov javnih naročil. Po tem, ko sta Državno revizijsko komisijo kot zgledno institucijo za zagotavljanje pravnega varstva ocenila OECD in Evropska komisija, predstavlja pridobitev tega projekta posebno vzpodbudo, zlasti pa odgovornost vsem zaposlenim. Temu projektu se bo Državna revizijska komisija v tekočem letu, ob primarnem upoštevanju namena, za katerega je bila z zakonom ustanovljena, tudi aktivno posvetila.

Zapis velja zaokrožiti z upanjem, da bo Letno poročilo spodbuda vsem, ki se z javnimi naročili znanstveno, strokovno ali ljubiteljsko ukvarjajo, da posežejo po letnem poročilu, ki je brezplačno dostopno na spletnih straneh in zgoščenki, na kateri so tudi vse odločitve Državne revizijske komisije, ki jih je ta sprejela v letih 2002, 2003, 2004 in 2005.

1. ORGANIZACIJA IN NAČIN DELA

Državna revizijska komisija je samostojen in neodvisen državni organ, ki zagotavlja pravno varstvo ponudnikov v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil. Prvi odstavek 4. člena ZRPJN določa: *»Pravno varstvo ponudnikov v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil, Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (skrajšano: Državna revizijska komisija).«*

Poseben organ za pravno varstvo v postopkih oddaje javnih naročil je bil ustanovljen že z ZJN (Ur. l. RS, št. 24/97) in sicer komisija, pristojna za revizijo postopkov oddaje javnih naročil. S sprejemom ZRPJN in s tem določitvijo statusa in pristojnosti Državne revizijske komisije pa so bili zagotovljeni tudi formalni pogoji za vzpostavitev neodvisnega in samostojnega položaja tega organa.

Državna revizijska komisija ima predsednika in štiri člane, ki jih je imenoval Državni zbor. Sedanja sestava Državne revizijske komisije je Državni zbor imenoval dne 27.02.2004 s Sklepom o imenovanju člana Državne revizijske komisije, Francija Kodele (Ur. l. RS, št. 22/2004) in dne 15.07.2004 s Sklepom o imenovanju predsednika in treh članov Državne revizijske komisije, dr. Aleksija Mužine ter mag. Metke Cerar, Vesne Cukrov in Jožefa Kocuvana (Ur. l. RS, št. 83/2004).

Neodvisnost Državni revizijski komisiji zagotavlja ZRPJN, ki med ostalim določa, da se sredstva za delo te komisije zagotovijo v proračunu Republike Slovenije, na predlog Državne revizijske komisije; o porabi teh sredstev odloča sama. Podrobnejšo organizacijo in način dela državne revizijske komisije ureja poslovnik Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil. Nov poslovnik je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 44/05 (v nadaljevanju: Poslovnik) in je priloga tega poročila.

1.1. POSTOPEK PRED DRŽAVNO REVIZIJSKO KOMISIJO

Postopek revizije se po ZRPJN prične pred naročnikom, nadaljuje pa pred Državno revizijsko komisijo, poleg primerov pritožb na podlagi 12., 13. in 17. člena ZRPJN, na podlagi odstopa zahtevka za revizijo iz 17. člena ZRPJN.

Po prejemu zahtevka za revizijo predsednik Državne revizijske komisije s sklepom praviloma dodeli zahtevek za revizijo v odločanje pristojnemu senatu, obenem določi predsednika in člane senata, oziroma dodeli zahtevek posameznemu članu Državne revizijske komisije. Predsednik Državne revizijske komisije določi za odločanje o posameznem zahtevku za revizijo senat oziroma posameznega člana, odvisno od zahtevnosti primera, pri čemer upošteva vrednost predmeta javnega naročila, obsežnost dokumentacije in druge okoliščine, ki so pomembne za presojo zahtevnosti posameznega primera, in določila ZRPJN. Posamezni član Državne revizijske komisije odloča o zahtevku za revizijo, če v skladu z zakonom ali

poslovníkom ni potrebno imenovati senata (pri čemer velja dodati, da je bila večina zadev po teh kriterijih dodeljena v odločanje senatu).

Praviloma predsednik Državne revizijske komisije dodeljuje zahtevke za revizijo poročevalcu oziroma posameznemu članu, upoštevaje abecedni red začetnic priimkov članov Državne revizijske komisije po vrstnem redu prejema (t.i. načelo *naravnega sodnika*) in ob upoštevanju zaporedja dodeljenih zahtevkov vsem članom Državne revizijske komisije, ko gre za odločanje o podobni zadevi oziroma o zadevi, v kateri je določen član Državne revizijske komisije že odločal, ali v primeru, da ima določen član Državne revizijske komisije posebna strokovna znanja, ki so pomembna za odločanje o zadevi (drugi odstavek 22. člena Poslovnika).

Kadar obstajajo izločitveni razlogi, mora posamezen član o le-teh nemudoma obvestiti predsednika Državne revizijske komisije, ki odloči o njegovi izločitvi. O izločitvi predsednika se odloči na seji Državne revizijske komisije, ki jo sklicuje in vodi član, ki nadomešča predsednika Državne revizijske komisije.

1.2. NAČIN ODLOČANJA DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE

Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo. Državna revizijska komisija odloča, ob upoštevanju meja zahtevka za revizijo, tudi o kršitvah, za katere vlagatelj ni vedel ali ni mogel vedeti, pa so vplivale na odločitev naročnika o dodelitvi naročila (19. člen ZRPJN). V tem delu je novela ZRPJN-C bistveno posegla v obstoječo ureditev (glej v nadaljevanju). Državna revizijska komisija izdaja odločbe v obliki sklepa.

Ni sporno, da mora vlagatelj zahtevka za revizijo poleg zatrjevanih kršitev navesti tudi dejstva in dokaze, s katerimi se te kršitve dokazujejo. Državna revizijska komisija pa lahko pri odločanju o posameznem revizijskem zahtevku zahteva od strank tudi dodatna pojasnila. Pravila pravnega postopka, ki se v revizijskem postopku subsidiarno in smiselno uporabljajo na podlagi petega odstavka 3. člena ZRPJN, določajo (7. člen Zakona o pravnem postopku, Ur. l. RS, št. 26/99, 96/02 in 2/04; v nadaljevanju: ZPP), da morajo stranke navesti vsa dejstva, na katera se opirajo njihovi zahtevki, in predlagati dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo. Sodišče sme ugotoviti dejstva, ki jih stranke niso navajale, in izvajati dokaze, ki jih stranke niso predlagale, če izhaja iz obravnave in dokazovanja, da imajo stranke namen razpolagati z zahtevki, s katerimi ne morejo razpolagati. Pri tem pa svoje odločitve ne sme opreti na dejstva, glede katerih strankam ni bila dana možnost, da se o njih izjavijo. To pomeni, da je v pravnem postopku uveljavljeno razpravno načelo. V drugem odstavku 21. člena ZRPJN pa je določeno, da lahko Državna revizijska komisija pred svojo odločitvijo zahteva dodatna pojasnila od naročnika, vlagatelja zahtevka za revizijo ali drugih udeležencev v postopku oddaje javnega naročila, pridobi strokovno ali izvedensko mnenje in si lahko ogleda tudi ostale dokumente ter dejanske razmere pri strankah v postopku ter zbere druge potrebne podatke za odločitev.

Poudariti je potrebno, da vloženi zahtevek za revizijo zadrži postopek oddaje javnega naročanja do odločitve Državne revizijske komisije, torej ima suspenzivni učinek (prvi odstavek 11. člena ZRPJN). Na podlagi določb ZRPJN lahko naročnik predlaga, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži postopka oddaje javnega naročila. Po noveli ZRPJN iz leta 2004 mora naročnik skladno s tretjim odstavkom 11. člena ZRPJN posredovati omenjeni predlog hkrati tudi vlagatelju zahtevka za revizijo, ki sme o njem posredovati Državni revizijski komisiji in naročniku svoje mnenje v treh dneh od njegovega prejema. O predlogu naročnika odloča posamezen član oziroma senat. Novela ZRPJN-C je postopke izdaja odločitev po 11. členu bistveno poenostavila (glej v nadaljevanju).

Kadar so izpolnjene vse procesne predpostavke za odločanje o zahtevku za revizijo, senat oziroma posamezen član odloči o zahtevku za revizijo in izda sklep najkasneje v 15 dneh od prejema zahtevka in celotne dokumentacije in morebitnih dodatnih pojasnil. V utemeljenih primerih pa se rok za odločitev lahko podaljša za največ 20 dni (20. člen ZRPJN).

1.3. NARAVA ODLOČITEV DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE

Če vlagatelj v postopku revizije izkaže pravni interes in so podane tudi ostale procesne predpostavke za odločanje (glede poostitve predpostavk glej novelo ZRPJN-C v nadaljevanju), Državna revizijska komisija o zahtevku odloči meritorno. Kadar Državna revizijska komisija vsebinsko odloča o zahtevku, lahko zahtevek s sklepom zavrne kot neutemeljen ali pa mu ugotovi in postopek oddaje javnega naročila razveljavi, delno ali v celoti. Na podlagi prejema pisnega obvestila o umiku zahtevka za revizijo, pred sprejemom odločitve Državne revizijske komisije, Državna revizijska komisija postopek za revizijo ustavi. V tej zvezi je potrebno dodati, da ima Državna revizijska komisija le kasatorična pooblastila, kar pomeni, da s svojim sklepom ne more nadomestiti odločitve naročnika o izbiri najugodnejšega ponudnika ali druge odločitve v postopku oddaje javnega naročila.

Seveda mora Državna revizijska komisija svojo odločitev obrazložiti in zanjo navesti razloge, lahko pa da naročniku tudi napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen (tretji odstavek 23. člena ZRPJN).

Kadar Državna revizijska komisija odloča o pritožbi vlagatelja zahtevka za revizijo zoper ravnanje naročnika na podlagi 12., 13. ali 17. člena tega zakona, lahko s sklepom pritožbo kot prepozno zavrže, zavrne kot neutemeljeno ali pa pritožbi ugotovi in v primeru pritožbe na podlagi 12. ali 13. člena tega zakona odloči, da mora naročnik odločati o zahtevku za revizijo v skladu s 16. členom tega zakona oziroma v primeru pritožbe na podlagi 17. člena tega zakona odloči, da zahtevek za revizijo sprejme v obravnavo.

Državna revizijska komisija ima tudi pooblastilo, da lahko, ob sprejemu odločitve o zahtevku za revizijo, od naročnika zahteva, da ji predloži poročilo o izvedbi postopka, v katerem je bil vloženi zahtevek za revizijo ali

ponovljenem postopku. Državna revizijska komisija lahko od naročnika zahteva, da skupaj s poročilom predloži dokumentacijo o postopku oziroma izvedbi predmeta javnega naročila. Naročnik mora poročilo predložiti v roku, ki ga določi Državna revizijska komisija in ne sme biti daljši od šest mesecev od prejema sklepa o zahtevku za revizijo. Če Državna revizijska komisija ugotovi, da v poročilu ni izkazana odprava nepravilnosti oziroma upoštevanje napotkov Državne revizijske komisije ali naročnik poročila ne predloži, o tem obvesti ministrstvo, pristojno za finance, vlado oziroma nadzorni organ naročnika.

Z revizijskim postopkom so povezani tudi stroški, ki jih ureja ZRPJN v 22. členu, in so praviloma vezani na uspeh v revizijskem postopku. Ob tem Državna revizijska komisija ugotavlja, da se stroški revizijskega postopka v primerjavi s prejšnjimi leti povečujejo predvsem zaradi povečane zahtevnosti sporov, ki so vezani na različna tehnična, finančna in druga strokovna vprašanja, kar zahteva vključitev izvedencev in drugih strokovnjakov pri reševanju revizijskih zahtevkov. Poleg tega opazamo, da narašča število revizijskih postopkov, v katerih stranke zastopajo pooblaščenca. Zaradi vse večjega pomena stroškov postopka, smo v okviru občne seje tudi sprejeli vrsto stališč, ki jih bomo predstavili v nadaljevanju (pod točko 6.3.), v januarju leta 2005 (ponovno pa tudi v januarju 2006) pa podali Odvetniški zbornici »Pobudo za tolmačenje oziroma obvezno razlago Odvetniške tarife«.

V praksi se že od uveljavitve ZRPJN postavlja vprašanje, ali je zoper odločitev Državne revizijske komisije mogoče vložiti redno ali izredno pravno sredstvo. Odgovor na zastavljeno vprašanje daje peti odstavek 23. člena ZRPJN, ki določa, da je po končanem postopku pred Državno revizijsko komisijo sodno varstvo zagotovljeno v postopku povračila škode pred sodiščem splošne pristojnosti. S takšno zakonsko rešitvijo (dokončnost odločitve, možnost dajanja napotkov za pravilno izvedbo postopka) se med drugim tudi zagotavlja obveza Direktiv Evropskih skupnosti, da mora država članica zagotoviti učinkovito izvajanje odločitev, ki jih sprejmejo organi, pristojni za postopke pravnega varstva (7. točka 2. člena Direktive 89/665/EEC in 8. točka 2. člena Direktive 92/13/EEC). Sklep Državne revizijske komisije učinkuje sam po sebi. Zakon pooblašča ta organ, da postopek razveljavi. Gre za t.i. *oblikovalni* ali *konstitutivni* sklep, zato posebna izvršba (*a.*) ni potrebna (*b.*) niti ni možna. Izjema je odločitev o stroških, ki je v ZRPJN določena kot izvršilni naslov (22. člen ZRPJN). Po razveljavitvi postopka ali dela postopka pravnih učinkov naročnikovih dejanj ni več. Pravna oziroma obveznostna moč sklepov je nesporna.

1.3.1. Postopek pred sodiščem

Vlagatelj zahtevka za revizijo lahko s tožbo pred pristojnim sodiščem uveljavlja povrnitev škode od naročnika. Z navedeno določbo uresničuje ZRPJN zahtevo iz zgoraj omenjenih direktiv Evropskih skupnosti po zagotovitvi možnosti vložitev odškodninskih zahtevkov. Vložitev tožbe pa, skladno z določbo, da je sodno varstvo zagotovljeno v postopku povračila škode pred sodiščem splošne pristojnosti, ne zadrži sklenitve pogodbe med

naročnikom in izbranim ponudnikom. V pomanjkanju drugih določb velja zapisati, da prekluzivnih rokov za vložitev tožbe ni, zato velja pri tem v celoti slediti določbam o zastaranju zahtevkov iz Obligacijskega zakonika (Ur. l. RS, št. 83/01; v nadaljevanju: OZ).

Z dnem uveljavitve ZRPJN so prenehale veljati določbe od 63. do 73. člena ZJN (1997), med njimi tudi določba 70. člena, ki je določa, da uporabljajo v postopku preverjanja zakonitosti oddaje javnega naročila naročniki in revizijska komisija določila zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ni z ZJN drugače določeno. ZRPJN prav tako kot ZJN ne ureja popolno postopka pravnega varstva, temveč se sklicuje na smiselno uporabo pravil pravnega postopka. Pravnemu varstvu uveljavljanja pravic v civilnih zadevah je namreč namenjen pravnici postopek, upravni postopek pa upravnim zadevam. Hkrati je zapis subsidiarne uporabe postopkovnih določb ZPP-ja v zakonu nujen, saj bi v nasprotnem primeru lahko, skladno z ZUP, po katerem se slednji uporablja v vseh t.i. javnopravnih zadevah, tudi oddajo javnih naročil podredili tem določbam. Pravna narava postopka oddaje javnega naročila se zaradi možnosti, da poseben neodvisni državni organ pred sklenitvijo pogodbe oceni izbiro pogodbene stranke, ne spremeni. Tudi odločitev v revizijskem postopku ne pridobi narave upravnega akta zato, ker odločitev sprejme neodvisni državni organ – Državna revizijska komisija. V zvezi s tem velja dodati zgolj to, da je pravna ureditev, ko o civilnem sporu ne odloča *prima facie* sodišče (beri: odloča Državna revizijska komisija) z ZPP celo izrecno predvidena: *»Ta zakon določa pravila postopka, po katerih sodišče obravnava in odloča v sporih iz osebnih in družinskih razmerij ter v sporih iz premoženjskih in drugih civilnopravnih razmerij fizičnih in pravnih oseb, razen če so kateri od navedenih sporov po posebnem zakonu v pristojnosti specializiranega sodišča ali drugega organa.«* (1. člen ZPP).

1.4. NOVELA ZRPJN-C

Junija letos 2005 je Državni zbor sprejel že tretjo novelo Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 61/05, in katera prinaša nekaj pomembnih sprememb, na katere bodo morale biti stranke revizijskih postopkov posebej pozorne. V nadaljevanju poskušamo spremembe analizirati skozi analizo prakse Državne revizijske komisije, ki se je oblikovala v tem kratkem obdobju od uveljavitve novele.

1.4.1. Sprememba prekluzivnega učinka petega odstavka 12. člena ZRPJN

Najpomembnejša med spremembami je verjetno sprememba petega odstavka 12. člena ZRPJN, ki je pred novelo določal, da vlagatelj zahtevka za revizijo po prejemu odločitve o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred prejemanjem te odločitve naročnika, pa kljub temu ni vložil zahtevka za revizijo že pred prejemanjem odločitve naročnika o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti. Navedena določba je razlikovala med kršitvami, za katere je vlagatelj vedel ali bi moral vedeti že pred prejemanjem odločitve o

dodelitvi naročila (oziroma v prvi fazi omejenega postopka pred prejemom odločitve naročnika o priznanju sposobnosti), ter kršitvami, s katerimi se je vlagatelj seznanil šele po prejemu odločitve o dodelitvi naročila (priznanju sposobnosti). Prve kršitve so bile predvsem tiste, ki so se nanašale na objavo javnega razpisa ali vsebino razpisne dokumentacije ter druga ravnanja naročnika, ki jih je le-ta storil pred izbiro najugodnejšega ponudnika oziroma priznanjem sposobnosti in so bili tudi ponudniki z njimi seznanjeni že pred prejemom naročnikove odločitve (npr. določena ravnanja naročnika na javnem odpiranju ponudb ali v postopku njihove evaluacije). Kršitve, s katerimi so se ponudniki seznanili šele po prejemu odločitve o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti, pa so bile predvsem tiste, ki so se nanašale na samo odločitev naročnika o izbiri najugodnejšega ponudnika oziroma priznanju sposobnosti, na ugotovitve o statusu in razloge za zavrnitev posameznih ponudb oziroma prijav, na njihovo ocenitev itd. Razlika med navedenimi kršitvami je bila ta, da kršitev, s katerimi je bil vlagatelj seznanjen že pred prejemom odločitve o izbiri oziroma priznanju sposobnosti, v fazi po prejemu odločitve ni več mogel uveljavljati v revizijskem postopku. Namen takšne vsebinske prekluzije, ki je bila pred zadnjo novelo vezana na trenutek prejema odločitve o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti, je bil preprečiti situacije, ko je ponudnik ob objavi razpisa ali pregledu razpisne dokumentacije sicer opazil domnevno nezakonita določila javnega razpisa oziroma ravnanja naročnika, vendar zoper njih ni reagiral takoj, ker je pričakoval ugoden izid, zahtevke za revizijo pa je vložil šele potem, ko se postopek oddaje javnega naročila zanj ni končal ugodno.

Namen preprečiti tovrstne špekulacije pa s prejšnjo določbo petega odstavka 12. člena ZRPJN ni bil v celoti dosežen. Ponudniki se namreč z naročnikovo odločitvijo o izbiri najugodnejšega ponudnika praviloma res seznanijo šele ob formalnem prejemu odločitve o dodelitvi naročila, vendar pa se že na javnem odpiranju ponudb seznanijo s posameznimi ponudbenimi cenami ter ostalimi ponudbenimi elementi, ki vplivajo na ocenjevanje ponudb. Zato lahko praviloma že na javnem odpiranju ugotovijo, ponudba katerega ponudnika bo izbrana kot najugodnejša. Ponudnik, ki je že na javnem odpiranju ponudb ugotovil, da njegova ponudba ni najugodnejša, je zato imel možnost vložiti zahtevek za revizijo zoper vsebino razpisne dokumentacije tudi potem, ko mu je postalo jasno, da predmetnega naročila ne bo pridobil. Poleg tega se je v praksi dogajalo, da so se posamezni ponudniki izogibali vročitvi odločitve o dodelitvi naročila in se z njo seznanili na neformalen način (npr. s strani drugih ponudnikov, ki so sodelovali v postopku in so odločitev o dodelitvi naročila že prejeli), potem pa so, če odločitev ni bila v skladu z njihovimi pričakovanji, vložili zahtevek za revizijo zoper vsebino razpisne dokumentacije, na katero pa v pričakovanju ugodnega izida postopka pred tem niso imeli pripomb. Takšni zahtevki za revizijo so bili nedvomno vloženi zaradi špekulativnih namenov, zaradi česar bi v določenih primerih lahko govorili tudi o zlorabi procesnih pravic.

Novela ZRPJN-C je zato določbo petega odstavka 12. člena ZRPJN, ki je kot časovno točko vsebinske prekluzije določala trenutek prejema naročnikove

odločitve o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti, spremenila tako, da bo mogoče jasno ločevati med ugovori zoper vsebino razpisne dokumentacije oziroma druga naročnikova dejanja pred odpiranjem ponudb ter ugovori zoper vsa ostala ravnanja in odločitve naročnika v postopku oddaje javnega naročila, ki nastopijo po datumu, določenem za odpiranje ponudb. Nov peti odstavek 12. člena ZRPJN je namreč možnost vložitev zahtevka za revizijo, v katerem se zatrjujejo nepravilnosti v zvezi z objavo razpisa in/ali razpisno dokumentacijo, omejil najkasneje do dneva, ki je določen za odpiranje ponudb oziroma (v omejenem postopku) prijav, razen v primeru, ko lahko vlagatelj dokaže, da zatrjevanih nepravilnosti objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem trenutkom. V vseh drugih primerih rok za vložitev zahtevka za revizijo ostaja 10 dni od prejema odločitve o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti ali druge naročnikove odločitve, s katero se formalno zaključi postopek oddaje javnega naročila.

V zvezi z rokom za vložitev zahtevka za revizijo, smiselno pa tudi v zvezi z prekluzijo po petem odstavku 12. člena v delu, ki se nanaša na »objektivnost okoliščin«, zaradi katerih vlagatelj pravnega varstva ni mogel uveljavljati, velja opozoriti na sodbo Sodišča ES v zadevi *C 327/00, Santex SpA & Unità Socio Sanitaria Locale n. 42 di Pavia*, da je potrebno Direktivo 89/665 razlagati tako, da se pristojnim nacionalnim sodiščem nalaga dolžnost, da v primerih, ko je ugotovljeno, da je naročnik s svojim ravnanjem onemogočil ali prekomerno otežil uveljavljanje pravic, ki jih pravni red Skupnosti podeljuje državljanu Unije, ki je bil oškodovan s sklepom tega naročnika, dopustijo pravne ugovore, v katerih se zatrjuje, da je obvestilo o javnem razpisu v neskladju s pravom Skupnosti, in ki so podani v utemeljitev zahtevka za revizijo te odločitve, tako da tam, kjer je to primerno, uporabijo možnost, ki jim jo daje nacionalno pravo, za neuporabo nacionalnih pravil o prekluzivnih rokih, skladno s katerimi se v primerih, ko je rok, določen za sprožitev postopkov revizije obvestila o javnem razpisu, že potekel, takšne neskladnosti ne more več ugovarjati.

1.4.2. Zožanje aktivne legitimacije

ZRPJN je pred zadnjim noveliranjem v prvem odstavku 9. člena (aktivna legitimacija v postopku revizije) določal, da lahko zahtevke za revizijo vloži vsaka oseba, ki ima ali je imela interes za dodelitev naročila in ji je bila ali bi ji lahko bila povzročena škoda zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev naročnika v postopku oddaje javnega naročila. Določilo je priznavalo legitimacijo zelo širokemu krogu subjektov – to je vsaki osebi, ki jo z določenim postopkom oddaje javnega naročila povezuje interes za dodelitev naročila ter za katero obstaja vsaj možnost, da ji nastane škoda zaradi zatrjevanih nepravilnosti v postopku. V praksi se je izkazalo, da omenjeno določilo (še zlasti v povezavi z določbo prvega odstavka 12. člena ZRPJN, ki podobno široko dopušča, da se zahtevke za revizijo lahko vloži v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila in zoper vsako ravnanje naročnika) lahko postane tudi sredstvo zlorabe (zavlačevanja postopka) v rokah ponudnikov, ki sicer sploh ne bi mogli pridobiti javnega naročila.

Pravno varstvo ponudnikov ni namenjeno uveljavljanju nekih objektivnih kršitev v postopku, ki ne morejo biti vzrok kakršni koli škodi (t.i. objektivne kršitve), temveč uveljavljanju pravne zaščite svojega pravnega položaja. V skladu z noveliranim prvim odstavkom 9. člena ZRPJN moral vlagatelj za to, da bi se mu priznalo upravičenje za vodenje revizijskega postopka, izkazati tako interes za dodelitev naročila kot tudi realno stopnjo verjetnosti (in ne več zgolj hipotetične možnosti), da bi mu zaradi zatrjevanih nepravilnosti v postopku lahko nastala škoda. Takšna strožja dikcija preprečuje, da bi zahtevek za revizijo dobil naravo t.i. *actio popularis* ter obenem utrjuje njegov osnovni namen, ki je v zaščiti interesa potencialnega ponudnika, da se na enakopravnih osnovah poteguje za izvedbo javnega naročila, ne da bi ga pri tem ovirale možne zlorabe in samovolja naročnika. Državna revizijska komisija je nekajkrat zahtevek za revizijo zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije zavrgla (oziroma zavrnila pritožbo zoper odločitev o zavrženju zahtevka za revizijo) že v preteklih letih (npr. v zadevi 018-104/04¹), kmalu po uveljavitvi novele pa na tem temelju sprejela vrsto odločitev. Na tem mestu velja dodati, da je podobno prakso že pred tem oblikovalo Sodišče ES, ko je v zadevi *C 230/02, Grossman Air Service* odločilo, da gre določila členov 1(3) in 2(1)(b) Direktive Sveta 89/665/EEC interpretirati tako, da ne prepovedujejo obravnavati osebe kot da je - potem ko je bilo javno naročilo že oddano - izgubila pravico do pravnega varstva v revizijskem postopku, če ni sodelovala v postopku oddaje javnega naročila iz razloga, da ni mogla ponuditi vseh razpisanih storitev, ker so bila določila v razpisni dokumentaciji domnevno diskriminatorna, pa se glede tega ni pritožila že pred oddajo javnega naročila². Državna revizijska komisija je v zadevi 018-255/05 odločila zahtevek za revizijo zavreči iz naslednjih razlogov:

»Za to, da bi se določenemu subjektu priznalo upravičenje za vodenje revizijskega postopka, ZRPJN torej zahteva dvoje: dejanski interes za dodelitev naročila in verjeten izkaz vsaj potencialne možnosti za nastanek škode zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev naročnika. Medtem ko v obravnavanem primeru vlagatelju ni mogoče odrekati dejanskega interesa za pridobitev predmetnega javnega naročila, pa je obenem potrebno ugotoviti, da je verjetnost nastanka škode vlagatelju, zaradi domnevnih kršitev, zatrjevanih v zahtevku za revizijo, izključena. Uvodoma gre tako ugotoviti, da vlagatelj v svojem revizijskem zahtevku zahteva razveljavitev celotnega postopka oddaje javnega

¹ Iz te odločitve velja opozoriti na naslednje izvajanje: »Upoštevajoč prejemno teorijo, ki jo v zvezi z oddajo ponudbe uvaja ZJN-1 in upoštevajoč oddajno teorijo v skladu z drugim odstavkom 112. člena ZPP, ki velja tudi za oddajo zahtevka za revizijo Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v roku za oddajo prijave ni oddal prijave, niti ni vložil zahtevka za revizijo in tako v skladu z 1. odstavkom 9. člena ZRPJN ni izkazal interesa za dodelitev javnega naročila, zato ni aktivno legitimiran kot stranka v postopku in tako ni upravičen do vložitve revizijskega zahtevka. Na tem mestu velja še enkrat zapisati, da bi bil v konkretnem primeru vlagatelj aktivno legitimiran za vložitev zahtevka za revizijo, če bi le - tega vložil (pri naročniku ali na pošti) pred dnevom in uro za oddajo ponudb.«

² Dodati velja, da imamo slovenskem pravu javnih naročil (za razliko od ureditev v mnogih evropskih državah, npr. v Avstriji) za take primere ustrezen korektiv, in sicer določilo petega odstavka 12. člena ZRPJN.

naročila, saj naj kršitev, ki jih zatrjuje, ne bi bilo mogoče sanirati na drugačen način. Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v svojem zahtevku ne navaja kršitev, ki bi, če bi se izkazale za utemeljene, narekovale razveljavitev celotnega postopka oddaje javnega naročila, temveč zgolj kršitve, ki bi, ob ugotovljeni utemeljnosti, narekovale razveljavitev naročnikove odločitve o oddaji naročila izbranemu ponudniku. Vlagatelj namreč napada zgolj dopustnost popravkov ponudbe izbranega ponudnika, v smislu zatrjevanih kršitev 4., 7. in 54. člena ZJN-1, to kršitev pa bi bilo, če bi bila dejansko ugotovljena, mogoče sanirati že z razveljavitvijo naročnikove odločitve o oddaji predmetnega javnega naročila.

Ob že zapisanem dejstvu, da vlagatelj v svojem zahtevku »napada« zgolj ponudbo izbranega ponudnika, ne pa tudi ponudb ostalih ponudnikov, katerih ponudbe so bile pravilne, pa gre obenem ugotoviti, da tudi v primeru, če bi se vlagateljeve revizijske navedbe izkazale za utemeljene, in bi bila ponudba izbranega ponudnika izločena iz postopka oddaje javnega naročila, to ne bi moglo nikakor vplivati na izboljšanje pravnega položaja vlagatelja v predmetnem postopku oddaje javnega naročila. Ponudba slednjega je bila namreč, kot je bilo ravno tako že navedeno, izločena kot nepravilna, kar se vlagatelju očitno ne zdi sporno, saj v zvezi s to odločitvijo naročnika ne zatrjuje nepravilnosti. V kolikor bi bila ponudba izbranega ponudnika izločena, pa bi bil tako izbran naslednji najugodnejši ponudnik izmed preostalih štirih ponudnikov, katerih ponudbe so bile pravilne (katerih nepravilnosti tudi vlagatelj ne zatrjuje).

Navedeno pomeni, da vlagatelj dejansko nima nobenih možnosti, da bi bil v predmetnem postopku oddaje javnega naročila izbran kot najugodnejši ponudnik, zaradi česar mu zaradi zatrjevanih domnevnih nepravilnosti v zvezi s predmetnim postopkom oddaje javnega naročila ni nastala in mu tudi ne bi mogla nastati nikakršna škoda, oziroma nastanka takšne škode ni uspel verjetno izkazati. Ker je verjeten izkaz nastanka škode en od elementov aktivne legitimacije, gre v posledici te ugotovitve zaključiti, da vlagatelj ni aktivno legitimiran za vložitev zahtevka za revizijo.«

Po drugi strani pa ne mora postati aktivna legitimacija (*locus standi*) sredstvo za odvzem pravice do pravnega varstva, kot to izhaja na primer iz opozorila Državne revizijske komisije v zadevi 018-271/05, in sicer, da je izrek sklepa, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, v nasprotju z njegovo obrazložitvijo, v kateri naročnik (tudi) utemeljuje, da zahtevka za revizijo ni vložila aktivno legitimirana oseba, saj vlagatelj ni dokazal možnosti nastanka škode oziroma možnosti, da bi bilo javno naročilo lahko dodeljeno njemu. Skladno s takšno obrazložitvijo naročnikovega sklepa bi namreč moral naročnik zahtevek za revizijo, v skladu z določilom drugega odstavka 13. člena ZRPJN, zavreči in ne zavrnil, saj je ugotavljanje aktivne legitimacije v postopku revizije (9. člen ZRPJN), katero naročnik vlagatelju očitno odreka, ena izmed procesnih predpostavk za meritorno odločanje o zahtevku za revizijo. Državna revizijska komisija pa je ugotavila, da je vlagatelj, kljub neprerekanju naročnikove

ugotovitve v zvezi z nepravilnostjo svoje ponudbe, v predmetnem postopku revizije izkazal možnost nastanka škode, saj bi v primeru ugotovitve nepravilnosti ponudb izbranega ponudnika in drugega ponudnika, kar vlagatelj zahteva (ob dejstvu, da so bile v predmetnem postopku predložene tri ponudbe), lahko predložil ponudbo v eventualno ponovljenem postopku oddaje javnega naročila oziroma bi lahko sodeloval v postopku s pogajanjem po predhodni objavi. Podobno izhajajo tudi iz odločitve Državne revizijske komisije v zadevi 018-286/05:

»Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj v predmetnem postopku oddaje javnega naročila dvignil razpisno dokumentacijo in do roka za oddajo ponudb oddal svojo ponudbo, s čimer je nedvomno izkazal interes za dodelitev predmetnega javnega naročila. V predmetnem revizijskem postopku vlagatelj zatrjuje, da je naročnik neupravičeno zavrnil vse ponudbe. Po vlagateljevem mnenju je sporna tehnična zahteva razpisne dokumentacije v točki 2.2.6. Omrežno stikalo, katero kot razlog za zavrnitev ponudb navaja naročnik, določena nedvoumno in omogoča objektivno presojo ponudb. Državna revizijska komisija na podlagi obvestila o zavrnitvi javnega naročila, z dne 14.07.2005, ugotavlja da je naročnik po opravljenem pregledu od štirih ponudb izločil dve ponudbi. Po pregledu ponudbe vlagatelja in ponudbe drugega ponudnika, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj ponudil nižjo ceno. Državna revizijska komisija tako ugotavlja, da bi bila v primeru utemeljenosti navedb vlagatelja o neupravičeni zavrnitvi vseh ponudb le-ta lahko izbrana. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je bi vlagatelju zaradi zatrjevanih naročnikovih kršitev lahko nastala škoda. Vlagatelj je v predmetnem postopku oddaje javnega naročila izkazal tako interes za dodelitev javnega naročila, kakor tudi, v primeru ugotovitve zatrjevanih naročnikovih kršitev, realno verjetnost nastanka škode. Državna revizijska komisija tako ugotavlja, da je vlagatelj izpolnil oba pogoja, ki jih za priznavanje procesnega upravičenja za vložitev zahtevka za revizijo zahteva določilo prvega odstavka 9. člena ZRPJN, zato mu je potrebno le-tega tudi priznati.

Glede na zapisano, Državna revizijska komisija ne more slediti ugotovitvi naročnika, da vlagatelj ni aktivno legitimiran kot stranka v postopku in zato neupravičen do vložitve revizijskega zahtevka. Državna revizijska komisija ugotavlja, da bi moral v obravnavanem revizijskem postopku naročnik ravnati skladno z določilom prvega odstavka 16. člena ZRPJN, ki med drugim določa, da naročnik po preverjanju procesnih predpostavk, odloči o zahtevku za revizijo tako, da v celoti ali delno razveljavi postopek oddaje javnega naročila ali zahtevke za revizijo zavrne....«

Organu pravnega varstva (Državni revizijski komisiji) tudi ne gre dopustiti, da bi ponudbo (vlagatelja), ki je naročnik ni obravnaval kot nepravilne, ocenil kot takšno in na tej podlagi vlagatelju odklonil pravico do pravnega varstva. Sodišče ES je namreč v sodbi C 249/01, *Werner Hackermüller and*

Bundesimmobiliengesellschaft mbH, Wiener Entwicklungsgesellschaft mbH für den Donaauraum AG odločilo, da člen 1(3) Direktive 89/665/EEC ne dovoljuje zavrnitve sodelovanja v revizijskih postopkih, določenih z direktivo, ponudniku, ki izpodbija zakonitost odločitve naročnika o oddaji javnega naročila, v katerem njegova ponudba ni bila ocenjena kot najugodnejša, iz razloga, ker bi moral naročnik njegovo ponudbo že na začetku izločiti iz drugih razlogov (op. avtorja: pa je ni izločil) in posledično ni bil oškodovan, niti mu oškodovanje zaradi zatrevane kršitve ni grozilo. V revizijskem postopku, do katerega torej ima pravico, je ponudniku potrebno dovoliti, da izpodbija razloge za izločitev, na podlagi katerih namerava organ pravnega varstva v postopkih revizije zaključiti, da ponudnik ni bil oškodovan, niti mu oškodovanje zaradi domnevne kršitve ni grozilo.

9. členu ZRPJN je zadnja novela dodala tudi nov tretji odstavek, v skladu s katerim lahko v primeru, ko predloži ali namerava predložiti skupno ponudbo več oseb, zahtevke za revizijo vložijo le vse te osebe skupaj. V primeru skupne ponudbe torej novela ZRPJN-C od skupnih ponudnikov zahteva konsenz glede uveljavljanja pravnega varstva, s čimer je v revizijskem postopku vzpostavljen institut aktivnega nujnega sosporništva. Posamezen član skupne ponudbe kot posameznik ne more zahtevati revizije niti kot družbenik niti v svojem lastnem imenu. Nujno sosporništvo tako v določeni meri otežuje vložitev zahtevka za revizijo, saj pomeni, da je uveljavljanje pravnega varstva v revizijskem postopku odvisno od volje vsakega posameznega člana skupne ponudbe in da lahko vsak izmed njih ostalim prepreči vložitev zahtevka za revizijo. Interesi posameznih članov skupine ponudnikov glede uveljavljanja pravnega varstva se namreč lahko razlikujejo. Vendar pa je treba upoštevati in dopustiti, da ima lahko večina članov skupine ponudnikov glede vprašanja revizije drugačne interese kot posamezni člani. Po drugi strani skupno delovanje posameznih članov skupne ponudbe ne predstavlja posebnosti procesnega prava. Skupno delovanje je potrebno že pred udeležbo v postopku oddaje javnega naročila (pri sprejemanju poslovne odločitve o skupnem nastopu na javnem razpisu), še toliko bolj pa pri pripravi skupne ponudbe in sodelovanju v postopku oddaje javnega naročila. Skupni ponudniki morajo oblikovati skupno ponudbeno voljo in tudi prevzeti določeno obliko sodelovanja (običajno sklenejo družbeno pogodbo). S tega vidika se zdi primerno, da so dolžni oblikovati skupno voljo oziroma konsenz tudi glede vprašanja uveljavljanja pravnega varstva.

Ker se je v zakonodajnem oblikovanju besedila zastavilo vprašanje dopustnosti omejevanja pravice do pravnega varstva, je bil predlog novele oblikovana na skladnosti z mnenjem generalnega pravobranilca Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi *C 129/04, Espace Trianon SA, Société wallonne de location-financement SA (Sofibail) proti Office communautaire et régional de la formation professionnelle et de l'emploi (FOREM)*. Kmalu po njeni uveljavitvi je enako stališče v tej zadevi sprejelo tudi sodišče, v sodbi z dne 8.9.2005, katere izrek se glasi:

»Člen 1 Direktive Sveta 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje, kot je bila spremenjena z Direktivo Sveta 92/50/EGS z dne 18. junija 1992 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil storitev, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da lahko po nacionalnem pravu le vsi člani priložnostne družbe brez pravne osebnosti, ki se je kot taka udeležila postopka oddaje javnega naročila in ji to naročilo ni bilo oddano, skupaj vložijo tožbo zoper odločbo o oddaji in ne le eden od njenih članov kot posameznik. Enako velja, če vsi člani priložnostne družbe tožijo skupaj, tožba enega njenih članov pa se šteje za nedopustno.«.

Kolikor zanemarimo časovno komponento (od katerega trenutka dalje uporabiti novelirano normo) pa zaenkrat težav pri interpretaciji ni zaslediti. Utegnejo pa nekaj dilem povzročiti morebitni pravni položaji, ko bi naročnik zahtevk za revizijo zaradi ne-vložitve s strani vseh skupnih ponudnikov (celo brez poziva k njegovi dopolnitvi) zavrzel. ZRPJN namreč izrecno ne določa, kako ravnati z zahtevkom za revizijo, ki ga ne vložijo vsi skupni ponudniki skupaj. Zdi se, da bo takšen procesni položaj smiselno primerjati s procesnim položajem, ki nastane, če je vloga nepopolna. V tem primeru mora naročnik (ali Državna revizijska komisija) vlagatelja zahtevka za revizijo najprej pozvati k dopolnitvi nepopolne vloge, zahtevk za revizijo pa lahko zavrže šele v primeru, če le-ta ni pravočasno dopolnjen³.

1.4.3. Spremenjen postopek izdaje začasnih odredb

V postopku revizije postopka oddaje javnega naročila ima vložen zahtevk za revizijo v skladu s prvim odstavkom 11. člena ZRPJN suspenzivni učinek, saj zadrži postopek oddaje javnega naročila do odločitve Državne revizijske komisije. Naročnik po prejemu zahtevka za revizijo v postopku oddaje javnega naročila ne sme izvajati novih postopkovnih dejanj ali sprejemati vsebinskih odločitev, že začeta oz. napovedana dejanja pa mora prekiniti oz. preklicati in počakati na pravnomočen zaključek revizijskega postopka. V določenih primerih lahko Državna revizijska komisija na podlagi drugega odstavka 11. člena ZRPJN na predlog naročnika sprejme sklep (ki je nekakšne vrste začasna odredba), da vloženi zahtevk za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila v celoti ali jih zadrži le deloma. Namen podelitve pooblastila za izdajo sklepa o nesuspensivnosti je ta, da lahko Državna revizijska komisija v izjemnih primerih, ko primerja razmerje med koristmi in možnimi škodljivimi posledicami za vse sodelujoče v postopku ter javnim interesom in ko ugotovi, da bi lahko z zadržanjem postopka oddaje javnega naročila nastale nepopravljive posledice, naročniku dovoli nadaljevanje kljub vloženemu zahtevku za revizijo in s tem zaščiti javni interes⁴.

³ Takšno stališče je na svoji občni seji dne 15.9.2005 sprejela tudi Državna revizijska komisija (o tem več v nadaljevanju v tč. 6.3.).

⁴ V tej zvezi velja opozoriti na sklep Sodišča ES v zadevi C 424/01, CS Communications & Systems Austria GmbH & Allgemeine Unfallversicherungsanstalt ES, da, da je potrebno določilo člena 2 Direktive 89/665/EEC razlagati tako, da ta državam članicam ne preprečuje

V aprilu leta 2004 je bil 11. člen ZRPJN noveliran z določbo, po kateri mora naročnik predlog za izdajo sklepa o nesuspenzivnem učinku zahtevka za revizijo posredovati tudi vlagatelju zahtevka za revizijo in mu omogočiti, da v treh dneh od prejema predloga poda obrazloženo mnenje. Namen določbe tretjega odstavka 11. člena ZRPJN naj bi bil zagotoviti kontradiktornost v postopku izdaje začasne odredbe, iz njene dikcije pa je razvidno, da je vročitev naročnikovega predloga vlagatelju zahtevka za revizijo in potek tridnevnega roka za posredovanje obrazloženega mnenja procesna predpostavka za odločanje Državne revizijske komisije o predlogu in izdajo začasne odredbe. Notifikacijska dolžnost, kot je določena v tretjem odstavku 11. člena ZRPJN, je v praksi povzročila, da je možnost izdaje sklepa o nesuspenzivnem učinku zahtevka za revizijo v določenih procesnih situacijah postala brezpredmetna. V primeru, ko je zahtevek za revizijo vložen nekaj dni pred potekom roka za predložitev ponudb, javni interes pa zahteva nadaljevanje postopka oddaje javnega naročila, je namreč ob upoštevanju naročnikove notifikacijske dolžnosti in spoštovanju tridnevnega roka za posredovanje obrazloženega mnenja nemogoče zagotoviti, da se postopek oddaje javnega naročila nadaljuje z odpiranjem ponudb. Ker rok za predložitev ponudb med čakanjem na prejem obrazloženega mnenja poteče, ga je treba (če Državna revizijska komisija dovoli nadaljevanje postopka) ponovno določiti in objaviti. V tem času pa Državna revizijska komisija zahtevek za revizijo glede na relativno kratke roke odločanja običajno že obravnava in sprejme vsebinsko odločitev. Zaradi navedenega je bilo primerno v posebej utemeljenih primerih, kadar bi zadržanje postopka lahko imelo resne in nepopravljive posledice, zagotoviti, da se začasna odredba izda tudi brez predhodne zagotovitve kontradiktornosti (t.i. ex parte začasna odredba), vendar z možnostjo njene kasnejše spremembe ali razveljavitve.⁵

Člen 11 ZRPJN je bil tako v letu 2005 dopolnjen z novim petim in šestim odstavkom, ki določata, da lahko predsednik Državne revizijske komisije, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, še pred pridobitvijo obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo iz tretjega odstavka 11. člena ZRPJN izda sklep, da vložen zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila v celoti ali jih zadrži le deloma. Te možnosti se je po uveljavitvi ZRPJN Državna revizijska komisija tudi že nekajkrat poslužila. Tako je v zadevi 018-280/05 odločila, da vlagatelj zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika do vključno sprejema odločitve o oddaji javnega naročila, po prvem odstavku 78. člena ZJN-1, naročnik pa do pravnomočnega zaključka predmetnega revizijskega postopka z izbranim ponudnikom ne sme skleniti pogodbe o izvedbi javnega naročila. V revizijskem postopku zoper prvo fazo omejenega

predpisati, da je v primeru, ko organ, pristojen za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, izda začasno odredbo, ta organ dolžan ali pristojen presojeti izglede za uspeh, ki jih ima vloga za razveljavitve odločitve naročnika kot nezakonite, v kolikor nacionalna pravila, ki urejajo izdajo teh začasnih odredb, niso manj ugodna od tistih, ki urejajo enake domače ukrepe, in ne onemogočajo ali prekomerno otežujejo uveljavljanja pravic, ki jih podeljuje pravo Skupnosti.

⁵ Podobno rešitev vsebujejo pri izdaji začasnih odredb tudi procesna pravila Sodišča Evropskih skupnosti (prim. 84. in 87. člen procesnih pravil)

postopka pa je nekaj dni kasneje v zadevi 018-285/05 ob delni ugoditvi predlogu naročnika odločila, da zahtevka za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika do vključno sprejema odločitve o priznanju sposobnosti, po prvem odstavku 78. člena ZJN-1, naročnik pa do pravnomočnega zaključka revizijskih postopkov, vodenih na podlagi zahtevkov za revizijo obeh vlagateljev, ne sme pričeti z drugo fazo postopka oddaje predmetnega javnega naročila.

Po prejemu obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo ali poteku tridnevnega roka iz tretjega odstavka 11. člena ZRPJN lahko Državna revizijska komisija na predlog vlagatelja ali po uradni dolžnosti spremeni ali razveljavi sklep predsednika Državne revizijske komisije. Zdi se, da gre to možnost (*lahko ... spremeni ali razveljavi*) razlagati v smeri, da se akt (nov sklep) izda zgolj v primeru, če se Državna revizijska komisija odloči aktivno ravnati, torej spremeniti ali razveljaviti t.i. *ex parte* začasno odredbo (izdano po petem odstavku 11. člena). Sicer pa bo o tem predlogu (verjetno) hkrati odločila ob odločanju o utemeljenosti zahtevka za revizijo (oziroma odločanju o drugem pravnem sredstvu). Takšno razlogo namreč podpira tudi drugi odstavek 29. člena Poslovnika, po katerem lahko posamezen član ali senat po prejemu »zadeve« sklep predsednika Državne revizijske komisije spremeni, če po preučitvi celotne dokumentacije ugotovi, da za to obstajajo utemeljeni razlogi⁶.

1.4.4. Opredelitev do vseh zatrjevanih kršitev

Pred noveliranjem ZRPJN se je Državna revizijska komisija večkrat odločila, da se do vseh zatrjevanih kršitev ne bo opredelila v primerih, ko to ne more vplivati na odločitev v postopku revizije (npr. v zadevi 018-146/05). Novela ZRPJN-C je med drugim spremenila tudi 19. člen. V skladu z dopolnjenim drugim odstavkom 19. člena ZRPJN Državna revizijska komisija še vedno odloča v mejah zahtevka za revizijo, pri čemer mora odločiti o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila. Seveda zgoraj zapisano odločanje sedaj ni več dopustno. Po drugi strani pa nedvomno obstajajo dejanske okoliščine, ko bi izključno gramatikalna razlaga noveliranega pravila pripeljala do nemogočih pravnih položajev, kar bi lahko strnili v ugotovitev, da se Državni revizijski komisiji izjemoma nebi bilo treba opredeliti do očitanih kršitev, ko nadaljnja obravnava zadeve nikakor ne more več vplivati na postopek oddaje javnega naročila (torej niti na odločitev Državne revizijske komisije v revizijskem postopku niti v postopku oddaje javnega naročila). Do takšne interpretacije bi bilo mogoče priti ob upoštevanju obrazložitve, ki jo je ob novelaciji 19. člena ZRPJN podal predlagatelj novele. Le-ta je takrat pojasnil, da naročnik v primerih, ko se Državna revizijska komisija ne opredeli do vseh očitkov, ne ve, kako ravnati in tako ostanejo odprte možnosti za nadaljnje revizijske zahtevke, kar nasprotuje načeloma hitrosti in učinkovitosti postopka oddaje javnega naročila (glej zgoraj temeljna načela revizije postopka), zato je smiselno, da

⁶ Pri tem Poslovník tudi opredeljuje pojem »zadeva« in sicer, ko v četrtem odstavku 2. člena določa: »V tem poslovniku uporabljen izraz zadeva pomeni predmet odločanja Državne revizijske komisije na podlagi zahtevkov za revizijo in pritožb.«.

se v zakonu določi, da se mora opredeliti do vseh očitanih kršitev vlagatelja revizijskega zahtevka. Očitno je torej, da je namen novelirane določbe 19. člena ZRPJN zlasti ta, da se Državna revizijska komisija opredeli do vseh tistih kršitev, ki lahko vplivajo na nadaljnje ravnanje naročnika, to pa so predvsem kršitve, ki se nanašajo na oblikovanje vsebine razpisne dokumentacije in druga procesna in materialna ravnanja naročnika v postopku oddaje javnega naročila. V primeru, ko presoja zatrjevane kršitve ne more vplivati niti na status ponudbe oz. ponudnika niti na ravnanja naročnika v postopku oddaje javnega naročila, pa stranke revizijskega postopka nimajo več pravnega interesa, da bi se zatrjevana kršitev vsebinsko obravnavala. Novelo 19. člena ZRPJN gre tako interpretirati v povezavi z obstojem pravnega interesa v revizijskem postopku. Ob zapisanem gre nujno opozoriti, da ima izključno zakonodajalec pravico do t.i. avtentične (obvezne) razlage zakona, zato gre dopustiti možnost, da bi zapisanemu stališču v morebitnem postopku takšne razlage nasprotoval.

1.4.5. Dolžnost obveščanja

V skladu s spremenjenim tretjim odstavkom 20. člena ZRPJN Državna revizijska komisija pošlje odločitev o zahtevku za revizijo tudi Državnemu pravobranilstvu RS. Namen izrecne vključitve Državnega pravobranilstva RS med organe, ki jim Državna revizijska komisija vroča svoje odločitve, je, da se s tem Državno pravobranilstvo RS neposredno seznanijo z odločitvami Državne revizijske komisije, iz katerih utegnejo izhajati odškodninski oziroma drugi zahtevki javnih naročnikov (organov, ki jih zastopa tudi Državno pravobranilstvo RS) zoper vlagatelje zahtevkov za revizijo oziroma vlagateljev zahtevkov za revizijo zoper javne naročnike.

1.4.6. Državna revizijska komisija kot prekrškovni organ

V skladu s 45. členom Zakona o prekrških o prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblašteni za odločanje o prekrških. Čeprav ZRPJN v 34. členu (kazenske določbe) določa prekrške in predpisuje sankcije za njih, pa pred zadnjo novelo ni vseboval izrecne določbe, ki bi določen organ pooblastila za nadzorovanje nad izvajanjem zakona. To pomeni, da za kazenske določbe, kot jih definira ZRPJN, pred zadnjo novelo ni bilo mogoče izrekat glob po hitrem postopku, ker prekrškovni organ ni bil definiran. Nov drugi odstavek 4. člena ZRPJN zdaj določa, da je Državna revizijska komisija pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem tega zakona kot prekrškovni organ za prekrške, določene v tem zakonu. Postopek o prekršku bo v skladu z novo določbo tretjega odstavka 34. člena ZRPJN vodila in o prekršku odločala pooblaščen uradna oseba, ki izpolnjuje pogoje po zakonu o prekrških in na njegovi podlagi sprejetih predpisih, pri čemer bo pooblaščen uradno osebo določil predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Kazenske določbe ZRPJN je novela uskladila tudi terminološko, saj je izraz »denarna kazen« nadomestila z izrazom »globa«, natančneje pa je določila tudi razpon globe, s katero bo mogoče kaznovati storilca prekrška.

Dosedanje delo Državne revizijske komisije na tem področju je prikazano v točki 6.6. tega poročila

1.5. POSLOVNIK DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE ZA REVIZIJO POSTOPKOV ODDAJE JAVNIH NAROČIL

1.5.1. Splošno

V začetku tega leta je Državna revizijska komisija sprejela nov Poslovnik Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (Poslovnik), na katerega je Državni zbor RS dal soglasje in je začel veljati 6. maja 2005 (Uradni list RS, št. 44/05) ter je **priloga tega letnega poročila**. Z njegovo uveljavitvijo je prenehal veljati dotedanji Poslovnik Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, sprejet v letu 2000 (Uradni list RS, št. 55/2000).

Temeljni predpis, ki ureja pristojnosti, organizacijo in postopanje Državne revizijske komisije, je ZRPJN. Ta v prvem odstavku 7. člena določa, da ima Državna revizijska komisija svoj poslovnik, s katerim ureja podrobnejšo organizacijo in način dela.

Poslovnik ureja notranjo organizacijo in način dela Državne revizijske komisije, ki v skladu z določbami ZRPJN kot poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja pravno varstvo ponudnikov in javnega interesa v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil (1. člen), vsebuje pa tudi nekatere procesne določbe, katerih poznavanje utegne biti koristno za stranke revizijskih postopkov.

1.5.2. Organizacija in način dela

Nov poslovnik Državne revizijske komisije sicer ni povsem revolucionaren, temveč nekoliko dopolnjen in spremenjen star poslovnik. V primerjavi s prejšnjim vsebuje nekoliko drugačno definicijo personalne sestave: Državna revizijska komisija ima (kot to določa že ZRPJN) predsednika in štiri člane; od teh je eden pooblaščen za nadomeščanje predsednika v njegovi odsotnosti (namesto dosedanjega namestnika predsednika). Predsednik zastopa, vodi in organizira delo Državne revizijske komisije kot institucije, člani pa predstavljajo Državno revizijsko komisijo, ko opravljajo posamezna procesna dejanja v zadevah, odločajo o zahtevkih za revizijo in o pritožbah (3. člen).

V novem poslovniku so spremenjene nekatere določbe, ki so bile z vidika zakonske ureditve posameznih področij nekoliko nedosledne. Taki sta denimo določba o uporabi italijanskega oziroma madžarskega jezika (5. člen)

ter določba o varovanju podatkov, ki so z zakonom opredeljeni kot osebni ali zaupni (6. člen).

Posebna pozornost je namenjena javnosti dela Državne revizijske komisije, saj poslovnik (v 7. členu) med drugim določa, da se odločitve komisije o zahtevkih za revizijo in pritožbah (potem ko se vročijo strankam) objavijo na spletnih straneh Državne revizijske komisije (www.gov.si/dkom/), kar utegne biti koristno za tiste, ki sledijo praksi Državne revizijske komisije oziroma ki poročajo o njenem delu. Na spletnih straneh se objavlja tudi vpisnik zadev, tj. seznam vseh zadev, o katerih trenutno odloča Državna revizijska komisija, s podatki o vlagatelju zahtevka za revizijo ali pritožbe, naročniku ter predmetu javnega naročila.

Glede na določbo ZRPJN, po kateri predsednik zastopa, vodi in organizira delo Državne revizijske komisije, so v členih od 10. – 12. spremenjene določbe poslovnika, ki razmejujejo pristojnosti med predsednikom in občno sejo. Medtem ko predsednik zastopa in predstavlja Državno revizijsko komisijo ter je odgovoren za njeno delo in organizacijo, je občna seja, ki jo sestavljajo predsednik in vsi člani Državne revizijske komisije, pristojna predvsem za obravnavanje pravnih in strokovnih vprašanj, odloča pa tudi o drugih zadevah, ki so po poslovniku v njeni pristojnosti.

Za stališča ali mnenja na strokovnem kolegiju, na katerem se predstavijo zlasti tiste zadeve, ki zahtevajo preučitev strokovno zahtevnejših pravnih in dejanskih vprašanj ali poenotenje prakse Državne revizijske komisije, poslovnik zdaj v 13. členu izrecno določa, da stališča, izražena na kolegiju, v nobenem primeru ne morejo vplivati na odločitve, ki jih sprejme bodisi član ali senat oziroma o katerih se glasuje na občni seji.

Novi poslovnik ločuje predlaganje zakonodajnih ali operativnih ukrepov vladi in Državnemu zboru zaradi ponavljajočih kršitev v postopkih oddaje javnih naročil ter predlaganje postopka o prekršku ali kazenskega postopka, kadar se v postopkih oddaje javnih naročil pojavi sum storitve prekrška ali kaznivega dejanja. Določbo, ki je urejala postopek za kaznovanje prekrška, je bilo treba uskladiti z novim zakonom o prekrških, ki kot pristojne organe za vodenje postopka o prekršku določa sodišča in prekrškovne organe. Če so v postopku odločanja o zadevi ugotovljene kršitve, ki pomenijo prekršek po predpisih javnega naročanja, poda Državna revizijska komisija na predlog posameznega člana oziroma predsednika senata, ki je odločal o zadevi, predlog za začetek postopka o prekršku pri pristojnem prekrškovnem organu ali sodišču. Ker je novela ZRPJN-C (drugi odstavek 4. člena) določila, da je Državna revizijska komisija pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem določb ZRPJN in da odloča kot prekrškovni organ o prekrških za kršitve ZRPJN, bo v primeru, ko bodo v postopku ugotovljene kršitve, ki predstavljajo prekrške po 34. členu ZRPJN, postopek o prekršku vodila in o njem odločala za to pooblaščen uradna oseba na Državni revizijski komisiji. Še vedno pa ni jasno, kdo bo zagotavljal sankcioniranje prekrškov, ki so določeni v 131. členu ZJN-1.

1.5.3. Način dela in imenovanje senatov

V najboljšežnejšem III. delu poslovnika so natančneje določena pravila dodeljevanja zadev posameznim članom oziroma senatu. Osnovno pravilo, določeno že v ZRPJN, je, da o zahtevku za revizijo odloča posamezen član. Če je predmet revizije javno naročilo, ki ga mora naročnik objaviti v Uradnem listu EU, in v zahtevnejših zadevah, pa o zahtevku za revizijo odloča senat, ki šteje tri člane. Pravila objavljanja v Uradnem listu EU so bolj ali manj jasna in so določena v Zakonu o javnih naročilih, pri čemer se vrednosti, od katerih je treba naročilo objaviti v Uradnem listu EU, razlikujejo glede na predmet in vrsto naročila ter številne druge okoliščine, kar pravila objavljanja v Uradnem listu EU nekoliko zaplete. Ob tem je treba pripomniti, da je praksa Državne revizijske komisije kot vrednost delimitacije določila vrednost revizijskega »spora«, ne pa celotne vrednosti javnega naročila. Pri ugotavljanju (siceršnje) zahtevnosti zadeve, ko imenovanje senata ni obvezno že *ex lege*, pa predsednik Državne revizijske komisije upošteva vrednost predmeta javnega naročila, obsežnost dokumentacije in druge okoliščine, ki so pomembne za presojo zahtevnosti določenega primera.

Poslovník končno določa, da se v postopkih oddaje javnih naročil gradenj kot vrednost predmeta javnega naročila, po kateri se zadeva opredeli kot zahtevnejša v smislu obveznosti imenovanja senata, šteje vrednost, pri kateri je za javno naročilo storitev obvezna objava v Uradnem listu EU. Na ta način uvaja Poslovník pomembno kvantelo, saj prag obveznega odločanja senata o zadevi v primeru javnih naročil gradenj znižuje za nekaj desetkrat.

Zadeve dodeljuje članom ali senatu predsednik Državne revizijske komisije, pri čemer se praviloma dnevno prispele zadeve dodeljujejo članom Državne revizijske komisije po vrstnem redu prejema zadeve, upošteva abecedni red začetnic priimkov članov Državne revizijske komisije. Abecedni vrstni red oziroma t.i. načelo naravnega sodnika se upošteva tako pri dodeljevanju zadev posameznemu članu, kot v primerih, ko o zadevah odloča senat. Pri senatnem odločanju se abecedni vrstni red upošteva tudi pri določanju vloge člana v senatu (predsednik oziroma član). Abecednega vrstnega reda se ne upošteva zgolj v primerih, ko gre za odločanje o podobni zadevi oziroma o zadevi, v kateri je določen član Državne revizijske komisije že odločal, ali v primeru, da ima določen član Državne revizijske komisije posebna strokovna znanja, ki so pomembna za odločanje o zadevi. Seveda veljajo tudi v slednjem primeru stroga izločitvena pravila, urejena v 24. členu Poslovnika.

Poslovník tudi natančneje določa način dela senata, v katerem je procesni vodja predsednik senata, ki združuje dosedanji vlogi poročevalca in predsednika; ta ob sodelovanju s svetovalcem pripravlja osnutke procesnih in vsebinskih aktov oziroma sklepov. Način odločanja senata ostaja nespremenjen: senat odloča o zadevi z večino glasov vseh članov na nejavni seji, ki jo skliče in vodi predsednik senata, pri čemer se predsednik in člani senata ne smejo vzdržati glasovanja. Na seji je poleg predsednika in članov senata prisoten le svetovalec, ki je sodeloval v zadevi (27. člen).

Novi poslovnik izrecno določa, da so predsednik in člani Državne revizijske komisije pri opravljanju svoje funkcije neodvisni ter da so vezani (zgolj) na ustavo in zakon. Pravilo utegne biti pomembno z vidika presoje statusa inštitucije kot »sodišča« pred Sodiščem Evropskih skupnosti⁷. Ohranjene so že omenjene določbe o izločitvi članov iz odločanja v zadevah, če za to obstajajo določeni razlogi, pri čemer je dodana določba, da enaka pravila glede izločitve veljajo tudi za svetovalce Državne revizijske komisije.

Na koncu poslovnik natančneje definira nekatere institute, ki so določeni že v ZRPJN, denimo rok za odločitev o zadevi in način njegovega podaljšanja, način priznavanja stroškov revizijskega postopka (izmed katerih gre opozoriti zgolj na posebnost v drugem odstavku 33. člena, po katerem lahko, če stranka v postavljenem roku ne založi predujma, stroške za izdelavo mnenja založi Državna revizijska komisija) ter odločanje o nezadržanju postopka. V zvezi s slednjim poslovnik določa, da lahko o predlogu naročnika za nezadržanje postopka odloči predsednik Državne revizijske komisije, kar je sedaj urejeno tudi z novelo ZRPJN-C (peti odstavek 11. člena). O predlogu naročnika za nezadržanje postopka lahko odloča predsednik Državne revizijske komisije, pri čemer lahko izda sklep, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila, še pred pridobitvijo obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevek za revizijo. Če je predlog naročnika na Državno revizijsko komisijo vložen skupaj z zahtevkom za revizijo ali pritožbo oziroma če je zadeva že dodeljena posameznemu članu ali senatu, lahko o predlogu naročnika, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila, odloči posamezen član ali senat. Če je predsednik Državne revizijske komisije pred tem že izdal sklep, s katerim je odločil o predlogu naročnika za nezadržanje postopka, lahko posamezen član ali senat po prejemu zadeve ta sklep na predlog vlagatelja ali po uradni dolžnosti spremeni, če po preučitvi celotne dokumentacije ugotovi, da za to obstajajo utemeljeni razlogi.

Poslovnik Državne revizijske komisije je bil, kot že zapisano objavljen v Uradnem listu RS, št. 44/05 in priloga tega letnega poročila.

1.6. DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA IN SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI

Sodišča držav članic EU so odgovorna za pravilno uporabo zakonodaje EU v teh državah. Vendar pa obstaja nevarnost, da bodo sodišča v različnih državah različno razlagala zakonodajo EU. Zato je pravno varstvo zagotovljeno tudi pred organi Evropske skupnosti. S tega stališča so pomembne tudi odločitve Sodišča Evropskih skupnosti. Vloga Sodišča Evropskih skupnosti je pri nastajanju evropskega prava pomembna zlasti iz razloga, ker je to izključno pristojno za enotno razlago in uporabo pravil Skupnosti. Sodišče Evropskih skupnosti je v grobem pristojno za odločanje o

⁷ Glej točko 1.6. tega letnega poročila.

sporih med državami članicami, institucijami v EU in za odločanje o predhodnih vprašanjih (t.i. predhodno odločanje, angl. *preliminary rulings*). Najpogostejši akti Evropske skupnosti so direktive, ki sicer niso neposredno uporabljive, temveč služijo kot navodilo pri urejanju vprašanj v nacionalni zakonodaji. Problem neposredne uporabljivosti pa se zlasti pokaže pri pravnih normah, ki urejajo posebne pravne položaje, kot so npr. obvezna postopkovna ravnanja. V tem primeru sme po 234. členu PES vsako sodišče ali tribunal katerekoli od držav članic⁸, ki pri reševanju katerekoli zadeve naleti na vprašanje razlage evropskega prava ali veljavnosti sekundarne zakonodaje in pri tem šteje, da je rešitev tega vprašanja potrebna za odločitev v tej zadevi, zahtevati od sodišča Evropskih skupnosti, da o vprašanju odloči. Kadar gre za sodišče ali tribunal zadnje instance v državi članici, pa ne gre le za pravico, temveč tudi za obveznost. Tako sodišče je vprašanje razlage evropskega prava ali veljavnosti sekundarne zakonodaje Evropske skupnosti dolžno poslati sodišču Evropske skupnosti in počakati s postopkom do njegove rešitve. Če se v tej zvezi osredotočimo konkretno na Državno

⁸ V primeru C 54/96, Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbh proti Bundesbaugesellschaft Berlin mbh, se srečamo z zanimivo dilemo. Status revizijskega organa je Sodišče ES presojalo na podlagi zastavljenega predhodnega vprašanja. Ker pa je dopustno zastavljati predhodna vprašanja samo sodiščem ali tribunalom, je Sodišče ES že z dopustitvijo obravnave vprašanja, de facto tudi pritrdilno odločilo o tem, da ima revizijski organ (Nemška zvezna nadzorna komisija za javna naročila) status sodnega organa. Sodišče Evropskih skupnosti je zapisalo, da določeni instituciji prizna status sodišča ali tribunala v primeru pozitivnega odgovora na vseh šest zastavljenih vprašanj, in sicer:

- 1) ali je organ ustanovljen na podlagi zakona,
- 2) ali gre za organ stalne narave,
- 3) ali so njegove odločitve obvezujoče,
- 4) ali poteka postopek inter partes,
- 5) ali odloča organ na podlagi pravnih pravil ter
- 6) ali gre za neodvisno telo. Sodišče je na vprašanje, ali gre za neodvisno telo, odgovorilo z argumenti, da zakon določa izrecno neodvisnost organa in neodvisnost članov ter njihovo vezanost (samo) na zakon.

Odločitev o priznanju statusa sodišča ali tribunala prima facie ne-sodnim nadzornim organom je Sodišče Evropskih skupnosti potrdilo v primeru C 103/97, Josef Köllensperger GmbH & Co.Kg, Atzwanger AG proti Gemeindeverband Bezirkskrankenhaus Schwaz, ko je odločalo o statusu Urada za javna naročila dežele Tirolske, kot o glavnem vprašanju, torej, ali ima Urad za javna naročila dežele Tirolske status sodišča ali tribunala v smislu določbe 234. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Kot v zgornjem primeru, je tudi tu sodišče postavilo oziroma določilo šest predpostavk, ki morajo biti v celoti (kumulativno) izpolnjene, da bi določeni instituciji priznalo status sodišča ali tribunala, in sicer:

- 1) ali je organ ustanovljen na podlagi zakona,
- 2) ali je organ stalne narave,
- 3) ali so njegove odločitve obvezujoče,
- 4) ali poteka postopek inter partes,
- 5) ali odloča na podlagi pravnih pravil ter
- 6) ali gre za neodvisno telo (glej primer Dorsch C 54/96).

Sodišče je dokaj hitro ugotovilo, da je prvih pet pogojev v celoti izpolnjenih, zaustavilo pa se je pri vprašanju, ali gre za neodvisno telo. Predpostavko neodvisnosti je presojalo z vidika:

- a) nezmožnosti razrešitve njegovih članov in z vidika
- b) izrecne prepovedi dajanja navodil le-tem.

Status sodišča oziroma tribunala gre z vidika primerljive prakse Sodišča Evropskih skupnosti priznati tudi Državni revizijski komisiji. Primerljive odločitve sodišča srečamo še v zadevah C-103/97, Josef Köllensperger, C-44/96 Mannesmann, C-178/99 Salzmann, C-110/98 in C-147/98 Gabalfrija, C-111/94 Job Centre, C-134/97, Victoria Film, C-53/03 GlaxoSmithKline.

revizijsko komisijo za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, bo v primeru, da bo pri presoji revizijskega zahtevka naletela na vprašanje razlage evropskega prava ali veljavnosti sekundarne zakonodaje in pri tem štela, da je rešitev tega vprašanja potrebna za odločitev v tej zadevi, sodišču Evropske skupnosti dolžna zastaviti predhodno vprašanje.

1.6.1. Sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje

S prvim majem 2004 je naša država postala članica Evropske unije, s čimer je pravni red Skupnosti postal del nacionalnega pravnega sistema. Državna revizijska komisija je odločitve obeh sodišč iz Luksemburga, ki so eden ključnih virov evropskega prava, spremljala, ažurno objavljala in predvsem dosledno upoštevala pri svojem odločanju. Ker je sodna praksa omenjenih sodišč s področja prava javnih naročil že zelo bogata, na koncu letnega poročila navajamo le nekaj odločitev, ki so najbolj zaznamovale leto 2005 in ki so objavljene tudi na naših spletnih straneh.

2. ŠTEVILO PREJETIH ZAHTEVKOV ZA REVIZIJO V LETU 2005

Državna revizijska komisija je v letu 2005 prejela v odločanje 497 zahtevkov za revizijo⁹, v letu 2004 378 zahtevkov za revizijo, v letu 2003 363 zahtevkov za revizijo, v letu 2002 323 zahtevkov, v letu 2001 306 zahtevkov ter v letu 2000 242 zahtevkov za revizijo. Pri tem je potrebno dodati, da smo v letu 2000, pri analizi in ugotavljanju števila revizijskih zahtevkov, upoštevali število le-teh po prejetih zadevah, v letih 2001, 2002, 2003 in 2004 pa smo končno število zahtevkov ugotavljali po dejanskem številu, to je po številu prejetih zahtevkov, saj smo ugotovili, da je v postopkih revizije vedno več revizijskih zadev, pri katerih sta vložena dva ali več zahtevkov za revizijo.

V letu 2005 smo prejeli v odločanje 497 zahtevkov za revizijo, kar je v primerjavi z letom 2004 31,5 % več. Primerjalno z letom 2003, v katerem smo prejeli 363 zahtevkov za revizijo, ugotavljamo 36,9 % povečanje, v primerjavi z letom 2002 53,9 % povečanje, v primerjavi z letom 2001 62,4 % povečanje ter v primerjavi z letom 2000 kar 105,4 % povečanje.

Če primerjamo število prejetih zadev (ne glede na število revizijskih zahtevkov pri posamezni zadevi), ugotovimo, da je povečanje števila zadev v letu 2005 (422 prejetih zadev) v primerjavi z letom 2004 (333 prejetih zadev) precej večje (26,7 %). V primerjavi z letom 2003 (312 prejetih zadev) 35,3 % povečanje, primerjalno z letom 2002 (291 prejetih zadev) 45 % povečanje, primerjalno z letom 2001 (279 prejetih zadev) 51,2 %, primerjalno z letom 2000 (242 prejetih zadev) pa kar 74,4 % povečanje števila zadev.

Grafikon št. 1 – Skupno število prejetih zahtevkov za revizijo v letih 2000 – 2005

⁹ V nadaljevanju uporabljamo pojem »zahtevki za revizijo«, vendar so v predstavljenih številkah zajete tudi pritožbe in predlogi po 11. členu ZRPJN, ki so vloženi samostojno (ne v okviru odločanja o zahtevkih za revizijo).

Število zahtevkov za revizijo tudi ni enako skupnemu številu opravljenih števil, saj se pogosto pod eno opravljenim številko združijo dva ali več zahtevkov za revizijo, ki se skupaj obravnavajo.

Tabela št. 1 - Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po vrsti postopka oddaje javnega naročila v primerjavi z letoma 2003 in 2004

Zap. Štev.	Vrsta postopka oddaje javnega naročila	Število prejetih zahtevkov po letih		
		2003	2004	2005
1	Odperti postopek	279	242	346
2	Naročilo male vrednosti	29	35	69
3	Omejeni postopek	24	62	64
4	Podelitev koncesije	7	6	0
5	Postopek s pogajanjem brez predhodne objave	17	20	9
6	Postopek s pogajanjem po predhodni objavi	5	2	1
7	Oddaja z natečajem (96.čl. ZJN-1)	2	7	2
8.	Izjeme	0	4	6
	SKUPAJ	363	378	497

V letu 2005 opazimo precejšnje povečanje števila vloženih zahtevkov za revizijo v postopkih oddaje javnih naročil po odprtem postopku v primerjavi z letom 2004, in sicer 43 % ter v postopkih oddaje javnih naročil male vrednosti za 97 %. Zmanjšalo se je število obravnavanih zahtevkov za revizijo v postopkih oddaje javnih naročil s pogajanjem brez predhodne objave ter v postopkih oddaje javnih naročil z natečajem. V letu 2005 Državna komisija za revizijo ni obravnavala nobenega zahtevka v postopku podelitev koncesij. V postopkih oddaje javnih naročil z omejenim postopkom in postopkom s pogajanjem po predhodni objavi pa ni bistvenega odstopanja.

Grafikon št. 2 - Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po vrsti postopka oddaje javnega naročila v primerjavi z letoma 2003 in 2004

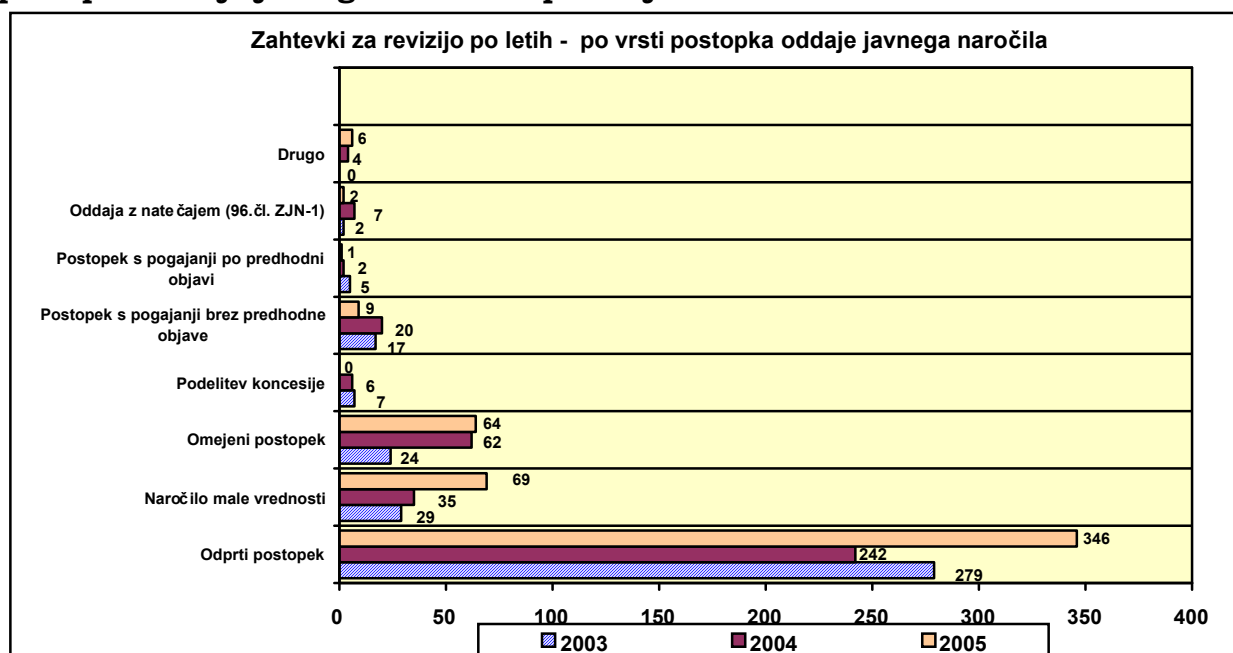

Tabela št. 2 – Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po predmetu oddaje javnega naročila v primerjavi z letoma 2003 in 2004

Zap. Štev.	Predmet javnega naročila	Število prejetih zahtevkov po letih		
		2003	2004	2005
1	Blago	158	184	214
2	Storitve	134	137	190
3	Gradnje	71	53	93
SKUPAJ		363	374	497

Medtem ko je bilo v letu 2004 opaziti povečanje število prejetih zahtevkov za revizijo v primeru naročanja blaga ter zmanjšanje prejetih zahtevkov za revizijo v primeru gradenj, je v letu 2005 opazno povečanje števila zahtevkov za revizijo pri vseh predmetih oddaje javnega naročila v primerjavi z letom 2004, in sicer v primeru naročanja blaga 16 %, v primeru naročanja storitev 38,6 % ter v primeru naročanja gradenj kar za 75,5 %.

Grafikon št. 3 - Grafikon števila prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po predmetu oddaje javnega naročila v primerjavi z letoma, 2003, in 2004

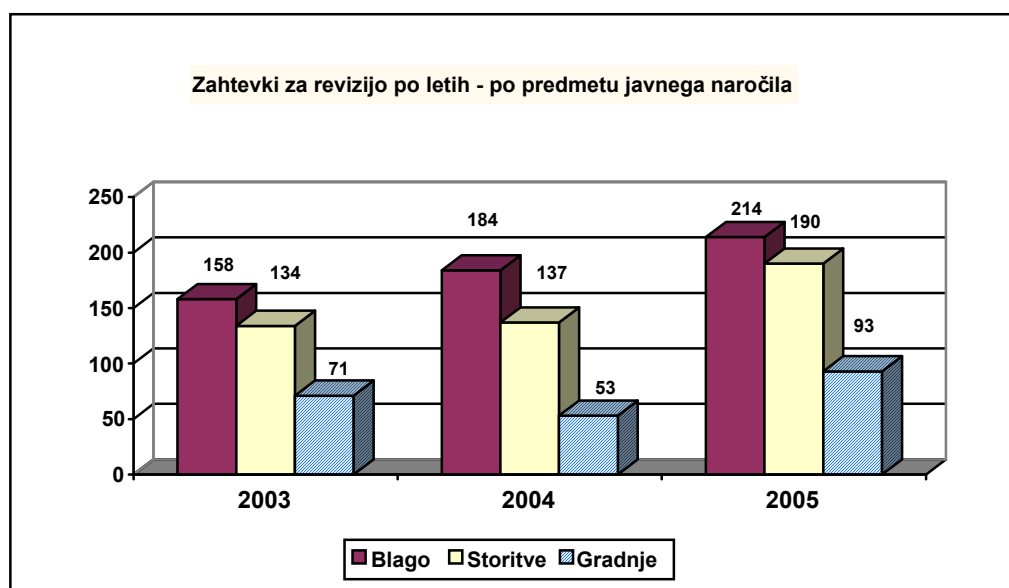

Tabela št. 3 - Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po mesecih v primerjavi z letoma 2003 in 2004

Zap. štev.	Število prejetih zahtevkov po mesecih	Število prejetih zahtevkov po letih		
		2003	2004	2005
1	januar	28	26	45
2	februar	22	27	35
3	marec	23	30	44
4	april	31	25	49
5	maj	20	30	37

6	junij	21	23	35
7	julij	36	33	53
8	avgust	33	34	42
9	september	55	39	41
10	oktober	31	40	29
11	november	27	39	48
12	december	36	32	39
SKUPAJ		363	378	497

Tabela št. 4 - Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po naročnikih (najpogostejši)

Zap. šte.	Naročnik	Skupaj
1	Družba RS za avtoceste	53
2	Ministrstvo za zdravje	36
3	Ministrstvo za promet	21
4	Splošna bolnišnica Maribor	15
5	Klinični center Ljubljana	14
6	Ministrstvo za javno upravo	13
7	Mestna občina Ljubljana	12
8	Psihiatrična klinika Ljubljana	12
9	Ministrstvo za notranje zadeve	11
10	Holding Slovenske železnice	10

K zgornji tabeli velja dodati opozorilo, da število vloženih zahtevkov za revizijo zoper postopke oddaje javnih naročil navedenih naročnikov nikakor ne pomeni, da gre v teh primerih tudi za največje kršitelje predpisov o javnih naročilih.

3. ZAHTEVKI ZA REVIZIJO, PRIKAZANI LOČENO ZA POSTOPEK PRED IN PO SPREJETJU ODLOČITVE NAROČNIKA O DODELITVI JAVNEGA NAROČILA

Državna revizijska komisija je dolžna, v skladu s prvim odstavkom 33. člena ZRPJN, sporočiti Vladi Republike Slovenije, med drugim tudi podatke, ki prikazujejo zahteve za revizijo, ki so bili vloženi pred odločitvijo naročnika in (ločeno) po sprejetju odločitve naročnika o dodelitvi javnega naročila. V zvezi s tem pa velja opozoriti, da je dne 01.07.2005 pričela veljati novela ZRPJN, ki je spremenila peti odstavek 12. člena ZRPJN, ki je pred novelo določal, da vlagatelj zahtevka za revizijo po prejemu odločitve naročnika o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred prejemom te odločitve naročnika, pa kljub temu ni vložil zahtevka za revizijo že pred prejemom odločitve naročnika o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti. Navedena zakonska določba je torej razlikovala med kršitvami, za katere je vlagatelj vedel ali bi moral vedeti že pred prejemom odločitve naročnika o dodelitvi naročila (oziroma v prvi fazi omejenega postopka pred prejemom odločitve naročnika o priznanju sposobnosti) ter kršitvami, s katerimi se je vlagatelj seznanil šele po prejemu odločitve naročnika o dodelitvi naročnika (priznanju sposobnosti). Namen takšne vsebinske prekluzije je bil preprečiti situacije, ko je ponudnik ob objavi razpisa ali pregledu razpisne dokumentacije sicer opazil domnevne nepravilnosti, vendar zoper njih ni reagiral takoj, ker je pričakoval ugoden izid, zahtevke za revizijo pa je vložil šele potem, ko se postopek oddaje javnega naročila zanj ni končal ugodno. Vendar ta namen s prejšnjo določbo petega odstavka 12. člena ZRPJN ni bil v celoti dosežen. Ponudniki se namreč z naročnikovo odločitvijo o izbiri najugodnejšega ponudnika praviloma res seznanijo šele ob formalnem prejemu odločitve naročnika o dodelitvi naročila, vendar pa se že na javnem odpiranju ponudb seznanijo s ponudbenimi cenami ter ostalimi ponudbenimi elementi, ki vplivajo na kasnejše ocenjevanje ponudb. Zato lahko praviloma že na javnem odpiranju ponudb ugotovijo katera od ponudb bo izbrana kot najugodnejša. Ponudnik, ki je že na javnem odpiranju ponudb ugotovil, da njegova ponudba ni najugodnejša, je tako imel možnost vložiti zahtevek za revizijo zoper vsebino razpisne dokumentacije tudi potem, ko mu je postalo jasno, da predmetnega naročila ne bo pridobil. Poleg tega se je v praksi tudi dogajalo, da so se ponudniki izogibali vročitvi odločitve naročnika o dodelitvi naročila (z njo pa so se seznanili na neformalen način npr. od drugih ponudnikov, ki so takšno odločitev že prejeli), potem pa so, če odločitev ni bila v skladu z njihovimi pričakovanji, vložili zahtevek za revizijo zoper vsebino razpisne dokumentacije, na katero pa pred tem (v pričakovanju ugodnega izida postopka) niso imeli pripomb. Nov peti odstavek 12. člena ZRPJN je zato možnost vložitve zahtevka za revizijo, v katerem se zatrjujejo nepravilnosti v zvezi z objavo razpisa inali razpisno dokumentacijo, omejil najkasneje do roka, ki je določen za predložitev ponudb oziroma (v omejen postopku prijav), razen v primeru, ko vlagatelj dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem trenutkom.

Tabela št. 5 - Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po vrsti postopka oddaje javnega naročila pred in po odločitvi naročnika o dodelitvi javnega naročila

Zap. Štev.	Vrsta postopka oddaje javnega naročila	Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005		
		Pred odločitvijo naročnika o dodelitvi JN	Po odločitvi naročnika o dodelitvi JN	SKUPAJ
1	Odprti postopek	96	250	346
2	Naročilo male vrednosti	9	60	69
3	Omejeni postopek	24	40	64
4	Podelitev koncesije	0	0	0
5	Postopek s pogajanjem brez predhodne objave	3	6	9
6	Postopek s pogajanjem po predhodni objavi	0	1	1
7.	Oddaja z natečajem (96.čl. ZJN-1)	1	1	2
8	Izjeme	3	3	6
SKUPAJ		136	361	497

Iz predloženih podatkov lahko ugotovimo, da je bilo 136 zahtevkov za revizijo vloženih pred odločitvijo naročnika o dodelitvi naročila, 361 pa po odločitvi naročnika o dodelitvi naročila. V letu 2004 je bilo 135 zahtevkov za revizijo vloženih pred odločitvijo naročnika o dodelitvi naročila 271 pa po odločitvi naročnika o dodelitvi naročila. Podobno razmerje vloženih zahtevkov pred in po odločitvi o dodelitvi naročila ugotavljamo tudi v letu 2003 (92 pred in 271 po odločitvi o dodelitvi naročila) ter v letu 2002 (64 pred in 259 po odločitvi o dodelitvi naročila).

Tabela št. 6 - Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po predmetu oddaje javnega naročila pred in po odločitvi naročnika o dodelitvi javnega naročila

Zap. šte.	Predmet javnega naročila	Število prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005		
		Pred odločitvijo naročnika o dodelitvi JN	Po odločitvi naročnika o dodelitvi JN	SKUPAJ
1	Blago	72	142	214
2	Storitve	51	139	190
3	Gradnje	13	80	93
SKUPAJ		136	361	497

Tabela št. 7 - Število rešenih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po vrsti odločitve pred in po odločitvi naročnika o dodelitvi javnega naročila

Zap. šte.	Vrsta odločitve o zahtevku za revizijo	Število rešenih zahtevkov za revizijo v letu 2005
-----------	--	---

		Pred odločitvijo naročnika o dodelitvi JN	Po odločitvi naročnika o dodelitvi JN	SKUPAJ
1	Zavrnen zahtevka za revizijo	42	155	197
2	Razveljavljen postopek v celoti	36	14	50
3	Razveljavljena odločitev o izbiri	2	79	81
4	Umik zahtevka	2	6	8
5	Zavržen zahtevka	17	49	66
6	Delno razveljavljen postopek	26	27	53
7	Vrnjeno naročniku v odločanje	7	20	27
8	Drugo	3	8	11
	SKUPAJ	135	358	493

Opomba: Štirje prejeti zahtevki so še v odločanju pri Državni revizijski komisiji.

Iz zgornje tabele je mogoče razbrati, da je bilo na letni ravni pravno varstvo učinkovitejše v revizijskih postopkih pred odločitvijo naročnika o dodelitvi javnega naročila, saj je bilo v tej fazi postopka kot vsebinsko neutemeljenih zavrnenih 31,1% zahtevkov, po odločitvi naročnika pa 43,3% zahtevkov za revizijo. Podrobnejše podatke o tem vsebuje naslednja točka letnega poročila.

4. PODATKI O ODLOČITVAH O ZAHTEVKIH ZA REVIZIJO V LETU 2005

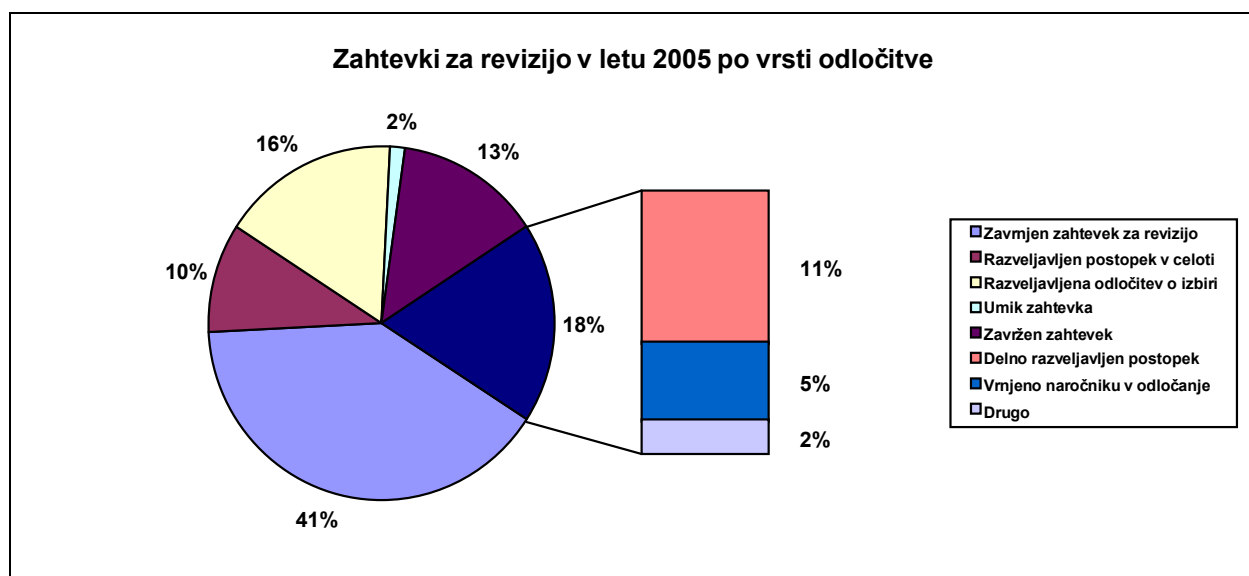
Tabela št. 8 - Število rešenih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po vrsti odločitve o zahtevku v primerjavi z letoma 2003 in 2004

Zap. št.	Vrsta odločitve o zahtevku za revizijo	Število rešenih zahtevkov po letih		
		2003	2004	2005
1	Zavrnen zahtevek za revizijo	157	137	197
2	Razveljavljen postopek v celoti	41	54	50
3	Razveljavljena odločitev o izbiri	54	69	81
4	Umik zahtevka	13	11	8
5	Zavržen zahtevek	22	40	66
6	Delno razveljavljen postopek	44	35	53
7	Vrnjeno naročniku v odločanje	18	21	27
8	Drugo	0	7	11
SKUPAJ		349	374	493

Opomba: Štirje prejeti zahtevki so še v odločanju pri Državni revizijski komisiji.

Ob tem je potrebno opozoriti, da je za podatke o odločitvah Državna revizijska komisija morala v času priprave letnega poročila upoštevati podatke o rešenih zahtevkih za revizijo pred pripravo letnega poročila. ZRPJN namreč Državni revizijski komisiji določa rok za oddajo letnega poročila do konca januarja. Glede na obliko, v kateri se izdaja letno poročilo, je bilo potrebno pripraviti analizo rešenih zadev na dan 31.12.2005.

Grafikon št. 4 - Rešeni zahtevki za revizijo v letu 2005 po vrsti odločitve o zahtevku

Iz predloženih podatkov lahko ugotovimo, da so podatki o vrstah odločitev primerljivi z letom 2004. Tako smo v letu 2005 v 38 % sledili vlagateljev (v letu 2004 v 41 %) in vsaj delno oziroma v celoti razveljavili postopek oddaje

javnih naročil. Če ta podatek primerjamo z letom 2000, ko smo v 48 % sledili vlagateljem in delno ali v celoti razveljavili postopek oddaje javnega naročila ter v letu 2001 kar v 53 %, ugotovimo, da ta odstotek konstantno pada v primerjavi s prejšnjimi leti.

V letu 2005 je bilo število umaknjenih zahtevkov za revizijo pred Državno revizijsko komisijo manjše za 1 % v primerjavi z letom 2004. Vlagateljem zahtevkov za revizijo ne gre oporekati njihove avtonomne pravice, da z zahtevkom za revizijo prosto razpolagajo do odločitve Državne revizijske komisije, kljub temu pa je to podatek, ki bi zahteval podrobnejšo analizo, za katero nismo pristojni. Lahko le ugotovimo, da vlagatelji zahtevkov za revizijo razlogov za umik ne navajajo; v izjemnih primerih, ko so ti navedeni, pa ti z revizijskim postopkom praviloma nimajo neposredne pravno-relevantne povezave.

Tabela št. 9 - Število vloženih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po vlagateljih

Zap. št.	Vloženi zahtevki po vlagateljih v letu 2004	Število vloženih zahtevkov	Število rešenih zahtevkov
1	Kandidati oz. ponudniki	497	493
2	Sektor za javna naročila in koncesije	0	0
3	Urad RS za varstvo konkurence	0	0
4	Državno pravobranilstvo RS	0	0
SKUPAJ		497	493

Iz tabele št. 9 je razvidno, da je Državna revizijska komisija v letu 2005 (enako tudi 2004 in 2003) obravnavala zgolj zahtevke za revizijo (oziroma pritožbe) kandidatov oziroma ponudnikov (od 497 vloženih zahtevkov je do 31.12.2005 odločila v 493 primerih), ne pa tudi zahtevkov za revizijo, ki bi bili vloženi v javnem interesu. Možnost vložitve zahtevka v javnem interesu je bila uveljavljena z novelo ZRPJN-A v letu 2002.

Tabela št. 10 - Število rešenih zahtevkov za revizijo v letu 2005 po posameznih intervalnih obdobjih odločanja (v dnevih) v primerjavi z letoma 2003 in 2004

Zap. št.	Intervalno obdobje odločanja o zahtevku za revizijo v dnevih	Število rešenih zahtevkov za revizijo		
		2003	2004	2005
1	1-5	101	127	191
2	6-10	119	128	148
3	11-15	86	77	119
4	16-20	16	18	28
5	21-25	18	5	3
6	26-30	4	9	2
7	31-35	1	3	1
8	36-40	1	3	1
9	41-45	0	2	0
10	46-50	1	1	0
11	51-55	0	1	0

12	56-60	2	0	0
SKUPAJ		349	374	493

Opomba: Štirje prejeti zahtevki so še v odločanju pri Državni revizijski komisiji.

Po podatkih Državne revizijske komisije lahko ugotovimo, da je bil povprečen čas odločanja od prejema zahtevka za revizijo do izdaje odločitve o njem v letu 2005 13 dni, (v letu 2004 11 dni) kar gre po naši presoji pripisati večjemu številu prejetih zahtevkov ter obenem vse bolj zahtevnim dejanskim in pravnim vprašanjem, ki se pojavljajo ob reševanju posameznih revizijskih zahtevkov. V enajstih primerih je Državna revizijska komisija odločila v roku, ki je daljši od zakonsko določenega.

Državna revizijska komisija je, upoštevaje delovne dneve v letu 2005, izdala povprečno 1,9 odločitve na dan, kar je glede na obseg odločitev (pogojenih z zahtevnostjo in obsežnostjo navedb v zahtevkih za revizijo), ki v skupnem številu znaša kar 2993¹⁰ strani odločitev, ob povečanju števila zahtevkov za revizijo predstavljalo bistveno povečan obseg dela Državne revizijske komisije v primerjavi z leti 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004.

Pri analizi reševanja prejetih zahtevkov za revizijo v letu 2005 smo poskušali izraziti ocenjeno vrednost javnih naročil, o katerih je Državna revizijska komisija odločala v letu 2005 in pri tem pridobili razpoložljive podatke iz sklepov o začetku postopka (21. člen ZJN-1). Pri tem smo ugotovili, da je ocena skupne vrednosti obravnavanih zahtevkov za revizijo okoli 219 mrd SIT (v letu 2004 okoli 121 mrd ter v letu 2003 okoli 110 mrd SIT). Velja poudariti, da pri tem ne moremo izraziti vrednosti razlike pri izbiri ponudbenih vrednosti pred vložitvijo zahtevkov za revizijo in po naši odločitvi najmanj iz dveh razlogov; zahtevki za revizijo se vlagajo tudi v fazi pred izbiro ponudbe, torej v fazi, ko ponudbe še niso oddane, poleg tega pa ne razpolagamo z informacijami o kasnejših odločitvah naročnikov po prejemu odločitev s strani Državne revizijske komisije.

¹⁰ V letu 2001 je bilo skupno število strani vseh odločitev 2012, kar je predstavljalo povprečno 6,3 strani na odločitev, medtem ko je povprečno število strani na odločitev v letu 2002 7,3 strani, v letu 2003 7,2 strani, v letu 2004 7,7 strani ter v letu 2005 11,8 strani.

5. PREDLOG UKREPOV ZA ODPRAVO NEPRAVILNOSTI (V SKLADU Z DRUGIM ODSTAVKOM 33. ČLENA ZRPJN) IN PREGLED REALIZACIJE

5.1. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE STANJA NA PODROČJU JAVNEGA NAROČANJA

5.1.1. Predstavitev direktiv

Ravno na dan, ko mora Državna revizijska komisija to poročilo posredovati Državnemu zboru pa tudi poteče rok za implementacijo (vnos) direktiv v slovenski nacionalni pravni red, kar pa se dosedaj še ni zgodilo. Kljub temu, da utegnejo imeti določeni pravni inštituti neposredni učinek, pa le-ta zakonodajalca ne odvezuje od dolžnosti vnosa v pravni red države. Zapis predstavlja stališče in pobudo Državne revizijske komisije katerim inštitutom evropskega prava velja pri vnosu v nacionalno pravo nameniti še posebno pozornost¹¹.

V začetku leta 2004 sta Evropski parlament in Svet sprejela dve novi direktivi, ki spreminjata in združujeta veljavne direktive v javnem in infrastrukturnem sektorju, in sicer:

- Direktivo 2004/18/EC o uskladitvi postopkov za oddajo javnih naročil za dobavo, javnih naročil za storitve in javnih naročil za gradnje (Uradno glasilo EU, št. L 134/2004; v nadaljevanju: Direktiva 2004/18/EC), ki nadomešča Direktive 92/50/EEC, 93/36/EEC in 93/37/EEC,
- Direktivo 2004/17/EC o uskladitvi postopkov naročil s strani naročnikov, ki delujejo na vodnem, energetske, prometnem in poštnem sektorju (Uradno glasilo EU, št. L 134/2004; v nadaljevanju: Direktiva 2004/17/EC), ki nadomešča Direktivo 93/38/EEC.

Vsled tega, da poteče rok za implementacijo direktiv v slovensko nacionalno zakonodajo 31. januarja 2006, gre v tokratnem prispevku poudaren nameniti ugotovitvi, da utegnejo imeti biti vsaj nekatera pravila direktiv (ker pač ne bodo pravočasno vnesena v nacionalno pravo) neposredni učinek. Praviloma so sicer direktive le akt harmonizacije, ki zavezujejo k doseganju cilja, nacionalna oblast pa ima možnost smiselno implementirati direktive v notranji pravni red. Vendar pa se je v skladu s temeljnim načelom *supremacije* prava skupnosti nad nacionalnim pravom države članice - *C 26/62 NV. Algemene Transporten Expeditie Onderneming van Gend en Loos proti Nederlandse Administratie der Belastingen in C 6/64, Costa proti ENEL*¹ in skladno z doktrino *neposrednega učinka* predpisov, oblikovano skladno s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti, mogoče neposredno sklicevati na tiste določbe, vsebovane v direktivah, ki na države članice naslavlja *tako jasno, natančno in brezpogojno izražene obveznosti, da jih ni mogoče interpretirati drugače, kot so zapisane*¹. Tako direktivo bo, na zahtevo

¹¹ V nadaljevanju je predstavitev posameznega inštituta evropskega prava delo posameznega izmed članov oziroma svetovalcev; avtor je naveden v opombi.

stranke v konkretnem sporu *v posamezni državi, nacionalno sodišče moralo uporabiti.*

Takšne določbe pa srečamo tudi v direktivah s področja javnih naročil. Tako je v zadevi *C 76/97, Walter Tögel proti Niederösterreichische Gebeietskrankenkasse* odločalo o neposrednem učinku določb I-IV. dela Direktive 92/50/EEC. Odločilo je, da imajo določbe I. (splošne določbe, opredelitev javnega naročnika, izjeme, izračun vrednosti, ...) in II. (uporaba pravil za storitve IA in IB) dela neposredni učinek, določbe III. (izbira postopkov oddaje javnih naročil) in IV. (splošna pravila glede določitve tehničnih elementov) dela pa le v primeru, če je na podlagi interpretacije besedila določb jasno, da ustvarjajo nepogojno dovolj jasno in natančno obveznost. Enako pravilo bo po vsej verjetnosti uporabno tudi za Direktivi 2004/17/EC in 2004/18/EC¹².

Zapisano ne pomeni neveljavnosti Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/00, 102/00, 2/04; v nadaljevanju: ZJN-1) temveč zgolj njegovo neuporabo za razmerja, kjer ima pravilo evropskega prava neposredni učinek.¹³

5.1.1.1. Novosti glede meril po direktivi 2004/18/ES in direktivi 2004/17/ES¹⁴

Glede uporabe in oblikovanja meril nova ureditev ne uvaja bistvenih sprememb in novih institutov. Direktivi določata, da morajo merila prispevati k preglednemu in nediskriminatornemu izboru ponudnikov zaradi česar so naročniki dolžni navesti ne-diskriminatorna merila, ki jih bodo uporabili pri izboru najugodnejše ponudbe in to na primeren način ter dovolj zgodaj, da se z njimi ponudniki pravočasno seznanijo. Naročila je treba oddati na podlagi objektivnih meril, ki zagotovijo skladnost z načeli preglednosti, nediskriminacije in enake obravnave in ki jamčijo za ocenjevanje ponudb v razmerah učinkovite konkurence. Iz tega razloga je glede na pojasnila iz preambule oblikovano določilo 53. člena Direktive 2004/18/ES (enako vsebino ima 55. člena Direktive 2004/17/ES), ki dopušča enako kot do sedaj uporaba izključno dveh meril za oddajanje naročila. In sicer merila "najnižja cena" in "ekonomsko najugodnejša ponudba". Vendar pa je za razliko od dosedanje ureditve znotraj slednjega izrecno navedeno ter uvedeno merilo »okoljske lastnosti«, kot odgovor na potrebo, da se institut javnih naročil uporabi kot sredstvo za okolju prijaznejši ter skladnejši trajnostni razvoj.

¹² Preostali del pravnega urejanja je podvržen t.i. pravilom skladne interpretacije (konsistentne razlage). Gre za uporabo t.i. doktrine posrednega učinka oziroma skladne interpretacije (konsistentne razlage), po katerem je potrebno nacionalno zakonodajo implementirati, interpretirati in uporabljati na način, ki je skladen s pravom Evropske skupnosti. Direktiva je uporabna v primeru neizpolnitve testa »neposrednega učinka« ali v primeru sporov med posamezniki.

¹³ Glej tudi prejšnjo opombo. Tudi sicer bodo za naročila pod evropskimi vrednimi pragovi še naprej veljala avtonomna pravila nacionalnega prava.

¹⁴ Avtor predstavitve inštituta je Franci Kodela.

Uporaba merila »okoljske lastnosti« je vezana na splošen pogoj glede dopustnosti uporabe meril in sicer, da omogočijo objektivno primerjavo in oceno ponudb, le ta pa morajo biti skladna s temeljnimi načeli direktive. Slednje vezano na uporabo »okoljskih lastnosti« kot merila pomeni, da je njihova uporaba dopustna pod pogojem, da se tudi preko njihove uporabe zagotovi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo ponujenega proizvoda oziroma storitve. Izkaz razmerja med ceno in kvaliteto pa bo prav gotovo tudi ključen element za presojo primernosti oziroma neprimernosti uporabe merila. Direktivi sta tako merilo »okoljskih lastnosti« razumljivo spravili v okvir ekonomske dobrine ki ima svojo »izmerljivo« vrednost. Varstvo okolja je tako tudi ekonomsko smotrno in opravičljivo, s tem pa sta direktivi v celoti odstranili dosedanje dileme glede načelne dopustnosti oz. nedopustnosti uporabe kot enega od meril.

Naročniki bodo morali tako v primerih uporabe merila »okoljskih lastnosti« predhodno določiti cilj in namen, ki naj ga dobrina ali storitev zasleduje nato pa merilo, glede na cilje in namen, primerno utežiti. Primerna uporaba okoljskih meril zahteva, da so naročniki pozorni na celotno življenjsko obdobje predmeta javnega naročila, pri tem pa se nam kot primerni izpostavljajo zlasti trije pomembni okoljski vidiki, ki izvirajo iz:

- sestave oz. zgradbe predmeta javnega naročila;
- njegove uporabe;
- in njegove odstranitve.

V kolikor lahko za okoljska merila ugotovimo, da sta direktivi dokončno rešili vprašanje glede dopustnosti njihove uporabe, pa tega žal ne moremo trditi za merila, ki naj prispevajo k trajnostnemu socialnemu razvoju. Socialna merila so sicer resda omenjena že v prvi točki preambule Direktive 2004/18/ES kot tudi Direktive 2004/17/ES, prav tako pa tudi v nekaterih njenih preostalih točkah, vendar pa izven preambul direktivi uporabnih ali eksaktnih določb glede oblikovanja »socialnih« meril ne vsebujeta.

Točka 33. preambule Direktive 2004/18/ES (enako točka 44. preambule Direktive 2004/17/ES) obravnava določitev pogojev za izvajanje naročil, ki so lahko predvideni zlasti za poklicna usposabljanja na delovnem mestu, zaposlovanju ljudi, ki imajo težave pri vključevanju ter boju proti nezaposlenosti. Med drugimi zahtevami se lahko navedejo zahteve, ki veljajo med izvajanjem naročila glede usposabljanja dolgoročnih iskalcev zaposlitve, glede izvajanja ukrepov za usposabljanje nezaposlenih mlajših oseb, ter glede zaposlovanja bolj prizadetih oseb. Slednje je dopuščeno le ob pogoju, da se s tem ne povzroča neposredna ali posredna diskriminacija.

Znotraj preambul direktivi posebej poudarjata, da sta zaposlitev in poklic ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar ter prispevata k vključevanju v družbo, vendar pa tega znotraj členov direktiv ne opredelita kot enega od možnih temeljev meril socialne politike. Zaposlitev in poklic sta preko določila 19. člena Direktive 2004/18/ES (enako člen 28 Direktive 2004/17/ES) omenjena kot temelj za tako imenovana »pridržana naročila«. Značilnost ureditev slednjih je v tem, da države članice lahko pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje javnega naročila za »zaščitene delavnice« ali določijo, da se ta naročila izvedejo v okviru programov zaščitene delovnih mest, če je večina zadevnih zaposlenih

invalidnih oseb, ki zaradi narave ali resnosti delovne nezmožnosti ne morejo še naprej opravljati svojega poklica ob običajnih pogojih. Obravnavana določba je po namenu in vsebini sorodna poskusu privilegiranja invalidskih podjetij po določilu 4. odstavka 20. člena ZJN-1-UPB1, ki pa zaradi svoje vsebinske nedodelanosti ni dosegel svojega namena. Glede na določilo direktive je moč zaključiti, da predlagana ureditev ob izpolnjevanju pogoja sicer omogoča pridržanje oddaje javnega naročila omenjenim podjetjem, določitev meril na tej osnovi pa izrecno ne dopušča. Osnovo za oblikovanje primerne »socialnega« merila ne predstavlja niti določilo druge točke 27. člena Direktive 2004/18/ES (enako člen 39 Direktive 2004/17/ES). Predstavljena določba namreč omogoča le, da naročniki med pogoje (in ne kot posebno socialno merilo) navedejo tudi določila glede izpolnjevanja določb o zaščiti delovnih mest in delovnih pogojev, ki veljajo v kraju kjer je potrebno izvesti gradnjo ali opraviti storitev. Prav tako »socialnih« meril ne obravnava določilo 53. člena Direktive 2004/18/ES (enako vsebino ima 55. člena Direktive 2004/17/ES), ki znotraj merila "ekonomsko najugodnejša ponudba" izrecno predvideva uporabo merila »okoljskih lastnosti«, možnosti uporabe »socialnih« meril, pa se iz obravnavane določbe ne da neposredno izluščiti.

Ob zapisanem je potrebno ugotoviti, da je glede na predstavljeno vsebino novih direktiv izpuščena možnost po celoviti ter nedvoumni ureditvi problematike uporabe meril »socialne« politike, tako, da bo njihova uporaba tudi v bodoče plod številnih razprav, ki pa bodo končen epilog praviloma doživele šele z odločitvijo sodišča.

5.1.1.2. Mešana naročila, ki vključujejo t.i. storitve A in t.i. storitve B¹⁵

Razvrstitev storitev v t.i. nabor storitev A in storitev B ima podlago v različnih pravilih Skupnosti, ki veljajo za določne storitve, zato je tudi v točki 18 preambule Direktive 2004/18/EC oziroma točki 17 preambule Direktive 2004/17/EC navedeno, da relevantne določbe Direktive ne bi smele posegati v uporabo predpisov Skupnosti, ki se nanašajo na storitve iz nabora B. Točka 19 preambule Direktive 2004/18/EC oziroma točka 18 preambule Direktive 2004/17/EC izrecno navaja, da je potrebno polno veljavnost Direktive v prehodnem obdobju omejiti na naročila, v zvezi s katerimi njene določbe dovoljujejo sprostitev vseh zmogljivosti za povečano čezmejno trgovino, pri čemer pa je potrebno naročila drugih storitev v istem prehodnem obdobju spremljati, preden se sprejme sklep o polni veljavnosti Direktive. Za takšno spremljanje je potrebno opredeliti mehanizem, ki bi moral hkrati omogočati zainteresiranim stranem dostop do zadevnih informacij. Iz zapisanega sledi težnja po vzpostavitvi prostega pretoka storitev na evropskem trgu storitev tudi za storitve iz nabora B, kar v trenutnem zatečenem stanju na evropskem trgu še ni možno, zato je tudi določeno prehodno obdobje in potrebnost spremljanja teh storitev v tem prehodnem obdobju pred sprejemom sklepa o polni veljavi Direktive tudi za storitve iz nabora B.

¹⁵ Avtor predstavitve inštituta je Aleksander Petrovčič.

22. člen Direktive 2004/18/EC določa, da se javna naročila, katerih predmet so storitve s seznama v Prilogi II A in seznama v Prilogi II B, oddajo v skladu s členi 23 do 55, če je vrednost storitve s seznama v Prilogi II A večja od vrednosti storitve s seznama v Prilogi II B, v drugih primerih pa se naročila oddajo v skladu s členom 23 in členom 35(4). Smiselno enako pravilo je zapisano v členu 33 (t.i. infrastrukturne) Direktive 2004/17/EC, pri čemer se to pravilo sklicuje na seznam storitev v Prilogi XVII A in seznam storitev v Prilogi XVII B ter na (številčno) drug sklop členov, saj obe citirani Direktivi po členih ne sovpadata.

Pravila, zapisana v 22. členu Direktive 2004/18/EC oziroma 33. členu Direktive 2004/17/EC, določajo polno uporabo Direktive (Direktiva 2004/18/EC: Specifikacije in razpisna dokumentacija, Postopki, Pravila o oglaševanju in preglednosti, Vodenje postopka, Oddaja naročila; Direktiva 2004/17/EC: Specifikacije in razpisna dokumentacija, Postopki, Pravila o objavi in preglednosti, Vodenje postopka), če je vrednost storitev A večja od vrednosti storitev B oziroma je uporaba Direktive v primeru, če je vrednost storitev B enaka ali večja od vrednosti storitev A, omejena zgolj na uporabo določbe, vezane na Tehnične specifikacije (23. člen Direktive 2004/18/EC oziroma 34. člen Direktive 2004/17/EC), ter na uporabo določbe, vezane na obvestila o izidih postopka oddaje naročil (35(4). člen Direktive 2004/18/EC) oziroma vezane na obvestila o oddaji naročila (43. člen Direktive 2004/17/EC). Skladno z določbo člena 35(4) Direktive 2004/18/EC so naročniki dolžni v primeru naročil storitev B oziroma kadar so te storitve po vrednosti enake ali večje od vrednosti storitev A poslati zgolj obvestilo o izidu postopka oddaje naročila najpozneje 48 dni po oddaji naročila, pri čemer naročniki navedejo v obvestilu, ali soglašajo z njegovo objavo. Objava izida postopka tako ni obvezna oziroma je fakultativna (zgolj v primeru naročnikovega strinjanja z objavo), pri čemer Komisija v zvezi s temi obvestili oblikuje pravila za pripravo statističnih poročil na podlagi teh obvestil in za objavo teh poročil. Smiselno podobno pravilo je zajeto v določbi člena 43 Direktive 2004/17/EC, pri čemer je rok za pošiljanje obvestila o oddaji naročila dva meseca od oddaje naročila. Pri tem gre dodati, da sta Direktivi, vezano na pojem »obvestilo«, terminološko medsebojno nekonsistentni (kar sicer ne predstavlja posebnega problema, pri čemer pa Direktivi ustvarjata nejasnost s tem, ko Direktiva 2004/18/EC govori o »obvestilu o izidu postopka oddaje naročil«, Direktiva 2004/17/EC pa o »obvestilu o oddaji naročila«, kar je po naravi stvari verjetno eno in isto).

Zapisana pravila, ki predstavljajo t.i. nadgradnjo določb, vezanih za primere oddaje izključno storitev A oziroma storitev B, dajejo rešitve v primerih oddaje naročil, v katerih imamo opravka hkrati s storitvami iz nabora A in iz nabora B storitev. Seveda pa gre pri mešanih naročilih storitev A in storitev B opozoriti, da nikakor ne bi smelo priti do t.i. umetnega oziroma namernega mešanja storitev A in B, kar bi lahko vodilo v izognitev strožjim pravilom za oddajo naročil, ki veljajo za naročila v primeru, ko je vrednost storitev A večja od vrednosti storitev B, saj bi bil lahko s takšnim ravnanjem namen Direktiv s tem zlorabljen. Določbi obeh Direktiv, ki urejata področje mešanih storitev iz nabora A in nabora B sta namenjeni izključno situacijam, ko je naročilo po naravi stvari sestavljeno iz teh dveh vrst oziroma skupin storitev.

V zvezi z vrednostjo storitev, ki potem predstavljajo kriterij za uporabo strožjih oziroma blažjih pravil Direktive, gre na tem mestu na koncu še posebej izrecno opozoriti na dosledno upoštevanje pravil za izračun ocenjene vrednosti naročil (9. člen Direktive 2004/18/EC oziroma 17. člen Direktive 2004/17/EC).

5.1.1.3. Oddajanje naročil na področju obrambe (10. člen Direktive 2004/18/ES)¹⁶

Namen tega prispevka je krajša ponazoritev ureditve konflikta med načelom prostega pretoka, na katerem temelji evropski pravni red in izjemo, ki je določena v 10. členu Direktive 2004/18/ES. Poudarek je seveda na 296. členu Pogodbe ES (»izjema za težko obrambno opremo«), na katerega se sklicuje 10. člen, in katerega vsebina bo predstavljena v nadaljevanju.

Kolikor se torej sprehodimo po direktivi 2004/18/EC, v 10. členu le-te naletimo na Oddajanje naročil na področju obrambe. Direktiva se nanaša na javna naročila, ki jih oddajajo naročniki s področja obrambe, upoštevajoč 296. člen Pogodbe ES. Iz dikcije 10. člena izhaja, da kot pravilo postavlja uporabo direktive, ob upoštevanju izjeme, ki izhaja iz 296. člena Pogodbe ES (takšna naročila so izvzeta iz dometa ureditve direktive po predmetu samem).

296.(1)(b) člen določa:

»Vsaka država članica lahko v zvezi s proizvodnjo ali trgovino z orožjem, strelivom in vojaškimi sredstvi sprejme ukrepe, za katere meni, da so potrebni za zaščito bistvenih interesov njene varnosti; takšni ukrepi ne smejo negativno vplivati na pogoje konkurence na skupnem trgu glede proizvodov, ki niso izrecno predvideni v vojaške namene.«

296. člen določa izjemo od Pogodbe ES kot celote. Le-to lahko država članica uveljavlja (na primer) za nakup vojaške opreme od domačega dobavitelja zaradi varnostnih razlogov, ne da bi pri tem kršila predpise o prostem pretoku. Tožbe v zvezi z zlorabo 296. člena se vložijo pri Sodišču Evropskih skupnosti po posebnem postopku (ob izključitvi javnosti) na podlagi 298. člena Pogodbe ES.

1. Splošna načela in sodna praksa – zadeva C-414/97

Več let je prevladovalo mnenje, da državam članicam, ob sprejetju ukrepov v zvezi z vojaškimi proizvodi, ni potrebno izkazati varnostnih razlogov za odstopanje od Pogodbe na podlagi 296. člena, temveč da sodijo vsi takšni ukrepi izven obsega Pogodbe. Na podlagi takšnega stališča so države članice lahko oddajale naročila za vojaško opremo domači industriji ne samo zaradi varnostnih razlogov, temveč tudi iz gospodarskih razlogov.

¹⁶ Avtor predstavitve inštituta je Tatjana Falout.

Izjema na podlagi 296. člena je bila prvič neposredno obravnavana v zadevi C-414/97 Komisija proti Španiji. V tej zadevi, ki predstavlja mejnik je Sodišče ES zavzelo stališče, da se izjema uporablja samo, kadar se posamezni ukrep države članice izključi (zgolj) zaradi varnostnih razlogov.

V tem primeru je Komisija trdila, da Španija ni pravilno izvajala direktive o DDV, ki zahteva zaračunavanje DDV na uvoz in nakupe znotraj Skupnosti za večino blaga. Španija je namreč od zaračunavanja DDV izvzela orožje, strelivo in opremo izključno za vojaško uporabo. Komisija je navedla, da Španiji ni dovoljeno izvzemati takih proizvodov, ker v ustrezni direktivi za te proizvode ni predvidena izjema, Španija pa je trdila, da je ukrep sprejet na podlagi 296. člena Pogodbe in posledično, da direktiva ne more veljati.

V tej zadevi je torej Sodišče Evropskih skupnosti zavzelo stališče, da se izjema uporablja zgolj v primeru, kadar se posamezen primer izključi zaradi varnostnih razlogov in da za veljavnost le-te ni dovolj zgolj uveljavljati uporabo izjeme, kot je to storila Španija. Sodišče je tudi ugotovilo, da Španija ni priskrbela nobenih dokazov v podporo svoji odločitvi (zahtevi), da uveljavlja izjemo zaradi varnostnih razlogov in nadalje, da se španski ukrep v glavnem ukvarja z določanjem finančne podlage za oborožene sile, le-ta pa ni navajal povezave z varnostnimi interesi. Sodišče je zaključilo z ugotovitvijo, da izjema ne velja, ker »v obravnavanem primeru Kraljevina Španija ni dokazala, da so izjeme, ki jih določa španska zakonodaja, potrebne za zaščito bistvenih interesov njene varnosti«.

2. Katere proizvode zajema 296. člen?

Izjema iz 296. člena Pogodbe načeloma velja za »orožje, razstrelivo in vojaška sredstva«. 296.(2) člen določa, da svet soglasno sestavi seznam proizvodov, na katere se nanaša. Svet EU je pripravil takšen seznam leta 1958 (The list of Hard Defence Products under Art. 296) 296.(3) člen omogoča Svetu, da na predlog Komisije sprejme spremembo (do teh sprememb ni prišlo). Seznam se nanaša na proizvode kot so tanki, bombe, orožje, topništvo, strelivo, bojne ladje, vojaška letala in vojaški eksplozivi.

3. Pravica, ki izhaja iz 296.(1)(a) člena

296.(1)(a) člen določa, da »nobena članica ni dolžna dajati informacij, za katere meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti«.

V zvezi s tem je potrebno opozoriti, da ni jasno, kako bi sodišče ES obravnavalo primer, v katerem bi država članica uveljavila 296.(1)(b) in hkrati na podlagi 296.(1)(a) člena zavrnila zagotovitev dokazov o varnostnih razlogih, na katerih je temeljilo (njeno) ukrepanje.

4. Ukrepi, ki vplivajo na skupni trg

Kot tudi izhaja iz zgoraj citiranega 296.(1)(b) člena le-ta določa, da ukrepi, sprejeti v zvezi z orožjem, strelivom in vojaškimi sredstvi, ne smejo negativno vplivati na pogoje konkurence glede tistih proizvodov, ki niso izrecno predvideni v vojaške namene. Tako na primer ni dovoljeno plačevati

pretiranih cen za vojaško opremo podjetjem, ki se ukvarjajo (tudi) s proizvodnjo civilnih proizvodov, saj bi slednja svoj presežni dobiček uporabljala za subvencioniranje svojih civilnih dejavnosti. Če so proizvodi tako imenovane »dvojne uporabe« (mešane uporabe) v okviru 296. člena Pogodbe ES, določba tudi izključuje uporabo le-tega na način, ki bi vplival na civilni trg z istimi proizvodi. V teh primerih 298.(1) člen določa, da Komisija, skupaj s predmetno državo preuči, kako se ukrepi lahko prilagodijo predpisom, ki jih določa Pogodba. Če se na podlagi te določbe ni mogoče sporazumeti o prilagoditvah, Komisija lahko sproži postopek pred Sodiščem ES zaradi kršitve 296. člena, na običajni način, torej na podlagi postopka iz 298. člena Pogodbe.

5.1.1.4. Roki za sprejemanje ponudb¹⁷

ROKI ZA SPREJEMANJE PONUDB

Roki za predložitev ponudb, ko gre za javna naročila nad evropskim vrednostnim pragom, so urejeni v 38. členu direktive 2004/18/EC in 45. členu direktive 2004/17/EC.¹⁸ Oba člena vsebujeta splošno napotilo, v skladu s katerim morajo naročniki pri določanju rokov za sprejemanje ponudb upoštevati zlasti zapletenost naročila ali čas, ki je potreben za pripravo ponudb, pri čemer to ne sme vplivati na minimalne roke, kot jih določata direktivi. To pomeni, da morajo naročniki v vsakem primeru upoštevati minimalne roke iz direktiv. V določenih primerih, če gre za bolj kompleksna javna naročila, če gre za obsežno razpisno dokumentacijo, če so pravočasno zahtevani dodatni dokumenti in jih naročnik ne posreduje v ustreznih rokih ali če lahko ponudniki pripravijo ponudbe le na podlagi ogleda, pa so naročniki dolžni predvideti daljši rok od minimalno predpisanega, in sicer takšnega, ki ponudnikom omogoča, da se seznanijo z vsemi potrebnimi informacijami za pripravo ponudbe. Splošni minimalni roki ostajajo načeloma nespremenjeni, predvidena je možnost dodatnega skrajševanja najkrajših rokov, in sicer zato, da bi spodbudili uporabo elektronskih sredstev.

ROKI ZA SPREJEMANJE PONUDB NA KLASIČNEM PODROČJU

V 38. členu direktive 2004/18/EC so navedeni roki za sprejemanje prijav za sodelovanje oziroma sprejemanje ponudb v postopkih oddaje javnih naročil za klasične naročnike. V odprtem postopku je splošni rok za sprejemanje ponudb najmanj 52 dni od datuma, ko je naročnik odposlal razpis v objavo. V prvi fazi omejenega postopka in v postopku s pogajanjem po predhodni objavi je splošni rok za sprejemanje prijav (v omejenem postopku) oziroma ponudb (v postopku s pogajanjem) najmanj 37 dni od dneva, ko je naročnik odposlal razpis v objavo. V drugi fazi omejenega postopka je splošni rok za

¹⁷ Avtor predstavitve inštituta je Andraž Žvan.

¹⁸ Zdi se, da sta določbi 38. člena direktive 2004/18/EC in 45. člena direktive 2004/17/EC jasni, natančni in nepogojni, zaradi česar bi ju bilo mogoče v primeru, če so oziroma bodo določbe nacionalnega prava v tem delu neusklajene, uporabiti neposredno.

sprejemanje ponudb najmanj 40 dni od dneva, ko je naročnik odposlal vabilo.

Minimalni roki v odprtem postopku, omejenem postopku in postopku s pogajanjem se lahko v določenih primerih skrajšajo. Direktiva določa dve okoliščini, na podlagi katerih je skrajševanje rokov dopustno. Prva okoliščina je objava predhodnega razpisa (*prior information notice*), druga pa uporaba elektronskih sredstev.

Če naročnik objavi predhodni razpis, se lahko skrajšajo minimalni roki v odprtem postopku ter v drugi fazi omejenega postopka. 52 dnevni minimalni rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku oziroma 40 dnevni minimalni rok za sprejemanje ponudb v drugi fazi omejenega postopka se lahko v tem primeru skrajšata na najmanj 36 dni, vendar v nobenem primeru na manj kakor 22 dni. Skrajšanje roka za sprejemanje ponudb na najmanj 36 oziroma 22 dni je dopustno v primeru, če predhodni razpis vsebuje vse potrebne informacije, ki jih je imel naročnik v času objave predhodnega razpisa, in če je naročnik odposlal predhodni razpis v objavo najmanj 52 dni in največ 12 mesecev, preden je odposlal objavo javnega razpisa. Iz zapisanega je razumeti, da lahko naročnik v primeru pravočasne in ustrezne objave predhodnega razpisa načeloma kadarkoli skrajša rok na najmanj 36 dni (razen seveda, če je zaradi obsežne dokumentacije oziroma zapletenosti naročila potreben ustrezno daljši rok), še krajši rok, torej najmanj 22 dni, pa lahko določi v primeru, ko glede na vse okoliščine konkretnega javnega naročila (npr. kadar gre za naročanje standardnega blaga ali storitev) tudi rok, ki je krajši od 36 dni, omogoča vsem (zlasti tujim) ponudnikom dovolj časa za pripravo ponudbe.

Direktiva 2004/18/EC predvideva možnost dodatnega skrajševanja minimalnih rokov za sprejemanje ponudb, če naročnik v postopku oddaje javnega naročila uporablja elektronska sredstva. Če pošlje naročnik zahtevo za objavo javnega razpisa v elektronski obliki po elektronski poti, se lahko rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku in postopku s pogajanjem po predhodni objavi oziroma rok sprejemanje prijav v prvi fazi omejenega postopka skrajša za 7 dni. Rok za sprejemanje prijav v prvi fazi omejenega postopka in rok za sprejemanje ponudb v postopku s pogajanjem se lahko tako skrajša na najmanj 30 dni. Rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku je mogoče v primeru, ko naročnik ne objavi predhodnega razpisa, skrajšati na najmanj 45 dni, če pa naročnik objavi predhodni razpis, je rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku mogoče skrajšati na najmanj 29 oziroma 15 dni.¹⁹

¹⁹ Glede na četrti odstavek 38. člena direktive 2004/18/EC, ki določa, da se rok v nobenem primeru ne more skrajšati na manj kot 22 dni, se zastavlja vprašanje, ali je dopustno ta rok v primeru elektronske objave še dodatno skrajšati za 7 dni. Arrowsmith (The Law of Public and Utilities Procurement, Sweet&Maxwell, London 2005, str. 455) zavzema stališče, da je ta rok dopustno še dodatno skrajšati za 7 in 5 dni, saj določba glede minimalnega roka 22 dni upošteva le dejstvo objave predhodnega razpisa, ne pa tudi možnosti dodatnega skrajševanja za 7 in 5 dni. Stališče, da je 22 dnevni rok v primeru uporabe elektronskih sredstev dopustno še dodatno skrajševati, pa naj bi bilo utemeljeno tudi ob upoštevanju 45. člena direktive 2004/17/EC. Tudi v slednjem je namreč določeno, da skrajšani rok v

Možnost dodatnega skrajševanja minimalnih rokov za sprejemanje ponudb je predvidena tudi v šestem odstavku 38. člena direktive 2004/18/EC. Če naročnik od datuma objave razpisa vsem zainteresiranim omogoči neomejen, popoln in neposreden dostop do razpisne dokumentacije in vseh dodatnih dokumentov v elektronski obliki in če v objavi razpisa navede elektronski naslov, na katerem so ti dokumenti dostopni, lahko rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku in drugi fazi omejenega postopka skrajša za 5 dni. Roki so v tem primeru zopet odvisni od objave predhodnega razpisa. Če naročnik ne objavi predhodnega razpisa, je rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku mogoče skrajšati na najmanj 47 dni, v drugi fazi omejenega postopka pa na najmanj 35 dni. Če naročnik objavi predhodni razpis, pa je mogoče rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku in drugi fazi omejenega postopka skrajšati na najmanj 31 oziroma 17 dni.

Direktiva 2004/18/EC izrecno določa, da je mogoče 7 dnevno skrajšanje rokov zaradi uporabe elektronskih sredstev pri objavi razpisa in 5 dnevno skrajšanje rokov zaradi zagotovitve elektronskega dostopa do razpisnih dokumentov kumulirati. To pomeni, da lahko naročnik roke za sprejemanje ponudb v določenih primerih skrajša za 12 dni, če tako pri objavi kot tudi pri posredovanju razpisne dokumentacije uporablja elektronska sredstva. Vendar pa je glede na dikcijo direktive razumeti, da je kumulacija obeh možnosti skrajševanja mogoča le v odprtem postopku, saj sta obe možnosti skrajšanja predvideni le za le-tega. V prvi fazi omejenega postopka in v postopku s pogajanjem po predhodni objavi je možno le 7 dnevno skrajšanje zaradi elektronske objave, ne pa tudi 5 dnevno skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije, medtem ko je v drugi fazi predvideno le 5 dnevno skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije. Rok za sprejemanje ponudb v odprtem postopku se lahko torej v primeru elektronske objave in elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije skrajša na najmanj 40 dni, če predhodni razpis ni bil objavljen, in na najmanj 24 oz. 10 dni, če je bil predhodni razpis objavljen.

Direktiva 2004/18/EC še določa, da lahko naročniki v omejenih postopkih in postopkih s pogajanjem po predhodni objavi roke za sprejem ponudbe skrajšajo, če zaradi razlogov nujnosti ni mogoče upoštevati minimalno določenih rokov. Rok za sprejemanje prijav v prvi fazi omejenega postopka v tem primeru ne sme biti krajši od 15 dni, v primeru elektronske objave razpisa pa rok ne sme biti krajši od 10 dni. Rok za sprejemanje ponudb v drugi fazi omejenega postopka, če obstajajo razlogi nujnosti, ne sme biti krajši od 10 dni. Direktiva 2004/18/EC sicer izrecno ne določa, kakšni so v tem primeru roki za sprejemanje ponudb v postopku s pogajanjem po predhodni objavi, vendar je glede na dikcijo osmega odstavka 38. člena direktive razumeti, da se lahko tudi roki za sprejemanje ponudb v postopku s pogajanjem, če obstajajo razlogi nujnosti, skrajšajo na najmanj 15 dni, v primeru elektronske objave razpisa pa na najmanj 10 dni.

primeru predhodnega razpisa v nobenem primeru ne more biti krajši od 22 dni. Vendar tretji odstavek 45. člena direktive 2004/17/EC izrecno določa, da se lahko ta rok v primeru uporabe elektronskih sredstev skrajša na najmanj 15 dni.

V spodnji tabeli so predstavljeni splošni in skrajšani minimalni roki za sprejemanje ponudb v posameznih postopkih oddaje javnih naročil na klasičnem področju:

ODPRTI POSTOPEK	<p>Splošni rok: najmanj 52 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave: najmanj 45 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 47 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave in elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 40 dni</p>	<p>Skrajšani rok zaradi objave predhodnega razpisa: najmanj 36 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave: najmanj 29 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 31 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave in elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 24 dni</p>	<p>Skrajšani rok zaradi objave predhodnega razpisa v primeru standardnih naročil: najmanj 22 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave: najmanj 15 dni*</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 17 dni*</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave in elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 10 dni*</p>
OMEJENI POSTOPEK – PRVA FAZA (PRIJAVE)	<p>Splošni rok: najmanj 37 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave: najmanj 30 dni</p>	<p>Skrajšani rok zaradi razlogov nujnosti: najmanj 15 dni</p> <p>Skrajšani rok zaradi razlogov nujnosti, če je bila elektronska objava razpisa: 10 dni</p>	
OMEJENI POSTOPEK – DRUGA FAZA (PONUDBE)	<p>Splošni rok: najmanj 40 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 35 dni</p>	<p>Skrajšani rok zaradi objave predhodnega razpisa: najmanj 36 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 31 dni</p> <p>Skrajšani rok zaradi razlogov nujnosti: najmanj 10 dni</p>	<p>Skrajšani rok zaradi objave predhodnega razpisa v primeru standardnih naročil: najmanj 22 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije: najmanj 17 dni*</p>
POSTOPEK POGAJANJI PREDHODNI OBJAVI	<p>Splošni rok: najmanj 37 dni</p> <p>Skrajšanje zaradi elektronske objave:</p>	<p>Skrajšani rok zaradi razlogov nujnosti: najmanj 15 dni</p> <p>Skrajšani rok zaradi</p>	

	najmanj 30 dni	razlogov nujnosti, če je bila elektronska objava razpisa: 10 dni	
--	-----------------------	---	--

* Skrajšanje rokov pod 22 dni bi bilo lahko dopustno glede na stališča literature (glej Arrowsmith, The Law of Public and Utilities Procurement, Sweet&Maxwell, London 2005, str. 455).

ROKI ZA SPREJEMANJE PONUDB NA INFRASTRUKTURNEM PODROČJU

Roke za sprejemanje ponudb na infrastrukturnem področju določa 45. člen direktive 2004/17/EC.

V odprtem postopku je rok za sprejemanje ponudb najmanj 52 dni od datuma, ko je naročnik odposlal razpis v objavo. Če naročnik pravočasno in ustrezno objavi predhodni razpis, se lahko ta rok zmanjša na najmanj 36 oziroma 22 dni. V prvi fazi omejenega postopka in v postopku s pogajanjem po predhodni objavi je rok za sprejemanje prijav (v omejenem postopku) oziroma ponudb (v postopku s pogajanjem) najmanj 37 dni od dneva, ko je naročnik odposlal razpis v objavo. Ta rok v nobenem primeru ne more biti krajši od 22 dni, če objava ni bila posredovana v elektronski obliki, oz. krajši kot 15 dni, če je bila objava posredovana v elektronski obliki. V drugi fazi omejenega postopka se lahko naročnik in kandidati sami dogovorijo, kakšen naj bo rok za sprejemanje ponudb, pri čemer mora imeti vsak od kandidatov enak rok za pripravo in predložitev ponudbe. Če takega dogovora med naročnikom in kandidati ni, je rok za sprejemanje ponudb najmanj 24 dni od dneva, ko je naročnik odposlal vabilo, v nobenem primeru pa ne sme biti krajši od 10 dni.

Tudi direktiva 2004/17/EC predvideva možnost skrajševanja minimalnih rokov v primeru elektronske objave in/ali elektronskega dostopa do razpisne dokumentacije za 7 oziroma 5 dni, pri čemer določa minimalne roke, ki jih s kumuliranjem skrajševanja ni mogoče še dodatno zmanjšati. Najkrajši rok ob upoštevanju vseh možnih skrajševanj tako ne sme biti krajši od 15 dni v odprtem postopku in prvi fazi omejenega postopka oziroma od 10 dni v drugi fazi omejenega postopka in postopku s pogajanjem. Krajši roki se lahko določijo le s sporazumom med naročnikom in kandidati, vendar samo v primeru druge faze omejenega postopka.

5.1.1.5. Elektronska dražba²⁰

Z novo evropsko zakonodajo je bil uveden tudi institut elektronske dražbe. Direktivi 2004/17/EC in 2004/18/EC definirata elektronsko dražbo (določilo 1. člena, točka 6. oziroma 7.) kot ponavljajoči se postopek, ki vključuje elektronsko sredstvo za predstavitev novih cen, cen, popravljenih znižanj in/ali novih vrednosti v zvezi z nekaterimi elementi ponudb, ki se

²⁰ Avtor predstavitve inštituta je Milena Basta.

pojavnjajo po začetni celotni oceni ponudb, kar omogoči razvrščanje ob uporabi metod za avtomatsko ocenjevanje. Iz navedene definicije gre ugotoviti, da lahko naročniki z namenom pridobitve najnižje cene in/ali novih vrednostnih elementov ponudb (v primeru oddaje javnega naročila po merilu ekonomsko najugodnejšega ponudnika) že začetni odprti, omejen ali s pogajanji voden postopek nadaljujejo z uporabo elektronske dražbe.

Naročniki sicer niso zavezani k uporabi elektronske dražbe, vendar pa so dolžni njihovo morebitno uporabo predvideti že ob pričetku postopka oddaje javnega naročila in to navesti v objavi javnega naročila (določilo 3. točke 54. člena Direktive 2004/18/EC). Naročniki si tako pridržijo možnost, da po začetnem ocenjevanju ponudb s povabilom za sodelovanje pri dražbi, z elektronskimi sredstvi povabijo vse ponudnike, ki so predložili sprejemljive ponudbe, da predložijo nove cene in/ali nove vrednosti. Direktiva določa, da mora naročnik v specifikaciji (objavi javnega razpisa) med drugimi navesti podatke kot so;

- elementi, katerih vrednost bo predmet elektronske dražbe, če so ti elementi merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih (ob tem velja opozoriti, da predmet elektronske dražbe ne morejo biti ponudbe, ki vključujejo nemerljive elemente, npr. intelektualne storitve);
- omejitve za vrednosti, ki se lahko predložijo, kakor izhajajo iz specifikacij v zvezi s predmetom naročila - informacije, ki bodo na voljo ponudnikom med potekom elektronske dražbe ter, če je to primerno, kdaj jim bodo na voljo;
- ustrezne informacije v zvezi s postopkom elektronske dražbe;
- pogoji, pod katerimi bodo ponudniki lahko predložili ponudbe, ter zlasti minimalne razlike, ki bodo, če je to primerno, zahtevane pri ponujanju;
- ustrezne informacije v zvezi z uporabljenimi elektronsko opremo ter z modalitetami in tehničnimi specifikacijami za povezavo.

Elektronska dražba se lahko izvede v več zaporednih fazah, s tem da se nobena faza ne sme pričeti prej kot dva delovna dneva po datumu odpošiljanja povabil (določilo 4. točke 54. člena Direktive 2004/18/EC). Ponudniki so k sodelovanju na elektronski dražbi povabljeni z uporabo elektronskih sredstev, zato je določitev kratkega dvodnevne roka od dneva odpošiljanja povabila, upravičena. Vendar pa velja opozoriti, da bi bilo v izogib nastanku situacije, da kateri od ponudnikov povabila ne prejme in posledično ne more sodelovati na elektronski dražbi (kar od naročnikov zahteva spoštovanje načela enake obravnave ponudnikov), bolje, da bi pričel dvodnevni rok teči od dneva prejema povabila (prejemna ali recepcijska teorija) namesto od dneva naročnikovega odpošiljanja povabil.

Sledeč želji po zagotavljanju transparentnosti, direktiva nalaga naročnikom, da v vsaki fazi elektronske dražbe brez odlašanja sporočijo vsem ponudnikom vsaj tiste informacije, ki ponudnikom omogočajo preveritev svoje relativno prednostne uvrstitve ter druge informacije v zvezi z drugimi predloženimi cenami ali vrednostmi, če je to navedeno v specifikacijah (določilo 4. točke 54. člena Direktive 2004/18/EC ali določilo 6. točke 56. člena Direktive 2004/17/EC).

Postopek elektronske dražbe se zaključi na več načinov in sicer;

- v povabilu k sodelovanju pri dražbi se navede datum in čas, ki sta vnaprej določena;

- če prejmejo naročniki eno ali več novih cen ali novih vrednosti, ki izpolnjujejo merila v zvezi z minimalnimi razlikami. V tem primeru naročniki v povabilu k sodelovanju pri elektronski dražbi navedejo, koliko časa bo poteklo po prejemu zadnje ponudbe, preden zaključijo elektronsko dražbo;

- ko se izvedejo vse faze dražbe, ki so določene v povabilu k sodelovanju pri dražbi,

pri čemer morajo naročniki v slednjem primeru v povabilu k sodelovanju pri dražbi navesti časovni raspored za vsako fazo dražbe (določilo 7. točke 54. člena Direktive 2004/18/EC).

V preambuli direktiv je zapisano, da je potrebno elektronske dražbe opredeliti na ravni Skupnosti in jih urediti s posebnimi pravili, da bi zagotovili njihovo popolno usklajenost z načeli enake obravnave, nediskriminacije in preglednosti. Iz tega gre razbrati tendenco, da bi se na ravni Skupnosti podrobno uredil sistem elektronske dražbe. Določilo 1. točke 54. člena Direktive 2004/18/EC (oziroma 1. točka 56. člena Direktive 2004/17/EC) dopušča državi članici, da lahko določi možnost uporabe elektronske dražbe, s čimer je državam članicam podeljena možnost, da upoštevajoč določila Direktiv, v nacionalni sistem uvedejo institut elektronske dražbe (seveda do sprejema skupne ureditve na področju elektronskih dražb).

Republika Slovenija je s spremembo in dopolnitvijo Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 2/04, z dne 29.12.2003) v naš sistem vnesla institut elektronske dražbe, ki ga v 17. točki prvega odstavka 3. člena Zakona o javnih naročilih (v nadaljevanju; ZJN-1) definira kot *vrsto dražbe, ki jo lahko izvede naročnik v postopku oddaje javnega naročila, v eni ali več ponovitvah in poteka v elektronski obliki. Z izvedbo dražbe se dosežejo spremembe ponudbe: nova nižja cena ali izboljšanje ponudbe v okviru drugih vnaprej določenih meril*. Institut elektronske dražbe je podrobneje opredeljen tudi v določilu 81a. člena ZJN-1, ki v četrtem odstavku določa, da minister pristojen za finance, izda podzakonski akt, s katerim se določi elemente v zvezi z izvajanjem elektronske dražbe. Na podlagi tega določila je bil leta 2004 izdan Pravilnik o vsebini, pogojih in omejitvah za izvedbo elektronske dražbe v postopkih oddaje javnih naročil (Uradni list RS, št. 130/04, z dne 24.11.2004), ki je implementiral bistvena določila direktiv o elektronskih dražbah.

5.1.1.6. Novi pragovi za uporabo določil direktiv²¹

Direktivi 2004/17/EC in 2004/18/EC sta za uporabo svojih določil vnesli nove pragove. Za razliko od dosedanjih načinov izračunavanja mejnih vrednosti, med katerimi so nekatere izražene SDR (mednarodna valutna enota, na katero se sklicuje Sporazum Svetovne trgovinske organizacije o

²¹ Avtor predstavitev inštituta je Milena Basta.

javnih naročilih (v nadaljevanju: Sporazum), nekatere pa v evrih, predstavlja temeljno novost pri izračunavanju mejnih vrednosti za uporabo določil direktiv, njihovo izračunavanje, ki je izključno v evrih. Za izračun mejnih vrednosti, ki predstavljajo prag za uporabo direktiv, se upošteva vrednost javnega naročila (izražena v evrih) brez DDV.

Mejne vrednosti bodo zdaj, upoštevajoč Uredbo Komisije št. 1874/2004, z dne 8.10.2004, ki je mejne vrednosti znižala, znašale;

- 154.000 ali 236.000 EUR za javna naročila blaga in storitev v javnem sektorju
- 473.000 EUR za naročila dobave in storitev na infrastrukturnem sektorju in
- 592.3000 EUR za naročila gradenj in koncesije gradenj

Določilo 78. člen Direktive 2004/18/EC in določilo 69. člena Direktive 2004/17/EC predvideva, da Komisija vsake dve leti preveri višino mejnih vrednosti-pragov za uporabo direktiv. Z zgoraj navedeno Uredbo so se mejne vrednosti približale protivrednostim mejnih vrednosti izraženih v SDR in določenih v Sporazumu. Namen tako pretekle, kot tudi bodočih sprememb mejnih vrednosti je v prilagoditvi mejnih vrednosti relativnim vrednostim evra in SDR-ja, s čimer se sledi cilju, da bi naročniki istočasno spoštovali tako obveznosti iz Sporazuma, kakor tudi obveznosti iz Direktiv.

V pripravi naj bi tudi bil predlog spremembe direktive, ki bi ponovno določila višino mejnih vrednosti, ki pa do danes še ni bil sprejet.

5.1.1.7. Uporaba skupnega geslovnika za javna naročila (CPV)²²

V različnih določbah trenutno veljavnih direktiv, se za opis gradenj, proizvodov in storitev uporabljajo različni sistemi nomenklatur. Besedila veljavnih direktiv se na določeni točki vedno sklicujejo na CPC (osrednja klasifikacija proizvodov), CPA (statistična klasifikacija proizvodov po dejavnosti) in NACE (klasifikacija gospodarskih dejavnosti v Skupnosti). Novi direktivi zdaj ta sklicevanja zamenjujeta z lastnim geslovníkom za javna naročila. Namen geslovnika ni, da bi se spremenilo področje številnih določb, ampak da bi zagotovili novo in enotno obliko sklicevanj. Seveda je že dejstvo, da je od začetka veljavnosti Uredbe ES 2195/2002 (Uredba ES 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 5.11.2002; OJ L. 340/I.) o skupnem geslovníku za javna naročila, z dne 16.12.2003, edini klasifikacijski sistem skupnega geslovnika za javna naročila obvezen za namene identifikacije in klasifikacije v obvestilih, ki so objavljena v Uradnem listu. Vendar pa je potrebno ob tem dodati, da uporaba osrednje specifikacije proizvodov (CPC) velja pred uporabo skupnega geslovnika za javna naročila (CPV).

5.1.1.8. Tehnične specifikacije²³

Področje tehničnih specifikacij je v Direktivi 2004/18/ES urejeno v 23. členu, v Direktivi 2004/17/ES pa v 34. členu. Ureditev v obeh direktivah je enaka, njena glavna značilnost pa je, da morajo biti tehnične specifikacije

²² Avtor predstavitve inštituta je Renata Duračak.

²³ Avtor predstavitve inštituta je Borut Smrdel.

določene glede na uspešnost, ki jo je potrebno doseči (ne samo glede na izpolnjevanje standardov ipd.), pri čemer pa morajo hkrati omogočiti enakopraven dostop vsem ponudnikom in ne smejo ustvarjati ovir za odpiranje javnih naročil konkurenci.

Iz besedila obeh Direktiv izhaja, da se tehnične specifikacije oblikujejo:

- a) bodisi s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz prilog Direktiv ter, po prednostnem vrstnem redu, nacionalne standarde, prevzete po evropskih standardih, evropska tehnična soglasja, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde ali druge tehnične referenčne sisteme, določene s strani evropskih organov za standardizacijo, če teh ni, pa s sklicevanjem na nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane z načrtovanjem, izračunom in izvedbo gradenj in uporabo proizvodov. Pri vsakem sklicevanju se navedejo besede »ali enakovredni«,
- b) bodisi v smislu storilnostnih ali funkcionalnih zahtev (ki lahko vključujejo okoljske značilnosti), vendar pa morajo biti ti parametri dovolj natančni, da omogočajo ponudniku opredelitev predmeta naročila in da omogočijo naročnikom oddajo naročila,

ali pa s kombinacijo obeh zgornjih načinov.

Direktivi ob tem določata, da naročnik v primeru, ko tehnične specifikacije določi s sklicevanjem na standarde, tehnična soglasja... (točka a), ne sme zavrni ponudbe, katere ponujeni proizvodi ali storitve sicer niso v skladu s podano tehnično specifikacijo (npr. standardom), a za katere ponudnik (s kakršnimikoli ustreznimi sredstvi in na način, ki je sprejemljiv za naročnika) izkaže, da enakovredno izpolnjujejo zahteve, določene v tehničnih specifikacijah (ustrezno sredstvo je npr. tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preskusih, izdano s strani priznanega organa). V zvezi z zapisanim gre omeniti tudi 29. točko preambule Direktive 2004/18/ES ter 42. točko preambule Direktive 2004/17/ES, iz katerih izhaja, da je ponudnikom treba dovoliti uporabo katerihkoli oblik dokazov o enakovrednosti, naročniki pa morajo biti sposobni obrazložiti vsak sklep o neenakovrednosti v posameznem primeru. Dokazno breme izkazovanja neustreznosti ponujenega proizvoda (storitve, gradnje) je torej na naročniku.

V primeru, ko tehnične specifikacije določi v smislu storilnostnih ali funkcionalnih zahtev, naročnik ne sme zavrni ponudbe za gradnje, proizvode ali storitve, ki so skladni s standardom, tehničnim soglasjem... (točka a), ki se nanaša na takšne storilnostne ali funkcionalne zahteve. Pri tem je ponudnik tisti, ki mora v svoji ponudbi s katerimi koli ustreznimi sredstvi in na način, ki je sprejemljiv za naročnika, dokazati, da gradnja, proizvod ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje storilnostne ali funkcionalne zahteve naročnika (ustrezno sredstvo je npr. tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preskusih, izdano s strani priznanega organa).

Če tega ne opravičuje predmet naročila, in če bi se s takšnim navajanjem dajala prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom, oziroma bi bili ti zaradi takšnega navajanja izločeni, se v tehničnih specifikacijah ne sme navajati posamezne znamke, vira, posebnega postopka, blagovne znamke, patenta, tipa, posebnega porekla ali proizvodnje. Takšno navajanje je izjemoma dovoljeno, če predmeta javnega naročila ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati, a je ob tem potrebno obvezno navesti besede »*ali enakovredni*«.

Direktivi posebno pozornost namenjata invalidnim osebam, saj določata naj se, kadarkoli je to mogoče, tehnične specifikacije določijo upoštevajoč zahteve glede dostopa invalidnih oseb.

Obe direktivi urejata tudi primere, ko želijo naročniki med tehničnimi specifikacijami opredeliti okoljske zahteve, pri čemer v primeru slednjih dovoljujeta postavitev zahtev po posamezni proizvodni metodi in/ali posameznih okoljskih vplivih skupin proizvodov ali storitev. Direktivi dopuščata tudi uporabo ustreznih specifikacij, določenih v znakih za okolje, če so zahteve le-teh oblikovane in sprejete na podlagi znanstvenih informacij, ob uporabi postopka, v katerem lahko sodelujejo zainteresirane strani, ter če je znak dostopen in na voljo vsem zainteresiranim stranem.

5.1.1.9. Status javnega naročnika²⁴

Vprašanje statusa javnega naročnika je zagotovo najpomembnejše pravno vprašanje prava javnih naročil. Določitev osebne veljavnosti predstavlja predpostavko za uporabo obveznih pravil javnega naročanja. Pravila osebne veljavnosti se v Direktivi 2004/18/EC niso spremenila, kar med drugim izhaja že iz dejstva, da preambula, ki predstavlja razloge za spremembe posameznih inštitutov (in kot bomo videli v nadaljevanju na njihovo razumevanje pomembno vpliva), vprašanja statusna javnega naročnika sploh ne omenja²⁵. Spremeniti pa se mora interpretacija 2.a člena ZJN-1, saj imajo v tem delu pravila direktiv neposredni učinek. Po drugem odstavku 2.a člena ZJN-1 gre namreč med javne naročnike šteti ne zgolj osebe, ki jih zaradi »... ustanovi Republika Slovenija, samoupravna lokalna skupnost ali druga oseba iz prejšnjega odstavka«, temveč katerakoli oseba »javnega prava« v smislu 9. točke 1. člena Direktive 2004/18/EC. Skratka, kolikor javni naročnik, ki izpolnjuje predpostavke iz drugega odstavka 2.a člena ZJN-1 sam ustanovi novo osebo, ki te predpostavke prav tako izpolnjuje, je ta oseba javni naročnik, čeprav po 2.a. členu to ni.

²⁴ Avtor predstavitve inštituta je dr. Aleksij Mužina.

²⁵ V preambuli so navedeni formalni temelji za izdajo, pa tudi razlogi, ki so narekovali sprejetje direktive in njeni cilji. Preambula sama po sebi formalno ni obvezna, je pa pomembna za njeno razlago. Nobene določbe direktive ni mogoče razumeti, razlagati in uporabljati v nasprotju z razlogi in cilji direktive. Teorija govori o preambuli kot o interpretacijskem vodilu, na katerega se je mogoče sklicevati. Spremeniti pa se mora interpretacija 2.a člena ZJN-1, saj imajo v tem delu pravila direktiv neposredni učinek tudi pred nacionalnimi sodišči.

Drugače je v primeru Direktive 2004/17/EC kjer se za presojo naročnika pomembni vsaj 10. in 25. točka. Direktiva 2004/17/EC vsebuje pomembno novost, ki bo veljala za osebe zasebnega prava (koncesionar za vodo, kanalizacijo, ...). Te osebe so, kot znano, infrastrukturni naročnik, če opravljajo izrecno opredeljene dejavnosti na podlagi izključne ali posebne pravice. Vendar pa je v 25. točki preambule posebej pojasnjeno, da se ne morejo šteti za posebne ali izključne tiste pravice, ki jih država članica prizna v kakršni koli obliki, vključno s podelitvijo koncesije, omejenemu številu podjetij po merilih objektivnosti, sorazmernosti in nediskriminacije, in ki omogočajo, da zainteresirana stranka, ki izpolnjuje ta merila, uživa te pravice. Posledično se število infrastrukturnih naročnikov bistveno zmanjšuje.

Novost v Direktivi 2004/18/EC predstavlja opredelitev centralnega organa naročanja v 10. točki 1. člena. Obravnava tega inštituta bi že presega predstavitevni namen prispevka, tudi sicer pa je ureditev centralnega organa naročanja zgolj možnost; država inštituta ni dolžna implementirati v nacionalno zakonodajo.

V direktivah tudi zasledimo pomembno stališče glede nastopanja javnih naročnikov (oziroma subjektov javnega prava) kot ponudnikov. Da takšno sodelovanje po dosedanjih predpisih ni bilo prepovedano izhaja že iz sodne prakse Sodišča ES, da je takšno nastopanje tudi v nadalje dovoljeno pa izhaja preambule, ki ob načelni dopustitvi takšnega nastopanja pri tem postavlja pomembne omejitve.

5.1.1.10. Izjeme, za katere se direktiva ne uporablja²⁶

Zgornje ugotovitve o tem, da uveljavitev Direktive 2004/18/EC ne prinaša posebnih novosti, pri naslovnem inštitutu ni mogoče ponoviti. Da gre za novosti kvalitativne in vedno ne zgolj kozmetične narave, razberemo že iz preambule, ko je vprašanje izključitve omejeno na številnih mestih, pri čemer ni mogoče spregledati odločitve (tedaj še) petnajsterice, da pač celotnega sistema javnega naročanja ni mogoče prepustiti prostemu trgu. Po klasičnem pojmovanju prava javnega naročanja, gre za izjeme od uporabe direktive, skladno z načelom *exceptiones non sunt extendendae* interpretirati ozko, v dvomu pa se odločiti za oddajo javnega naročila, skladno z direktivo (tako na primer tudi starejša praksa Sodišča ES). Vendar pa ob tem ni mogoče prezreti, da se je Sodišče ES v kasnejšem razvoju odločilo za bolj uravnotežen pogled na razmerje. Kaže, da nova evropska ureditev javnega naročanja to uravnoteženost podpira.

Poseben sklop predstavljajo izjeme, določene v členih 12. – 19. V uvodnem 12. členu so izključena naročila, ki so predmet Direktive 2004/17/EC. To velja tudi, če naročilo na tem t.i. infrastrukturnem sektorju oddaja oseba, ki sicer izpolnjuje pogoje javnega naročnika. Očitni namen, naslednjega, 13. člena z naslovom »Posebne izključitve na področju telekomunikacij« in dokaj nejasnim besedilom je prehod dosedanjih naročnik med ponudnike.

²⁶ Avtor predstavitve inštituta je dr. Aleksij Mužina.

Naslednjo izjemo predstavljajo naročila zaupne narave, kamor uvrščamo tajna naročila, naročila, katerih izvedba je podvržena posebnim varnostnim ukrepom (op. ki jih po stališču Sodišča ES določi država bolj ali manj avtonomno) in naročila, pri katerih izločitev iz sistema javnih naročil zahteva varovanje temeljev državne varnosti. Nedvomno bi bilo v povezavi z napotili iz preambule izjeme iz 14. člena Direktive 2004/18/EC mogoče širše razlagati, vsaj kolikor interpretacijo nacionalne norme 4. točke 2. člena ZJN-1 razberemo na podlagi avtorju prispevka poznane obstoječe prakse.

Dalje so v 15. členu so naštetih primeri, ko se Direktiva 2004/18/EC ne uporablja zato, ker veljajo za naročila drugačni postopki (ne zgolj pravila) javnega naročanja, kot to izrecno določa tudi uvodni del besedila člena.

Besedilo prve alineje 16. člena je primerljivo z obstoječo drugo alinejo prvega odstavka 94. člena ZJN-1, druga alineja 16. člena pa s tretjo alinejo v istem členu prvega odstavka ZJN-1. Medtem, ko velja enako tudi izključitev arbitražnih in pomirjevalnih postopkov, pa ni mogoče podati jasnega stališča glede finančnih storitev državnih monopolov, v ureditev katerih evropsko pravo javnega naročanja ne posega (glej točko d. 16. člena Direktive 2004/18/EC). Vsaj nekaj razlogov (tudi interpretacija preambule) gre namreč najti za stališče, da je izjema širša od obstoječe. Tudi izključitev pogodbe o zaposlitvi (ne pa drugi oblik »delovnega« razmerja) je ostala nespremenjena. Zadnja alineja 16. člena izključuje t.i. R&R naročila, pri čemer je sedaj besedilo takšno, da dvomov pri interpretaciji primerljive nacionalne norme v 94. členu ZJN-1 (osma alineja prvega odstavka) bi ne smelo več biti. Poenostavljeno; gre za sofinanciranje raziskovalnih in razvojnih storitev v javnem interesu.

V 17. členu so iz pravil javnega naročanja izključene koncesije storitev, seveda kolikor se v takšni koncesiji ne skriva odnos javnega naročila. Čeprav gre za novost v Direktivi 2004/18/EC, pa je takšna izključitev že izhajala iz sodne prakse Sodišča ES. Primerljivo izjemo tisti, določeni v 18. členu - naročila *storitev*, ki se oddajo na podlagi izključne pravice drugemu javnemu naročniku, že vsebuje 1. točka 2. člena ZJN-1, pri čemer velja na tem mestu zgolj opozorilo, da pri tem ne gre (nujno) za uporabo doktrine *in-house* razmerja, temveč za izjemo, ki je v direktivi izrecno normirana.

Zgolj kot pojasnilo velja predstavitev inštituta izjem zaokrožiti z opozorilo, da je diapazon izjem na t.i. infrastrukturnem sektorju, ki ga ureja Direktiva 2004/17/EC neprimerljivo širši.

5.1.1.11. Pogoji za udeležbo²⁷

Med spremembami, ki jih je v direktivah že na prvi pogled mogoče zaznati, so tiste, ki se nanašajo na inštitut pogojev za udeležbo (v širšem smislu). Izhodišča za novosti razberemo že v obsežnih preambulah, iz katerih na primer izhaja, da je določitev praga (torej zlasti ali ga bo postavil) načeloma

²⁷ Avtor predstavitve inštituta je dr. Aleksij Mužina.

dopuščena in prepuščena avtonomiji naročnika. Dalje je sedaj končno razjasnjeno, da so podlaga za omejitev števila kandidatov v omejenem postopku, postopku s pogajanjem in konkurenčnem dialogu sicer »objektivni kriteriji«, vendar v povezavi s pogoji in ne merili. V celoti pa se na inštitut pogojev nanaša točka 43 preambule Direktive 2004/18/EC²⁸. Vsaj po avtorjevem mnenju predstavlja pomembno izhodišče tudi 45. točka preambule²⁹.

Izmed spremenjenih pravil normativnega dela velja izpostaviti novost, ki od javnih naročnikov zahteva, da iz postopkov javnih naročil izključijo ponudnike, ki so bili v preteklih petih letih obsojeni zaradi kaznivih dejanj v povezavi organiziranim kriminalom, korupcijo in pranjem denarja ter goljufijo zoper finančne interese skupnosti, pri čemer že sama dovoljuje določena odstopanja. Poudarjam pa, da je sicer, tako kot po veljavni ureditvi, izločitev fakultativna.

Kot že napovedano v preambuli ureditev izrecno predvideva možnosti določitve ravni - praga pogojev za udeležbo. Morebitni prag mora biti povezan in sorazmeren predmetu javnega naročila ter določen v objavi javnega razpisa; kar pa je bilo, skladno z zgoraj zapisanim, že po sedanji praksi Sodišča ES, nesporno. Poleg tega se lahko ponudnik glede izpolnjevanja pogojev sklicuje na njihovo izpolnjevanje s strani drugih oseb oziroma ponudnika, vendar ga, samo zaradi tega, ker se pri izpolnjevanju pogojev sklicuje na »zmogljivosti«, ki niso njegove, temveč pripadajo drugemu ali drugim subjektom, ni mogoče izločiti iz postopka. Kot pojasnjeno, določa nekatera napotila v tej zvezi tudi 45. točka preambule.

V dosedanjih izvajanjih so bila predstavljena pravila Direktive 2004/18/EC. Na t.i. infrastrukturnem sektorju je ureditev pogojev za udeležbo (lahko) bistveno drugačna. Za ponazoritev zgolj omemba, da je obveznost izključitve zaradi kaznivih dejanj v povezavi organiziranim kriminalom, korupcijo in pranjem denarja ter goljufijo zoper finančne interese skupnosti omejena na naročnike »javne organa ali javna podjetja«.

5.1.1.12. »In-house« javna naročila³⁰

Končno velja nameniti nekaj misli tudi inštitutu, ki nima podlage v direktivah, temveč v sodbah Sodišča ES, t.i. doktrini *in-house* (tudi **Teckal** doktrini). Gre za doktrino po kateri bi lahko nekatere postopke oddaje javnih naročil, za katere ni najti nobenega razumnega razloga, odpravili. V istoimenskem primeru C 107/98 *Teckal Srl proti Comune di Viano, Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia* je Sodišče ES postavilo temelje razumevanja možnosti dodelitve naročila brez uporabe pravil javnega naročanja pravni osebi, ki z naročnikom tvori isto ekonomsko enoto. Tako v skladu s 1.(a) členom Direktive 93/36/EEC za uporabo direktive načelno zadošča, da je bilo naročilo sklenjeno med naročnikom in osebo, ki je od

²⁸ Podobno napotilo vsebuje Direktiva 2004/17/EC v 54. točki preambule.

²⁹ Podobno napotilo vsebuje Direktiva 2004/17/EC v 51. točki preambule.

³⁰ Avtor predstavitve inštituta je dr. Aleksij Mužina.

njega pravno ločena. Pri tem pa je Sodišče ES dopustilo možnost drugačne odločitve v primeru, če naročnik nad zadevno osebo izvršuje nadzor, ki je podoben tistemu, ki ga izvršuje nad svojimi službami, in če ta oseba opravlja bistven del svoje dejavnosti z naročnikom oziroma organi, katerih del je. Slednje stališče izhaja iz logičnega sklepanja, naj pravo ne posega v način organizacije izvajanja poslov v eni pravni osebi ali več osebah. Gre za t.i. razmerja *in-house* javno-naročniške narave (zajemajo lahko blago, storitve ali gradnje). Sodišče ES je svoje stališče, kdaj je potrebno postopati po pravilih javnega naročanja v primerih oddaje javnega naročila pravni osebi, ki z naročnikom tvori isto ekonomsko enoto, izostrilo v zadevi C-26/03, *Stadt Halle, RPL Recyclingpark Lochau GmbH proti Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall in Energieverwertungsanlage TREA Leuna*, z dne 11. januarja 2005. Sodišče ES je odločilo, da je v primeru, da ima naročnik namen skleniti pogodbo z denarnim interesom za storitve, za katere stvarno velja Direktiva 92/50/EEC z družbo, ki je pravno ločena od njega, v kapitalu katere je udeležen skupaj z enim ali več zasebnimi podjetji, vedno potrebno uporabiti postopke za oddajo javnih naročil iz te direktive. Sodišče ES je pojasnilo, da manjšinska udeležba zasebnega podjetja v kapitalu družbe, v kateri je sicer udeležen tudi naročnik, *vedno* izključuje možnost, da bi ta naročnik lahko nad to družbo izvrševal podoben nadzor, kot ga izvaja nad svojimi službami. Svojo odločitev je Sodišče ES utemeljilo tudi v namenu ureditve razmerja med naročnikom in njegovimi službami, ki je v javnem interesu, medtem ko se kakršnokoli vlaganje zasebnega kapitala v neko podjetje pokori zasebnim interesom in zasleduje drugačne cilje. Sodišče ES ob tem dodaja, da bi oddaja javnega naročila podjetju z mešanim kapitalom brez razpisa ogrozila cilj proste in neizkrivljene konkurence in načelo enakega obravnavanja zainteresiranih strank iz Direktive 92/50/EEC, če bi tak postopek zasebnemu podjetju, ki je udeležen v kapitalu tega podjetja, nudil prednost pred njegovimi tekmeci³¹.

Čeprav je trenutno v postopku predhodnega odločanja večje število vprašanj dopustnosti uporabe t.i. *in-house* doktrine (zlasti velja opozoriti na primer C 340/04, *Carbotermo s.p.a in Consorzio Alisei proti Comune Busto Arsozio in A.G.E.S.I*) kjer je pravobranilka Stix-Hackl izdaja svoje mnenje dne 12. januarja 2006), pa se v zvezi z doktrino kot bistveno zastavi vprašanje morebitne njene »neposredne uporabe« v postopkih javnih naročil. Na hitro bi takšno možnost izključili, vendar pa poglobljena analiza pokaže, da temu vendarle ne gre povsem slediti. Zavedati se namreč moramo, da *in-house* doktrina neposredne nima podlage v direktivah, temveč v sodni praksi, ki je zastavila stališče, da se direktive uporabljajo zgolj za razmerja med dvema osebama (naročnikom in ponudnikom in ne notranja razmerja).

³¹ Na smiselno enako stališče se je sodišče postavilo tudi v zadevah C 231/03, *Consorzio Aziende Metano (Coname) proti Comune di Cingia de`Botti ob udeležbi Padania Acque SpA in C-458/03, Parking Brixen GmbH proti Municipality of Brixen/Bressanone in Stadtwerke Brixen AG*.

5.1.1.13. Uporaba sekundarnih politik v postopkih oddaje javnih naročil³²

Osnovni cilj javnega naročanja se, povedano poenostavljeno, lahko definira v pridobivanju blaga, storitev oziroma gradenj na podlagi najugodnejše ponudbe, ob izpolnjevanju določenih zahtev, ki naj odražajo naročnikova pričakovanja v zvezi s predmetom javnega naročila. Iz določbe 2. točke 1. člena Direktive 2004/18/EEC, ki definira javna naročila kot pisno sklenjene odplačne pogodbe med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več naročniki, katerih predmet je izvedba gradenj, dobav blaga ali opravljanje storitev, je mogoče razbrati premoženjskopravno naravo pogodb o javnih naročilih. Oddaja javnega naročila pa je včasih lahko tudi predmet socialnih, okoljskih in drugih politik, ki s primarnim namenom javnega naročanja niso nujno povezane. V kolikor gre iskati bistvo pravne ureditve javnih naročil na ravni skupnosti v zagotavljanju konkurence, oziroma v integraciji trga (kot primarnem cilju skupnosti), gre na naročnike gledati kot na vse ostale porabnike na trgu, v kolikor pa se poskuša skozi pravno ureditev javnih naročil zagotavljati socialno, regionalno ali drugačno (sekundarno) politiko, govorimo o t.i. instrumentalnem pristopu do javnih naročil. Praksa Sodišča ES v zvezi z navedenim vprašanjem še ni povsem jasna; Sodišče ES je tako v zadevi C-31/87 Beentjes presodilo, da je pogoj, ki se veže na zaposlovanje dolgoročno nezaposlenih, dovoljen, kolikor ne pomeni direktne ali indirektno diskriminacije nasproti tujim ponudnikom, če naročnik takšen pogoj vnaprej objavi; v zadevi C-21/88 Du Pont de Nemours pa je Sodišče ES tehtnico v konfliktu med instrumentalno rabo javnih naročil (regionalna skladnost) in ekonomsko učinkovitostjo javnih naročil prevesilo v korist slednjih.

Značilnost okoljskih politik je v poskusu države, da z aktivnim delovanjem v okviru javnega naročanja minimizira okoljsko škodo, ki jo je povzročila tudi s svojimi lastnimi nakupi in projekti, hkrati pa pri pridobivanju blaga, storitev oziroma gradenj širše uveljavlja razvoj in uporabo »zelenih« proizvodov in tehnologij, katerih namen je predvsem v učinkovitem varstvu okolja in previdni rabi naravnih virov. Pomemben vpliv na javna naročila imajo tudi zaenkrat še sporadični poizkusi vključevanja socialnih in drugih določil, med katerimi se kot najpomembnejši kažeta politika enakih možnosti za nekatere prikrajšane skupine ljudi in politika poštenih delovnih pogojev.³³ Na nekaterih drugih področjih pa je bil vpliv sekundarnih politik že v preteklosti precej prisoten; tako sta (bila) infrastrukturni sektor (ki že tradicionalno velja za tehnološko naprednejšega in gospodarsko pomembnejšega) ter vojaška industrija kot posledica industrijskih politik (nekdaj) odvisna predvsem od sodelovanja z državo in *largo sensu*.

En izmed ciljev, ki naj bo dosežen z uveljavitvijo Direktive 2004/18/EEC, je tudi v jasnejši opredelitvi načina uporabe socialnih in ekoloških določil (predvsem meril) v postopkih oddaje javnih naročil. Iz določila 1. točke preambule Direktive 2004/18/EEC, ki se sklicuje na sodno prakso Sodišča

³² Avtor prispevka je Marko Žvipelj.

³³ V ZDA se npr. preko socialnih politik v javnih naročilih poizkuša vključiti hendikepirane osebe, etnične in verske manjšine ter vojne veterane.

ES (glej odločitev Sodišča ES v zadevi C-513/99 Concordia Bus³⁴), gre razbrati dopustnost socialnih in/oziroma ekoloških meril, pod pogojem, da so ta povezana s predmetom javnega naročila, ne povzročijo prepovedanega omejevanja konkurence, so izrecno navedena ter so v skladu s temeljnimi načeli Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (PES).³⁵ Možnost vključitve okoljskih lastnosti pa je med primeroma naštetimi merili ekonomsko najugodnejše ponudbe tudi izrecno zapisana (1.a točka 53. člena Direktive 2004/18/EEC in 1.a točka 55. člena Direktive 2004/17/EEC). Ob tem velja opozoriti, da iz Direktive 2004/18/EEC ne izhaja dolžnost uporabe sekundarnih politik v postopkih oddaje javnih naročil.

V skladu s 5. in 6. točko preambule Direktive 2004/18/EEC je potrebno zahteve za varovanje okolja vključiti v oblikovanje in izvajanje politik in dejavnosti Skupnosti, z namenom pospeševanja trajnostnega razvoja ob zagotavljanju najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo. Tako lahko naročniki v tehnične specifikacije posameznega naročila vključijo okoljske zahteve³⁶, kot je posamezna proizvodna metoda, in/ali posamezne okoljske vplive skupin proizvodov ali storitev, prav tako pa lahko uporabijo ustrezne specifikacije, ki so opredeljene v znakih za okolje, pod pogojem, da so zahteve za oznako oblikovane in sprejete na podlagi znanstvenih informacij ter da je znak dostopen in je na voljo vsem zainteresiranim strankam (29. točka preambule).

V skladu z določilom 26. člena Direktive 2004/18/EEC³⁷ lahko naročniki določijo posebne pogoje v zvezi z izvajanjem naročila (če so ti pogoji v skladu z zakonodajo Skupnosti), le-ti pa se lahko nanašajo zlasti na družbene in okoljske vidike. Takšni pogoji morajo biti navedeni v obvestilu o naročilu ali v specifikacijah. Določba 26. člena Direktive 2004/18/EEC tako predstavlja operacionalizacijo in potrditev pravila Sodišča ES v zadevi Beentjes, po katerem lahko naročniki določijo pogoje tudi v zvezi s socialnimi oziroma okoljskimi vprašanji, če ne pomenijo diskriminacije na podlagi nacionalnosti. Namen pogojev, uveljavljenih pod vplivom socialnih politik, je predvsem v spodbujanju poklicnega usposabljanja na delovnem mestu, zaposlovanja

³⁴ Sodišče ES je v tem primeru v zvezi z dopustnostjo uporabe ekoloških kriterijev kot merila za izbiro ekonomsko najugodnejše ponudbe presodilo, da je v skladu z določbo 36. člena Direktive 92/50/ES (pri oddaji storitve avtobusnega prevoza), v primeru izbire ekonomsko najugodnejše ponudbe, mogoče kot merilo vključiti tudi presojo stopnje emisij izpušnih plinov in hrupa, pod pogojem, da je merilo povezano s predmetom naročila, da ne presega naročnikove proste pravice do izbire meril, da je merilo navedeno v javni objavi ali v razpisni dokumentaciji in je v skladu s temeljnimi načeli prava skupnosti, posebej še z načelom nediskriminacije. Načelo nediskriminacije, po odločitvi sodišča, ni ogroženo zgolj iz razloga, ker je naročnik uporabil merilo povezano z varovanjem okolja, obenem pa je ponudnik v njegovi lasti eden redkih, ki lahko izpolni zahteve takšnega merila.

³⁵ Gre za načela prostega pretoka blaga, svobode ustanavljanja, svobode opravljanja storitev ter načela, ki iz teh izhajajo, predvsem načelo enakopravnosti, nediskriminacije, vzajemnega priznavanja, sorazmernosti in načelo preglednosti.

³⁶ Točka 3.b) 23. člena Direktive 2004/18/EEC določa, da se tehnične specifikacije oblikujejo (tudi) v smislu storilnostnih oziroma funkcionalnih zahtev, ki lahko vključujejo tudi okoljske značilnosti.

³⁷ Enako določilo vsebuje tudi 38. člen Direktive 2004/17/EEC, ki ureja javna naročila na infrastrukturnem sektorju.

ljudi, ki imajo težave pri vključevanju in boju proti nezaposlenosti. Direktiva 2004/18/EEC v točki 33 preambule dopušča zahteve, ki veljajo med izvajanjem naročila, glede zaposlitve dolgoročnih iskalcev zaposlitve ali glede izvajanja ukrepov za usposabljanje nezaposlenih mlajših oseb. Izhodišče, po katerem sta zaposlitev in poklic ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar ter prispevata k vključevanju v družbo, tako očitno ne nasprotuje možnosti, da naročnik dovoli sodelovanje pri izvedbi predmeta javnega naročila tudi delavcem, ki so zaposleni pogodbeno.

Dopustnost implementacije socialnih določil v tehnične specifikacije izrecno določa 1. točka 23. člena Direktive 2004/18/EEC, ki vzpodbuja naročnike, naj, kadar koli je to mogoče, upoštevajo kriteriji za dostop za invalidne osebe. V tem smislu zaščitene delavnice in programi zaščitene zaposlitve učinkovito prispevajo k (ponovnem) vključevanju invalidov na trg dela.³⁸

Ker so merila, določena v Direktivah 2004/18/EEC in 2004/17/EEC, predmet posebne obravnave, velja na tem mestu zgolj ugotoviti, da je uporaba sekundarnih (npr. ekoloških) vidikov naročanja preko meril, tako na klasičnem (javnem), kot na infrastrukturnem področju, dopustna, ob upoštevanju, da so le-ta natančno navedena v razpisni dokumentaciji v skladu s pravili o oblikovanju meril (zgolj opis »izvajanje storitve na okolju prijazen način« ali stopnja »okolju prijaznih sestavin« ne zadostuje). Njihov pomen (utež) naj bo sorazmeren z njihovim ekonomskim učinkom na predmet naročanja, poleg tega pa morajo biti neposredno povezana s predmetom naročila in naj vsebujejo objektivne in primerljive (oziroma predvidljive) učinke. Mutatis mutandis velja zapisano za merila z ekološkim predznakom tudi za ostala merila, ki se vežejo na sekundarne politike, med njimi predvsem različni socialni aspekti (preference določenih skupin, zaposlovanje različnih kategorij prebivalstva, ...). Sprememba direktiv v tem delu pomeni priznavanje dopustnosti realizacije nekaterih ciljev sekundarnih politik, kar do sedaj naročniku tudi ni bilo povsem onemogočeno, upošteva možnosti izpolnjevanja pogojev, sklicevanja na standarde.

5.1.2. Pobude za noveliranje ZRPJN

Državna revizijska komisija opaza pri svojem delu določene procesne pomanjkljivosti, zaradi katerih bi veljalo razmisliti o nekaterih spremembah. Tako bi veljalo predvideti nove možnosti glede načina vložitve zahtevka za revizijo (osebna vročitev in vročitev po faksu). Zaradi učinkovitosti in hitrosti pritožbenega postopka bi bilo dobro predvideti, da vlagatelj vroči pritožbo v vednost tudi naročniku in da le-ta takoj po prejemu pritožbe Državni revizijski komisiji odstopi vso relevantno dokumentacijo. V primeru, če zahtevka za revizijo ne vsebuje kršitev, dejstev in dokazov, bi bilo bolj smiselno predvideti njegovo takojšnjo zavrnitev. Treba bi bilo medsebojno uskladiti določbe, ki predvidevajo odločanje o (vseh) navedbah iz zahtevka za

³⁸ Ker takšne delavnice pod običajnimi konkurenčnimi pogoji pogosto ne morejo dobiti naročila, je primerno določiti, da lahko države članice za te delavnice pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje javnega naročila ali pridržijo izvedbo naročil za programe zaščitene delovnih mest (točka 28 preambule Direktive 2004/18/EEC).

revizijo pri naročniku in Državni revizijski komisiji, hkrati pa bi veljalo razmisliti o določitvi novih modalitet odločitev Državne revizijske komisije, ko se naročnik ne opredeli meritorno do vseh očitanih kršitev iz zahtevka za revizijo. Po mnenju Državne revizijske komisije bi veljalo razmisliti še o primernosti zneska za revizijsko takso ter ustreznosti vrednostnega praga za imenovanje senata, prav tako pa bi bilo tudi treba preformulirati oz. medsebojno uskladiti nekatere dejanske stanove prekrškov.

5.2. PREGLED REALIZACIJE PREDLOGOV IZ LETNEGA POROČILA ZA LETO 2004

Uvodoma gre ugotoviti, da je Državni zbor v letu 2005 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005, v nadaljevanju: ZRPJN-C), pri čemer je upošteval nekatere predloge in stališča Državne revizijske komisije.

Ob sprejemu novele ZRPJN je Državni zbor upošteval predlog Državne revizijske komisije, da se določilo 11. člena ZRPJN (vložitvev zahtevka za revizijo) dopolni tako, da se Državni revizijski komisiji omogoči izdaja začasne odredbe, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila, tudi brez predhodne zagotovitve kontradiktornosti, z možnostjo njene poznejše spremembe ali razveljavitve.

ZRPJN-C je vnesel tudi spremembo določila 9. člena ZRPJN, pri čemer je zakonodajalec upošteval pripombe Državne revizijske komisije. Določilo 9. člena ZRPJN (aktivna legitimacija) je bilo spremenjeno v smeri restriktivne interpretacije aktivne legitimacije, saj je vnesena zahteva, da mora oseba, ki vloži zahtevek za revizijo verjetno izkazati škodo, ki naj bi jo povzročilo, v zahtevku za revizijo zatrjevano ravnanje naročnika.

Pri spremembi določila 12. člena ZRPJN, se je upošteval predlog Državne revizijske komisije, da lahko vlagatelj po preteku roka, ki je določen za predložitev ponudb navaja kršitve v zvezi z razpisno dokumentacijo/objavo razpisa le v primeru, ko dokaže, da zatrjevani pravilnosti objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem trenutkom.

Nekateri drugi predlogi glede sprememb in dopolnitev ZRPJN še čakajo na uresničitve, kakor tudi vsi predlogi Državne revizijske komisije, glede sprememb ZJN-1, ki so povečini posledica novih direktiv (Direktiva 2004/17/EC in Direktiva 2004/18/EC), katerih rok za implementacijo v našo zakonodajo poteče 31.1.2006! Neupoštevana je ostala tudi pobuda Državne revizijske komisije za sprejem avtentične razlage besedila 55c. člena ZJN-1, kakor tudi predlogi Državne revizijske komisije, da se uredi področje pravnega instituta koncesij.

Državna revizijska komisija je dne 18.03.2005 na občni seji sprejela nov Poslovnik Državne revizijske komisije (Uradni list RS, št. 44/2005), ki je vnesel nekatere spremembe glede na star poslovnik in sicer nekoliko

drugačno definicijo personalne sestave, javnosti dela, vodenja in organiziranja dela Državne revizijske komisije, itd.

V nekaj primerih postopkov odločanja o zahtevkih za revizijo smo se srečali s problemom nejasnosti 6. člena Odredbe o finančnem poslovanju proračunskih uporabnikov (Ur.l. RS, št. 71/99 in 78/99, 76/01), na kar smo v preteklem letu tudi jasno opozorili. Ponovno je potrebno ugotoviti, da je v praksi kar nekaj odprtih vprašanj, ki se nanašajo na predložitev revizijskega poročila v skladu s 6. členom citirane odredbe. Kljub noveli odredbe v letu 2001 nejasnosti niso bile odpravljene. Odprta vprašanja namreč, v primerjavi z rešenimi, v noveli odredbe še ostajajo. Zaradi navedenega ponovno predlagamo, da se citirana odredba spremeni tako, da se odpravijo vse nejasnosti in dvoumnosti, saj bo to nedvomno prispevalo k večji transparentnosti v postopkih oddaje javnih naročil.

Državna revizijska komisija je v letnem poročilu za leto 2004 opozorila tudi na potek rokov za izdajo podzakonskih aktov po ZJN-1, katerih roki za izdajo so na podlagi na podlagi ZJN-1A že potekli. [ZJN-1A](#) v prvem in drugem odstavku 106. člena namreč določa roke, v katerih morata Vlada Republike Slovenije in minister, pristojen za finance, sprejeti podzakonske predpise, kot jih predvideva ZJN-1. V vseh v ZJN-1 navedenih primerih bi morali biti, z vidika pravne varnosti in normalnega delovanja sistema javnih naročil, podzakonski predpisi sprejeti že pred uveljavitvijo novele, ne glede na dolžino zakonskih rokov pa bi bilo njihovo izdajo pričakovati nemudoma. V neskladju z zapisanim gre ob pregledu spodnje preglednice ugotoviti, da je Vlada RS oba podzakonska predpisa, kot ju zahtevata 2.a ter 125. člen ZJN-1, sprejela celo po poteku rokov iz prvega odstavka 106. člena ZJN-1A, pristojni minister, pa do dne priprave tega poročila še vedno ni sprejel kar štirih predpisov, zahtevanih z ZJN-1, enega izmed izdanih predpisov pa je sprejel po roku iz 106. člena ZJN-1A.

Objava ZJN-1A v Uradnem listu RS, št. 2/2004, z dne 15.01.2004

Datum uveljavitve ZJN-1A- petnajsti dan po objavi: 30.01.2004

Besedilo 106. člena ZJN-1A	Rok sprejema predpisa po ZJN-1A	Poimenovanje predpisa (uredbe, pravilnika, navodila)	Objava predpisa v Uradnem listu RS	Datum objave v Ur. l. RS
Vlada RS izda predpis iz četrtega odstavka 2.a člena zakona najkasneje v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.04.2004	Uredba o kategorijah in seznamih naročnikov po Zakonu o javnih naročilih	št. 73	05.07.2004
Vlada RS izda predpis iz četrtega odstavka 125. člena zakona najkasneje v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.04.2004	Uredba o skupnih osnovah za pripravo notranjega akta za oddajo javnih naročil male vrednosti	št. 84	30.07.2004
Minister, pristojen za finance izda predpise iz 20. člena zakona v treh mesecih od dneva	30.04.2004	Pravilnik o ugotovitvi, kdaj šteje ponudba za nepravilno, neprimerno ali nesprejemljivo	št. 33	06.04.2004

uveljavitve tega zakona				
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 21. člena zakona v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.04.2004	Pravilnik o natančnejši vsebini sklepa za začetek postopka oddaje javnega naročila - sprememba	št. 32, sprememba: št. 87	02.04.2004 06.08.2004
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 23. člena zakona v enem mesecu od dneva uveljavitve tega zakona	01.03.2004	Pravilnik o vrstah finančnih zavarovanj, s katerimi ponudnik zavaruje izpolnitev svoje obveznosti v postopku oddaje javnega naročila - sprememba	št. 25, sprememba: št. 87	19.03.2004 06.08.2004
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 42. b člena zakona v šestih mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.07.2004	/	/	/
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 55. a člena zakona v šestih mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.07.2004	/	/	/
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 65. člena zakona v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.04.2004	Pravilnik o enotnih obrazcih za vse vrste objav, ki jih morajo naročniki objavljati po Zakonu o javnih naročilih	št. 44	28.04.2004
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 82. člena zakona v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.04.2004	/	/	/
<i>Minister, pristojen za finance</i> izda predpise iz 127. člena zakona v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona	30.04.2004	Pravilnik o vrstah in načinu zbiranja podatkov ter enotnih obrazcih za sporočanje podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu	Št. 41	22.4.2005

V letu 2005 je bila še na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije je bila sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvedbi postopkov oddaje skupnih javnih naročil za potrebe upravnih organov (Ur.l. RS, št. [52/2005](#)).

6. POSLOVANJE IN AKTIVNOSTI DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE

6.1. FINANČNO POSLOVANJE

6.1.1. Organiziranost finančnega poslovanja Državne revizijske komisije

V okviru finančnega in računovodskega segmenta poslovanja ravna Državna Revizijska komisija po predpisih in navodilih Ministrstva za finance, ki veljajo za neposredne proračunske uporabnike. Podrobneje pa urejajo finančno poslovanje Državne revizijske komisije naslednji interni predpisi:

- Pravilnik o uporabi službenih vozil, št. 037-7/00 z dne 12.07.2000,
- Navodilo o oddaji naročil male vrednosti z dne 18.10.2004 s spremembami,
- Pravilnik o napredovanju in nagrajevanju zaposlenih pri Državni revizijski komisiji št. 037-2/00 z dne 22.01.2000 (s spremembami),
- Pravilnik o izobraževanju št. 037-13/00-1 z dne 28.02.2003 (s spremembami),
- Pravilnik o službenih potovanjih zaposlenih na Državni revizijski komisiji, št. 037-11/00 z dne 25.07.2000,
- Pravilnik o finančnem poslovanju in računovodstvu Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil z dne 10.12.2001,
- Pravilnik o notranjem nadzoru Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil z dne 15.11.2001.
- Pravilnik o popisu z dne 23.12.2005.

V skladu z Navodilom o skupnih osnovah za postopke dela finančnih služb neposrednih uporabnikov proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 96/99) in Pravilnikom o notranji organizaciji, delovnih mestih in nazivih v službah Državne revizijske komisije s priložo sistemizacija delovnih mest pri Državni revizijski komisiji št. 037-5/00 z dne 14.09.2004, se finančno poslovanje opravlja pri Državni revizijski komisiji. Pretežni del računovodskih nalog za potrebe Državne revizijske komisije pa opravlja sektor za javno računovodstvo Ministrstva za finance preko enotnega programa MFerac.

6.1.2. Predstavitev izvršitve finančnega načrta za leto 2005³⁹

Državna revizijska komisija je za izvajanje svojih aktivnosti v letu 2005 načrtovala porabo v višini 261.795 tisoč SIT (kolikor je znašal tudi veljavni finančni načrt), dejansko pa porabila 256.696 tisoč SIT.

V nadaljevanju je prikazana načrtovana in realizirana poraba proračunskih sredstev za leto 2005 po segmentih (skupinah kontov).

³⁹ Navedeni zneski realizacije še niso revidirani v okviru zaključnega računa Državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2005.

Tabela št. 11 – Finančni načrt in realizacija finančnega načrta Državne revizijske komisije v letu 2005 po skupinah kontov v tisoč SIT

Konto skupine	Načrt		Realizacija		Odstotek v %
	Znesek	Odstotek v %	Znesek	Odstotek v %	R05/N05
40 Tekoči odhodki	257.768	98,46	252.680	98,44	98,03
41 Tekoči transferi	0	0,00	0	0,00	-
42 Investicijski odhodki	4.027	1,54	4016	1,56	99,72
43 Investicijski transferi	0	0,00	0	0,00	-
DKOM skupaj	261.795	100	256.696	100	98,05

Iz zgornjih tabel je razvidno, da tekoči odhodki predstavljajo realizacijo finančnega načrta v višini 252.680 tisoč SIT, kar pomeni 98,03% realizacije finančnega načrta Državne revizijske komisije v letu 2005. Od tega je bilo za plače in druge izdatke zaposlenim (konto 400,401 in podkonto 4028 (konta 402) porabljeno 195.790 tisoč SIT, kar pomeni 76,27% celotne realizacije finančnega načrta Državne revizijske komisije.

Investicijski odhodki pa predstavljajo realizacijo finančnega načrta v višini 4.016 tisoč SIT, kar pomeni 1,56% realizacije finančnega načrta Državne revizijske komisije v letu 2005.

Državna revizijska komisija v letu 2005 ni načrtovala niti porabila nobenih sredstev na segmentih tekoči in investicijski transferi.

Primerjava sprejetega finančnega načrta Državne revizijske komisije za leti 2004 in 2005 je razvidna iz naslednje tabele.

Tabela št. 12 – Primerjava sprejetega finančnega načrta Državne revizijske komisije za leti 2004 in 2005 po segmentih v tisoč SIT

Segment	SP04	SP05	Indeks
Tekoči odhodki	221.253	257.768	116,50
Tekoči transferi	0	0	0
Investicijski odhodki	15.909	4.027	25,31
Investicijski transferi		0	0
DKOM skupaj	237.162	261.795	110,39

V nadaljevanju pa je prikazana še primerjava realizacije finančnega načrta Državne revizijske komisije za leti 2004 in 2005.

Tabela št. 13 – Primerjava realizacije fin. načrta Državne revizijske komisije za leto 2005 z realizacijo za leto 2004

v tisoč SIT

Segment	Realizacija 2004	Realizacija 2005	Indeks (R05/R04)
Tekoči odhodki	214.746	252.680	117,66
Tekoči transferi	0	0	0
Investicijski odhodki	10.649	4.016	37,71
Investicijski transferi	0	0	0
DKOM skupaj	225.395	256.696	113.89

V nadaljevanju je razvidna načrtovana in realizirana poraba proračunskih sredstev za leto 2005 po proračunskih postavkah.

Tabela št. 14 – Finančni načrt in realizacija finančnega načrta Državne revizijske komisije v letu 2005 po proračunskih postavkah v tisoč SIT

Proračunska postavka	Načrt *		Realizacija		Odstotek v %
	Znesek	Odstotek v %	Znesek	Odstotek v %	R05/N05
1020 Plače	198.230	75,72	195.790	76,28	98,77
1021 Materialni stroški	59.428	22,70	56.890	22,16	95,73
1022 Investicije in inv. vzdr.	4027	1,54	4.016	1,56	99,73
Sredstva za izvedbo ZSPJS	110	0,04	0	0	0
DKOM skupaj	261.795	100	256.696	100	98,05

(*veljavni proračun)

Tabela št. 15 – Prikaz sprejetega finančnega načrta, veljavnega in realizacije fin. načrta za leto 2005 po proračunskih postavkah v tisoč SIT

Proračunska postavka	SP 05	VP 05	Re 05	Re-SP	% Re-SP
1	2	3	4	5=4-2	6=5*100/2
1020 Plače	178.430	198.230	195.790	+17.360	+9,73
1021 Materialni stroški	60.928	59.428	56.890	-4.038	-6,63
1022 Investicije in invest. vzdrževanje	2.527	4.027	4.016	+1.489	+58,92
Sredstva za izvedbo ZSPJS	110	110	0	0	0
DKOM skupaj	241.995	261.795	256.696	+14.701	+6,07

Iz analize po proračunskih postavkah je razvidno, da je realizacija na proračunski postavki 1020 – Plače (konto 400, konto 401, podkonto 4028 konta 402), letu 2005 znašala 195.790 tisoč SIT, kar je za 9,73% več od načrtovane porabe (sprejetega proračuna) na tej proračunski postavki. Do tolikšnega odstopanja je med drugim prišlo zaradi (trimesečnega)

izplačevanja denarnega nadomestila plač po prenehanju funkcije bivši predsednici in bivšima članicama (14. člen Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS št. 78/99, 90/99, 110/02, 14/03), v skupni višini 11.200 SIT.

Realizacija na proračunski postavki 1021 – Materialni stroški (konto 402) je v letu 2005 znašala 56.890 tisoč SIT, kar je za 6,63% manj od sprejetega proračuna oz. 4,3% od veljavnega proračuna porabe na tej proračunski postavki. Pomemben odhodek na proračunski postavki 1021 – materialni stroški predstavljajo stroški najemnine poslovnih prostorov (konto 4026), ki so v letu 2004 znašali 19.989 tisoč SIT, kar predstavlja 35,14 % realizacije na proračunski postavki 1021 – materialni stroški. Za pisarniški in splošni material in storitve (konto 4020) je bilo v letu 2005 porabljenih 10.949 tisoč SIT, kar predstavlja 19,25% realizacije na proračunski postavki 1021 – materialni stroški. Drugi operativni odhodki (konto 4029) pa so v letu 2005 znašali 7.764, kar predstavlja 13,65% porabe na proračunski postavki 1021 – materialni stroški.

Realizacija na proračunski postavki 1022 – Investicije in investicijsko vzdrževanje (konto 420) je v letu 2005 znašala 4.016 tisoč SIT, kar je za 58,98% več od načrtovane porabe na tej proračunski postavki (sprejeti proračun). Obseg realizacije na tej proračunski postavki je bil povečan zaradi nenadne okvare fotokopirnega stroja, zato je bilo potrebno dodatna sredstva zagotoviti s prerazporeditvijo sredstev iz materialnih stroškov.

Državna revizijska komisija nima neporavnanih obveznosti iz preteklih let, prav tako nima novih obveznosti, kot so določene v 41. členu Zakona o javnih finančah (Uradni list RS, št. 79/99 s spremembami), izdanih in unovčenih poročev ter nima izterjanih regresnih zahtevkov iz naslova poročev iz pristojnosti neposrednega uporabnika.

V letu 2005 smo, zaradi zagotavljanja izplačila plač zaposlenim, pridobili doda sredstva iz proračunske rezerve (19,8 mio SIT).

6.2. NOTRANJI NADZOR

Državna revizijska komisija je že v letu 2001 sprejela Pravilnik o notranjem nadzoru Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, s katerim je opredelila sistem notranjih kontrol ter način izvajanje notranje revizije. Notranje kontrole so dodatne opredeljene tudi v pravilniku, ki ureja finančno poslovanje in računovodstvo. Z omenjenima pravilnikoma je bil vzpostavljen notranji nadzor nad poslovanjem Državne revizijske komisije na način, kot ga določata Zakon o javnih finančah ter Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02). Notranji nadzor se je s tem opredelil kot notranje kontroliranje in kot notranja revizija.

Kot izhaja tudi iz preteklih letnih poročil, je bila na Državni revizijski komisiji v letu 2003 opravljena celovita notranja revizija poslovanja, pri tem pa ni bilo ugotovljenih napak oziroma pomanjkljivosti.

Podobno kot v letu 2004, se je tudi v letu 2005 notranji nadzor omejil le na notranje kontrole. Takšna odločitev je temeljila predvsem na podlagi ocene tveganja glavnih skupin kriterijev (poslovno-operativne tveganosti, finančne velikosti organizacije, informacijske tveganosti in tveganosti organizacije, ki izhaja in njenega upravljanja) ter upoštevanje določbe 10. člena Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02).

Skladno s tem Pravilnikom je Državna revizijski komisija dolžna zagotoviti notranjo revizijo svojega poslovanja najmanj enkrat v obdobju vsakih treh let, saj njen letni proračun ne presega 500 mio SIT.

Kot je bilo zapisano že v predhodnem letnem poročilu, bo notranja revizija poslovanja opravljena v leta 2006. Namen te revizije bo v pridobitvi zagotovila, da poslovanje in poraba proračunskih sredstev na Državni revizijski komisiji poteka na učinkovit, gospodaren in zakonit način. Po potrebi se bo vodstvu predlagalo tudi ukrepe za izboljšanje poslovanja, delovnih procesov, varovanja premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in napak pri delovanju Državne revizijske komisije.

6.3. STALIŠČA OBČNE SEJE DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE, KI SE NANAŠAJO NA INTERPRETACIJO ZRPJN

6.3.1. Občna seja Državne revizijske komisije

Občno sejo Državne revizijske komisije sestavljajo predsednik in vsi člani Državne revizijske komisije. Na občni seji Državne revizijske komisije se razpravlja in sprejema stališča o pomembnejših pravnih in strokovnih vprašanjih ter odloča o drugih zadevah, ki so po zakonu ali po poslovniku v pristojnosti občne seje Državne revizijske komisije. Sprejeta stališča je potrebno upoštevati pri delu Državne revizijske komisije in se lahko spremenijo samo na novi seji. Stališča občne seje o pomembnih pravnih ali strokovnih vprašanjih morajo biti objavljena na spletnih strani Državne revizijske komisije.

6.3.2. Oprostitev plačila takse

22. člen ZRPJN v prvem odstavku določa, da mora vlagatelj zahtevka za revizijo ob vložitvi zahtevka plačati na ustrezen račun pri ministrstvu, pristojnim za finance, takso. Iz navedenega člena izhaja, da je plačilo takse predpostavka za popoln zahtevek za revizijo, zato pravice do oprostitve plačila takse ni mogoče uporabljati.

6.3.3. Stališča Državne revizijske komisije o stroških v revizijskih postopkih

Državna revizijska komisija je odločila, da se bodo do odločitve Odvetniške zbornice (pobuda za določitev enotne odvetniške tarife za sestavo zahtevka je bila poslana na Odvetniško zbornico, dne 26.01.2005) priznavali stroški v višini, kot so bili določeni v sklepu Državne revizijske komisije št. 018-330/04, kjer so se vlagatelju zastopanjem po odvetniku za sestavo zahtevka za revizijo priznavali stroški (največ) v višini 3000 točk po veljavni odvetniški tarifi. Vrednost spornega predmeta do oddaje ponudb predstavlja ocenjena vrednost javnega naročila, po oddaji javnega naročila pa vrednost, ki jo je ponudil izbrani ponudnik.

Smiselno enako pravilo se uporablja tudi v primeru odločanja o zahtevku za revizijo, ko je javno naročilo razdeljeno na sklope. V tem primeru se povrnitev stroškov veže na vrednost sklopov, katerim je bilo ugodeno v razmerju do vrednosti celotnega javnega naročila. To pomeni v tolikšni vrednosti kot predstavljajo sklopi, katerim je v zahtevku za revizijo bilo ugodeno oziroma zahtevek za revizijo zavržen v razmerju do celotne vrednosti javnega naročila.

V kolikor ni mogoče ugotoviti vrednosti javnega naročila (npr. neznana vrednost posameznih sklopov) se prizna povrnitev stroškov v tolikšnem delu, v kolikor sklopih je bilo vlagateljevem zahtevku ugodeno, torej število sklopov. (npr. če je bilo ugodeno v enem sklopu od dveh, krije vsaka stranka polovico stroškov. Kot primer glej sklep Državne revizijske komisije št. 018-240/04).

V postopku revizije se stranskim intervenientom ne priznajo priglašeni stroški.

Državna revizijska komisija pri odločanju o vloženi pritožbi, odloča o stroških pritožbenega zahtevka (ne pa tudi o taksi, ki je vezana na zahtevek za revizijo).

V primeru zavrženja zahtevka za revizijo ali pritožbe, se v obrazložitvi vlagatelja opozori, da po načelu krivde sam trpi svoje stroške. Nasprotni stranki pa se lahko priznavajo minimalni stroški.

Stališče vlagatelja in naročnika do izvedenskega oz. strokovnega mnenja, se glede stroškov obravnava kot pripravljalna vloga.

Pri povrnitvi stroškov je potrebno vsaj načeloma dopustiti možnost, da se utemeljenost zahtevka za revizijo in zahteve po povrnitvi stroškov razlikujeta, kar ne izničuje načela uspeha po ZPP, temveč iz dejstva, da določba 23. člena ZRPJN določa možnosti odločanja Državne revizijske komisije in da določba 22. člena ZRPJN veže povračilo stroškov na utemeljenost zahtevka za revizijo, ne pa na to ali se zahtevku za revizijo (ne)ugodi.

Utemeljenost zahtevka za revizijo se v primeru, ko vlagatelj nadaljuje postopek revizije oddaje javnega naročila pred Državno revizijsko komisijo

zgolj v stroškovnem delu, presoja kot rešeno predhodno vprašanje, kot podlago za odločanje o stroških.

6.3.4. Stališče Državne revizijske komisije do sosporništva

Nov tretji odstavek 9. člena ZRPJN določa, da lahko v primeru, ko predloži ali namerava predložiti skupno ponudbo več oseb, zahtevkov za revizijo vložijo le vse te osebe skupaj. V primeru oblikovanja skupne ponudbe pa novela ZRPJN od skupnih ponudnikov zahteva konsenz glede uveljavljanja pravnega varstva, s čimer je v revizijskem postopku vzpostavljen institut aktivnega nujnega sosporništva. S tem v zvezi se utegne postaviti vprašanje, kako naj ravna naročnik (in tudi Državna revizijska komisija) v primeru, če bo zahtevkov za revizijo vložil le eden izmed skupnih ponudnikov. ZRPJN namreč izrecno ne določa, kako ravnati z zahtevkom za revizijo, ki ga ne vložijo vsi skupni ponudniki skupaj.

Takšen procesni položaj je primerljiv s položajem, ki nastane, če je vloga stranke nepopolna. V tem primeru mora zato naročnik ali Državna revizijska komisija na podlagi petega odstavka 3. člena ZRPJN upoštevati določbo 273. člena ZPP. To pomeni, da mora naročnik (ali Državna revizijska komisija, če tega ni storil že naročnik) vlagatelja zahtevka za revizijo najprej pozvati k dopolnitvi nepopolne vloge (k predložitvi pooblastil vseh skupnih ponudnikov), zahtevkov za revizijo pa lahko zavrže še le v primeru, če le – ta ni pravočasno dopoljen.

6.3.5. Stališče Državne revizijske komisije do vprašanja izdaje začasnih odredb

Šesti odstavek 11. člena ZRPJN določa, da lahko Državna revizijska komisija po prejemu obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo ali po preteku tridnevnega roka iz tretjega odstavka 11. člena ZRPJN na predlog vlagatelja ali po uradni dolžnosti spremeni ali razveljavi sklep predsednika Državne revizijske komisije.

To določbo gre interpretirati na način, da se poseben akt (nov sklep) izda le v primeru, če se Državna revizijska komisija odloči (na podlagi predloga vlagatelja ali po uradni dolžnosti) spremeniti ali razveljaviti t.i. *ex parte* začasno odredbo (izdano po petem odstavku 11. člena ZRPJN). V nasprotnem primeru (če Državna revizijska komisija ugotovi, da ni razlogov za spremembo *ex parte* začasne odredbe) o morebitnem predlogu vlagatelja za spremembo sklepa (šesti odstavek 11. člena ZRPJN) Državna revizijska komisija odloči hkrati ob odločanju o utemeljenosti zahtevka za revizijo (oziroma ob odločanju o drugem pravnem sredstvu). Takšno razlago podpira tudi drugi odstavek 29. člena Poslovnika, po katerem lahko posamezni član ali senat po prejemu zadeve sklep predsednika Državne revizijske komisije spremeni, če po preučitvi celotne dokumentacije ugotovi, da za to obstajajo utemeljeni razlogi.

6.3.6. Ugotovitev obstoja pooblastila

V primeru, če podpiše ponudbo ali del ponudbe oseba, ki ni zakoniti zastopnik, razpisna dokumentacija pa posebnih omejitev za podpisovanje ne odloča, Državna revizijska komisija v postopku revizije ugotavlja obstoj pooblastila za podpisnika v času oddaje ponudbe do roka za vložitev ponudb v primeru, če se zaradi tega zatrjuje nepravilnost ponudbe v smislu trinajste točke 3. člena ZJN-1.

6.3.7. Potrdilo o poravnanih javnih dajatev v primeru, da ima ponudnik sedež v tujini

Stališče Državne revizijske komisije pri obravnavi določb 42. člena ZNJ – 1 glede predloženih raznih potrdil v primeru, da ima ponudnik sedež v tujini, mora ta predložiti potrdilo, da je poravnal obveznosti do slovenskega davčnega organa, kot tudi da je poravnal davke in prispevke v skladu s predpisi države, kjer ima svoj sedež. Vendar mora takšna zahteva izhajati iz določil razpisne dokumentacije.

6.3.8. Računska napaka

Za računsko napako se lahko, tako v primeru javnega naročila, pri katerem imamo (so)udeležena sredstva Evropske unije, kot tudi v postopku po ZJN-1 šteje položaj, v kolikor sta kumulativno izpolnjeni naslednji predpostavki:

1. na javnem odpiranju ponudb sta bili prebrani tako izhodiščna ponudbena cena (brez popusta), kot tudi odstotek popusta;
2. tako izhodiščna cena, kot odstotek popusta med strankama nista sporna, hkrati pa se osnovna računsko operacija ne izide (končna ponudbena cena ni enaka znesku, ki bi ga dobili, če od izhodiščne ponudbene cene odštejemo ustrezen znesek popusta).

V takšnih primerih se lahko izračunana končna ponudbena cena smatra kot cena, izračunana na podlagi popravljene računsko napake.

6.3.9. Druga dokazila, ki dokazujejo ekonomsko-finančno sposobnost

Bančno garancijo je mogoče uvrstiti med »druga dokazila, ki dokazujejo ekonomsko-finančno sposobnost« o izpolnjevanju pogojev ekonomsko – finančne sposobnosti iz 42. a člena ZNJ-1.

6.4. KADRI

V Poslovniku Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (Ur.l. RS št. 44/05) je opredeljena organizacija kot tudi način dela Državne revizijske komisije. Delovna razmerja, pravice in obveznosti zaposlenih, delovna mesta z opisi in nazivi pa so določena v posebnem internem aktu.

Za zagotavljanje pravnega varstva ponudnikov v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil in za opravljanje drugih spremljajočih se del, so poleg predsednika in članov komisije v internem aktu sistemizirana naslednja delovna mesta:

- višji svetovalec Državne revizijske komisije – tri delovna mesta,
- svetovalec Državne revizijske komisije I – tri delovna mesta,
- svetovalec Državne revizijske komisije II – tri delovna mesta,
- svetovalec Državne revizijske komisije III – štiri delovna mesta,
- strokovni sodelavec – eno delovno mesto,
- tajnik kabineta-poslovni sekretar – eno delovno mesto,
- administrator- tajnik IV – eno delovno mesto.

V skladu z določili pravilnika se lahko na Državni revizijski komisiji zaposlijo tudi pripravniki z univerzitetno izobrazbo.

Na dan 31.12.2004 je bilo na Državni revizijski komisiji 20 zaposlenih. Povečano število zaposlenih beležimo zaradi izplačevanja denarnega nadomestila po prenehanju funkcije trem funkcionarjem (bivša predsednica ter dve bivši članici), zato jim je delovno razmerje prenehalo šele v prvem tromesečju leta 2005.

Proračunsko in koledarsko leto 2005 smo na Državni revizijski komisiji zaključili z 18 redno zaposlenimi, od tega jih je 5 imelo status funkcionarja, 13 zaposlenih ima status javnega uslužbenca in imajo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, razen enega ¹, ki ima sklenjeno delovno razmerje za določen čas:

- predsednik državne revizijske komisije,
- 4 člani državne revizijske komisije,
- 2 višja svetovalca Državne revizijske komisije, od katerih je 1² od avgusta dalje v Zagrebu,
- 2 svetovalca Državne revizijske komisije I,
- 1 svetovalec Državne revizijske komisije II,
- 4 svetovalci Državne revizijske komisije III,
- strokovni sodelavec za finančne in kadrovske zadeve,
- tajnik kabineta-poslovni sekretar,
- administrator- tajnik IV.

Na dan 31.12.2005 se na Državni revizijski komisiji ni usposabljal noben pripravnik.

Glede na zgoraj navedeno, se število zaposlenih v letu 2005 realno ni povečalo. Za nedoločen delovni čas smo zaposlili enega pripravnika ter enega svetovalca (nadomestna zaposlitev), hkrati pa je dvema svetovalcema sporazumno prenehalo delovno razmerje; ena svetovalka je bila z avgustom prerazporejena na začasno opravljanje del in nalog v Zagreb v okviru Twinning projekta z Republiko Hrvaško (več o Twinning projektu v okviru poglavja 6.7.).

6.5. USPOSABLJANJE

Področje javnega naročanja se še vedno razvija s sprejetjem zakonskih dopolnitev in sprememb se širi tudi pristojnost Državne revizijske komisije, zato je zelo pomembno, da sledimo tem spremembam, pri čemer moramo upoštevati smernice kot tudi predpise evropske unije s področja javnih naročil.

Izobraževanju zaposlenih smo tudi v preteklem letu posvetili veliko pozornosti. Ker morajo biti zaposleni seznanjeni z novostmi na tem področju, so se udeležili različnih seminarjev in delavnic tako doma kot tudi v tujini, nekateri pa so se vključili tudi v dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje, v izobraževanje za pridobitev pravnškega državnega izpita, ter znanstvenega naziva. Saj lahko le z visoko stopnjo strokovne usposobljenosti zagotavljamo učinkovito pravno varstvo ponudnikom in vlagateljem zahtevkov za revizijo postopkov javnega naročanja.

Poleg tega smo tudi v letu 2005 aktivno sodelovali pri pripravi in izvedbi večjih posvetov, ki so zajemali tematiko o javnih naročilih in koncesijah. Med drugim smo v mesecu oktobru skupaj s predstavniki Računskega sodišča pripravili konferenco na temo »Učinkovito upravljanje z javnimi sredstvi«. Predstavili smo stališča Državne revizijske komisije in nekatere aktualne primere.

S tem in s številnimi gradivi za različne izobraževalne oblike smo deloma zapolnili praznino in obogatili zbirko strokovne literature s področja javnih naročil. Omeniti je potrebno tudi, da Državna revizijska komisija razpolaga z različnimi strokovnimi gradivi s področja javnega naročanja v Republiki Sloveniji in iz tujine, s katerimi seznanjamo zainteresirano strokovno javnost za potrebe raziskovalne dejavnosti, izdelave diplomskih in magistrskih nalog ter za druge potrebe naročnikov in ponudnikov.

6.6. DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA KOT PREKRŠKOVNI ORGAN

V skladu s 45. členom Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/2003 in 44/2005) o prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblašteni za odločanje o prekrških.

Čeprav ZRPJN v 34. členu (kazenske določbe) že vseskozi določa prekrške in predpisuje sankcije za njih, pa pred zadnjo novelo, ki je stopila v veljavo dne 01.07.2005, zakon ni vseboval izrecne določbe, ki bi določen organ pooblastila za nadzorovanje nad izvajanjem tega zakona. Navedeno je pomenilo, da za kazenske določbe, kot jih definira ZRPJN, pred spremembo tega zakona ni bilo mogoče izrekat glob po hitrem postopku, ker prekrškovni organ ni bil definiran.

Nov drugi odstavek 4. člena ZRPJN zdaj določa, da je Državna revizijska komisija pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem tega zakona kot prekrškovni organ za prekrške, določene v tem zakonu. Postopek o prekršku bo v skladu z novo določbo tretjega odstavka 34. člena ZRPJN vodila in o prekršku odločala pooblaščen uradna oseba, ki izpolnjuje pogoje po zakonu o prekrških in na njegovi podlagi sprejetih predpisih, pri čemer bo pooblaščen uradno osebo določil predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Pooblaščen uradna oseba Državne revizijske komisije je torej pristojna za vodenje in odločanje zgolj o prekrških, določenih v ZRPJN (ne pa tudi o prekrških, določenih v ZJN-1). Prvi odstavek 34. člena ZRPJN določa, da se z globo od 1.000.000 do 10.000.000 tolarjev kaznuje za prekršek naročnika (razen neposrednega proračunskega uporabnika):

1. če ne izvrši odločitve Državne revizijske komisije iz 23. člena ZRPJN,
2. če sklene pogodbo z izbranim ponudnikom kljub ustavitvi postopka po določbi prvega odstavka 11. člena ZRPJN,
3. če krši določilo iz prvega odstavka 11. člena ZRPJN o zadržanju postopka v primeru vloženega zahtevka za revizijo,
4. če ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo v roku iz 16. člena ZRPJN,
5. če ne predloži poročila iz četrtega odstavka 23. člena ZRPJN.

Z globo od 300.000 do 1.000.000 tolarjev⁴⁰ pa se kaznuje za prekršek odgovorna oseba naročnika, če stori dejanje iz prvega odstavka 34. člena ZRPJN.

Državna revizijska komisija je v skladu s 17. členom Poslovnika Državne revizijske komisije, na predlog posameznega člana oziroma predsednika senata, ki je odločal o zadevi, dolžna podati predlog za začetek postopka pred pristojnim organom, če v postopku odločanja o zahtevku za revizijo ugotovi kršitve, ki pomenijo prekršek po predpisih javnega naročanja. Takšen postopek je potrebno začeti takoj, ko so v postopku odločanja o zadevi ugotovljene kršitve, ki pomenijo prekršek po predpisih, ki urejajo področje javnih naročil. Če so v postopku odločanja o zadevi ugotovljene nepravilnosti, škode ali zlorabe, če obstaja dvom o gospodarni rabi javnih sredstev ali če obstaja sum storitve kaznivega dejanja, mora predsednik Državne revizijske komisije na predlog posameznega člana oziroma predsednika senata, ki je odločal o zadevi, o tem obvestiti organe za nadzor nad porabo javnih sredstev, nadzorne organe naročnika oziroma druge pristojne državne organe (18. člen Poslovnika Državne revizijske komisije).

Postopek o prekršku se začne takrat, ko v okviru svoje pristojnosti Državna revizijska komisija kot prekrškovni organ po uradni dolžnosti v ta namen opravi kakršnokoli dejanje oziroma se sproži na predlog oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali lokalne

⁴⁰ Kazenske določbe ZRPJN je novela uskladila tudi terminološko, saj je izraz »denarna kazen« nadomestila z izrazom »globa«, natančneje pa je določila tudi razpon globe, s katero bo mogoče kaznovati storilca prekrška.

skupnosti. V predlogu morajo biti podani osnovni podatki o kršitelju prekrška, opis prekrška in navedba dejstev in dokazov, ki kažejo na sum storitve prekrška.

Ker Državna revizijska komisija kot prekrškovni organ v skladu z določili Zakona o prekrških odloča v hitrem postopku, se mora storilcu izreči najnižje predpisana globa, določena v razponu. V hitrem postopku prekrškovni organi uporabljajo določila Zakona o splošnem upravnem postopku, storilcu prekrška, ki mu je bila izrečena sankcija, pa se za stroške postopka (ter tudi za uporabo nekaterih drugih institutov prekrškovnega prava) smiselno uporabljajo določila o rednem sodnem postopku.

Proti odločbi o prekršku, ki jo na prvi stopnji izda Državna revizijska komisija po hitrem postopku je možno v osmih dneh po vročitvi te odločbe vložiti zahtevo za sodno varstvo na pristojno okrajno sodišče v Ljubljani. Zahteva za sodno varstvo zoper odločbo Državne revizijske komisije o prekršku zadrži izvršitev odločbe o plačilu globe, saj nezadržanje odločbe po Zakonu o prekrških velja zgolj v primerih izrekanja precej nižjih kazni.

Državna revizijska komisija je v postopkih revizije postopkov oddaj javnih naročil v letu 2005 ugotovila kršitve, ki pomenijo prekršek po ZRPJN v 11. zadevah, zato je podala predloge za začetek postopka o prekršku pred pooblaščenim uradno osebo Državne revizijske komisije.

6.7. SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

Državna revizijska komisija je v letu 2005 v okviru svojih pristojnosti, ki jih ima kot neodvisen državni organ na podlagi ZRPJN in drugih zakonov, sodelovala tudi z drugimi državnimi organi, predvsem z Računskim sodiščem RS, Pooblaščenecem za dostop do informacij javnega značaja ter Komisijo za preprečevanje korupcije.

Z Računskim sodiščem RS, Pooblaščenecem za dostop do informacij javnega značaja ter Komisijo za preprečevanje korupcije je Državna revizijska komisija dne 29.3. 2005 sklenila Sporazum o sodelovanju na področju preprečevanja korupcije in podobnih nezakonitih ravnanj, ki so ga podpisniki sporazuma sklenili z namenom po usklajenem, koordiniranem in učinkovitem preprečevanju in zatiranju korupcije ter podobnih nezakonitih ravnanj na škodo Republike Slovenije in vseh oseb javnega sektorja.

Računsko sodišče RS ter Državna revizijska komisija sta dne 5. in 6. oktobra 2005 izvedla skupno konferenco na temo »Učinkovito upravljanje z javnimi sredstvi, kjer je so bile z namenom pomoči javno-finančnim uporabnikom med drugim obravnavane najpogostejše nepravilnosti predpisov, ki jih v zadnjem obdobju ugotavljata oba nadzorni instituciji.

Sicer Državna revizijska komisija ugotavlja, da tudi v letu 2005 ni zaznati aktivnega sodelovanja drugih organov v smislu drugega odstavka 9. člena

ZRPJN, saj Državna revizijska komisija ni odločala o nobenem zahtevku za revizijo, ki bi vložena s strani organov, katerim je zakonodajalec podelil možnost vložitve zahtevka za revizijo, v primeru, če je bil ali bi lahko bil, zaradi ravnanja naročnika, ogrožen javni interes (Državno pravobranilstvo RS, ministrstvo pristojno za finance in urad, pristojen za varstvo konkurence).

6.8. MEDNARODNO SODELOVANJE

Državna revizijska komisija je v letu 2005 še naprej sodelovala s številnimi institucijami s področja javnega naročanja tako doma kot v tujini.

Najbolj poglobljeno je bilo sodelovanje Državne revizijske komisije s hrvaškimi partnerji v okviru Twinning projekta (podrobneje glej spodaj), omembe vredno pa je tudi občasno, a konstantno sodelovanje v obliki dajanja mnenj, izmenjav prakse, skupnih seminarjev ipd. s predstavniki sorodnih institucij Srbije in Črne gore, Makedonije ter Bosne in Hercegovine.

Naša institucija postaja vedno bolj prepoznavna tudi v evropskem prostoru, na kar kažejo številna vabila na seminarje in konference v tujino, katerih se zaposleni Državne revizijske komisije udeležujejo bodisi kot poslušalci, vse pogosteje pa tudi kot aktivni udeleženci. V tem okviru gre omeniti predavanje predsednika Državne revizijske komisije na konferencah v Ljubljani in sodelovanje na konferenci v Kopenhagenu, vse na povabilo britanske ambasade, sodelovanje na konferenci v Ljubljani na povabilo nizozemske ambasade ter sodelovanje enega svetovalcev Državne revizijske komisije na konferenci na Poljskem.

Nazadnje gre kot zanimivost omeniti, da nas je za svoj obisk (poleg ameriške in angleške sorodne institucije) na priporočilo predstavnikov SIGMA-e izbrala delegacija tanzanijske revizijske komisije, ki so ob priložnosti vzpostavljanja sorodnega organa želeli pridobiti čim več informacij o različnih, in vendar v praksi uspešnih sistemih revizije postopkov oddaje javnih naročil.

Državna revizijska komisija bo tudi v letošnjem letu nadaljevala s čim bolj pestro izmenjavo izkušenj, saj menimo, da lahko na ta način pripomoremo k še boljšemu in kakovostnejšemu delovanju.

6.8.1. *Twining projekt*

Državna revizijska komisija je v letu 2005 z Evropsko komisijo podpisala pogodbo o izvedbi t.i. Twinning projekta, katerega predmet je tehnična in strokovna pomoč pri nadaljnjem utrjevanju organizacijskih, poslovnih in strokovnih zmogljivosti hrvaške Državne komisije za kontrolo postopkov javnih naročil. Projekt je v celoti financiran iz sredstev CARDS (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization), ki so namenjena državam jugovzhodne Evrope v procesu stabilizacije in pridruževanja EU.

Državna revizijska komisija je bila kot najprimernejša kandidatka (kandidirale so še sorodne institucije iz Grčije, Nemčije, Italije in Francije) za twinning partnerja v projektu "Utrjevanje sposobnosti Državne komisije za kontrolo postopkov javnega naročanja" (Capacity Strenghtening of the State Commission of Public Procurement Procedures) izbrana dne 19.10.2004. Pogodba z Evropsko komisijo (ki v ta namen zagotavlja tudi vsa sredstva, potrebna za izvedbo projekta, to je 600.000 evrov) je bila podpisana dne 27.6.2005 in predvideva 21-mesečno obdobje veljavnosti, od katerega so 3 meseci namenjeni zagonu oziroma zaključku projekta, 18 mesecev pa njegovi neposredni implementaciji – torej realizaciji ciljev projekta. Zadani cilji projekta so opisani v natančnem delovnem načrtu (ki je sestavni del pogodbe) in so razdeljeni v tri osnovne skupine (komponente):

- 1) razvoj zakonodajnega okvira kontrole javnih naročil (kjer je predvidena priprava osnutkov ustreznih zakonskih predpisov, notranjih organizacijskih aktov ter izdelava baze podatkov Evropskega sodišča);
- 2) utrjevanje strokovnega znanja in veščin članov ter uslužbencev Državne komisije za kontrolo postopkov javnih naročil (v okviru katere je predvideno svetovanje slovenskih strokovnjakov s področja javnih naročil hrvaškim kolegom, stažiranje članov in drugih uslužbencev hrvaške revizijske komisije v Sloveniji, razvoj baze podatkov odločitev hrvaške državne revizijske komisije, študijski obiski nekaterih evropskih institucij s področja nadzora nad oddajo javnih naročil, izdelava dveh priročnikov in knjige ter organiziranje seminarjev in/ali delavnic na to temo),
- 3) osveščanje javnosti o pomenu sistema nadzora nad zakonitostjo oddaje javnih naročil v Republiki Hrvaški (ki zajema organizacijo mednarodne konference na temo pravne zaščite na področju javnih naročil, vodenje promotivnih delavnic za naročnike in/ali ponudnike ter izdelavo nove spletne strani Državne komisije za kontrolo postopkov javnih naročil Republike Hrvaške).

Nadzor nad izvajanjem pogodbe poteka neposredno preko Evropske komisije (oziroma njene delegacije v Zagrebu), izvaja pa se preko rednih kvartalnih poročil o poteku dela na projektu, razprav na upravljalških sestankih in občasnih *ad-hoc* monitoringov strokovnega osebja Evropske komisije. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil Republike Slovenije je prvo redno kvartalno poročilo za obdobje od 30.6. do 30.9.2005, ki vsebuje podroben prikaz izvedenih aktivnosti po posameznih komponentah projekta, oceno realiziranega stanja in podroben prikaz porabe finančnih sredstev, oddala dne 7.10.2005 ter nanj ni prejela nobenih pripomb s strani Evropske komisije. Za čimbolj uspešno izvajanje projekta se bomo trudili tudi v letu 2006, ko bo projekt predvidoma tudi zaključen.

6.9. SPLETNE STRANI DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE

Državna revizijska komisija je konec leta 2004 posodobila in prenovila svoje spletne strani. Na spletnem naslovu <http://www.gov.si/dkom> so dostopne osnovne informacije o Državni revizijski komisiji, in sicer o njenem položaju, zakonskih pristojnostih, organizaciji ter zaposlenih. Na spletni strani so objavljeni vsi materialni in procesni predpisi, na katerih temelji telo Državne revizijske komisije. Sredi leta 2005 smo takoj po spremembi ZRPJN na spletni strani objavili neuradno prečiščeno besedilo zakona. Objavljene so tudi vse materialne in pravovarstvene direktive EU o javnem naročanju, ki so pomembne zlasti zato, ker nov zakon o javnih naročilih še ni sprejet, rok za implementacijo novih direktiv pa se izteče 31.1.2006. To pomeni, da se bodo po 31.1.2006 tiste določbe novih direktiv, ki so dovolj jasne, natančne in nepogojne, uporabljale neposredno. V letu 2005 smo na spletni strani prenesli vse odločitve Državne revizijske komisije, ki jih je le-ta izdajala v revizijskih postopkih od leta 2002 naprej. Novi, aktualni sklepi, se na spletnih straneh objavijo takoj po prejemu vseh povratnic od strank revizijskega postopka. Obiskovalci spletnih strani imajo na voljo tudi iskalnik, in sicer bodisi po vsebini celotne spletne strani bodisi le po vsebini sklepov. To omogoča lažje delo zlasti tistim, ki se želijo podrobneje seznaniti s prakso Državne revizijske komisije. V letu 2005 smo dopolnili tudi bazo odločitev Sodišča Evropskih skupnosti s področja javnih naročil in koncesij, ki jo bomo v letu 2006 še dodatno nadgrajevali. V začetku leta 2005 smo objavili angleško različico spletnih strani, na kateri se lahko z osnovnimi informacijami o Državni revizijski komisiji in reviziji postopkov oddaje javnih naročil seznanijo tudi tujci.

SKLEP

Glede na navedbe v letnem poročilu ugotavljamo, da je Državna revizijska komisija tudi v letu 2005 prispevala k oblikovanju enotne prakse na področju javnega naročanja v Republiki Sloveniji. Upamo, da bo tudi poročilo temu prispevalo, saj smo v njem povzeli pomembnejše informacije o našem delu in o odločitvah v preteklem letu. Naročnikom in ponudnikom ter zainteresirani javnosti pa bodo priloge k letnemu poročilu lahko v pomoč pri njihovih odločitvah v letošnjem letu. Naše delo bo tudi v bodoče usmerjeno k zagotavljanju učinkovitega pravnega varstva ponudnikov na temelju enakopravnega dostopa do trga javnih naročil ob upoštevanju učinkovitosti (gospodarnosti) javnega naročanja in varstva javnega interesa, ter da bomo s tem posledično prispevali k zaupanju javnosti v delovanje države na tem področju.

PRILOGE

1. ZRPJN (NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO SKUPAJ S STARIMI VERZIJAMI)

ZAKON O REVIZIJI POSTOPKOV JAVNEGA NAROČANJA (ZRPJN)

Prvi del SPLOŠNE DOLOČBE

Predmet zakona

1. člen

S tem zakonom se ureja pravno varstvo ponudnikov v postopkih oddaje javnih naročil, ki se izvaja z revizijo postopkov oddaje javnih naročil, opredeljenih v zakonu o javnih naročilih, organe, ki so pristojni za varstvo pravic ponudnikov in postopek, ki ureja delo organov po tem zakonu.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

1. člen

V zakonu o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 78/99 in 90/99) se 1. člen spremeni tako, da se glasi:

“S tem zakonom se ureja pravno varstvo ponudnikov in javnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil, ki se izvaja z revizijo postopkov oddaje javnih naročil, opredeljenih v predpisih o javnih naročilih, določa organe, ki so pristojni za varstvo pravic ponudnikov in javnega interesa, in postopek revizije po tem zakonu.”

Predmet zakona

1. člen

S tem zakonom se ureja pravno varstvo ponudnikov in javnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil, ki se izvaja z revizijo postopkov oddaje javnih naročil, opredeljenih v predpisih o javnih naročilih, določa organe, ki so pristojni za varstvo pravic ponudnikov in javnega interesa, in postopek revizije po tem zakonu.

Pristojni organi

2. člen

V postopku revizije sodelujeta:

1. naročnik s sodelovanjem pristojne pooblaščne neodvisne osebe (v nadaljnjem besedilu: revizijski izvedenec),
2. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

2. člen

2. člen in naslov tega člena se črta.

2. člen- črtan

Temeljna načela

3. člen

(1) Pravno varstvo ponudnikov v postopkih javnega naročanja, zagotovljeno z revizijo postopkov oddaje javnih naročil, temelji na načelih, ki veljajo za oddajo javnih naročil, poleg tega pa veljajo še naslednja načela:

1. načelo zakonitosti,
2. načelo hitrosti,
3. načelo dostopnosti,
4. načelo učinkovitosti.

(2) V postopku revizije morajo sodelujoči ves čas postopka ravnati skladno s predpisi, ki veljajo v času postopka oddaje javnega naročila.

(3) Vse stranke in organi v postopku si morajo prizadevati k čim hitrejši rešitvi spora, ki izhaja iz postopka oddaje javnega naročila.

(4) Vsakemu, ki je zainteresiran za dodelitev naročila, mora biti pod enakimi pogoji dostopno pravno varstvo, s katerim se varujejo interesi, zagotovljeni s predpisi, ki urejajo oddajo javnih naročil in drugimi predpisi, in ki mora krepiti zaupanje javnosti v delo države in njenih organov.

(5) Revizija postopkov oddaje javnih naročil se izvaja po določbah tega zakona, postopkovne določbe zakona o pravnem postopku se uporabljajo le v primerih, če ta zakon ne določa drugače.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

3. člen

V 3. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(5) V reviziji postopkov oddaje javnih naročil in v drugih postopkih, urejenih s tem zakonom, se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravni postopek.”

Temeljna načela

3. člen

(1) Pravno varstvo ponudnikov v postopkih javnega naročanja, zagotovljeno z revizijo postopkov oddaje javnih naročil, temelji na načelih, ki veljajo za oddajo javnih naročil, poleg tega pa veljajo še naslednja načela:

1. načelo zakonitosti,
2. načelo hitrosti,
3. načelo dostopnosti,
4. načelo učinkovitosti.

(2) V postopku revizije morajo sodelujoči ves čas postopka ravnati skladno s predpisi, ki veljajo v času postopka oddaje javnega naročila.

(3) Vse stranke in organi v postopku si morajo prizadevati k čim hitrejši rešitvi spora, ki izhaja iz postopka oddaje javnega naročila.

(4) Vsakemu, ki je zainteresiran za dodelitev naročila, mora biti pod enakimi pogoji dostopno pravno varstvo, s katerim se varujejo interesi, zagotovljeni s predpisi, ki urejajo oddajo javnih naročil in drugimi predpisi, in ki mora krepiti zaupanje javnosti v delo države in njenih organov.

(5) V reviziji postopkov oddaje javnih naročil in v drugih postopkih, urejenih s tem zakonom, se glede vprašanj, ki jih ta zakon ne ureja, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek.

Drugi del POSEBNE DOLOČBE

Prvo poglavje

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil

4. člen

(1) Pravno varstvo ponudnikov v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil, Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (skrajšano: Državna revizijska komisija).

(2) Državna revizijska komisija ima pečat okrogle oblike z naslednjo vsebino: "Republika Slovenija – Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil", na sredini je grb Republike Slovenije.

(3) Sredstva za delo Državne revizijske komisije se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije na predlog Državne revizijske komisije. O porabi sredstev odloča Državna revizijska komisija.

(ZRPJN-C), Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005

1. člen

V Zakonu o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 99/04 – uradno prečiščeno besedilo) se v 4. členu za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Državna revizijska komisija je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki se nanašajo na naročnika, in odloča kot prekrškovni organ o prekrških za kršitve tega zakona, skladno z zakonom, ki ureja prekrške.«

Prvo poglavje

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil

4. člen

(1) Pravno varstvo ponudnikov v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil, Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (skrajšano: Državna revizijska komisija).

(2) Državna revizijska komisija je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki se nanašajo na naročnika, in odloča kot prekrškovni organ o prekrških za kršitve tega zakona, skladno z zakonom, ki ureja prekrške

(3) Državna revizijska komisija ima pečat okrogle oblike z naslednjo vsebino: “Republika Slovenija – Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil“, na sredini je grb Republike Slovenije.

(4) Sredstva za delo Državne revizijske komisije se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije na predlog Državne revizijske komisije. O porabi sredstev odloča Državna revizijska komisija.

Imenovanje članov

5. člen

(1) Predsednika in člane Državne revizijske komisije imenuje Državni zbor na predlog vlade. Predsednik in člani morajo imeti vsaj dveletne izkušnje na področju javnih naročil. Pri imenovanju je treba upoštevati, da mora vsaj predsednik izpolnjevati splošne pogoje, kot jih mora izpolnjevati sodnik, v skladu z zakonom, ki ureja sodniško službo. Več kot polovica članov mora imeti univerzitetno izobrazbo pravne smeri. Ostali člani morajo imeti univerzitetno izobrazbo ekonomske, tehniške ali pravne smeri.

(2) Predsednik in člani Državne revizijske komisije imajo status državnega funkcionarja.

(3) Državna revizijska komisija ima predsednika in štiri člane. Mandat predsednika in članov je pet let in so lahko ponovno imenovani.

(4) Pol leta pred iztekom mandata mora vlada začeti postopek za izbiro novega predsednika in članov Državne revizijske komisije. V primeru predloga za predčasno razrešitev predsednika ali člana Državne revizijske komisije mora vlada hkrati s predlogom za razrešitev posredovati Državnemu zboru tudi predlog za imenovanje novega predsednika oziroma člana Državne revizijske komisije.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

4. člen

V 5. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(1) Predsednika in člane Državne revizijske komisije imenuje in razrešuje Državni zbor na predlog mandatno-volilne komisije. Mandatno volilna komisija objavi razpis za možne kandidate za predsednika in člane najmanj šest mesecev pred iztekom mandata ali najkasneje v 15 dneh po predčasni razrešitvi. Pri objavi razpisa in imenovanju je treba upoštevati, da mora vsaj predsednik izpolnjevati splošne pogoje, kot jih mora izpolnjevati sodnik, v skladu z zakonom, ki ureja sodniško službo. Več kot polovica članov mora imeti univerzitetno izobrazbo pravne smeri. Ostali člani morajo imeti univerzitetno izobrazbo ekonomske ali tehniške smeri.”

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

“(4) Predsednik in član je lahko predčasno razrešen samo v naslednjih primerih:

- če Državnemu zboru predloži izjavo, da odstopa;*
- če je obsojen za kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti;*
- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;*
- če ne ravna v skladu z zakonom in ustavo.”*

1. člen

V Zakonu o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 14/03 – uradno prečiščeno besedilo) se prvi odstavek 5. člena spremeni tako, da se glasi:

»(1) Predsednika in člane državne revizijske komisije imenuje in razrešuje državni zbor na predlog komisije, pristojne za volitve in imenovanja. Pristojna komisija objavi razpis za možne kandidate za predsednika in člane najmanj šest mesecev pred iztekom mandata ali najkasneje v 15 dneh po predčasni razrešitvi. Pri objavi razpisa in imenovanju je treba upoštevati, da morajo predsednik in člani izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik,*
- da je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost,*
- da je dopolnil 30 let starosti,*
- da ni obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja na zaporno kazen, ki je daljša od šestih mesecev,*
- da ima vsaj dve leti delovnih izkušenj na področju javnih naročil.*

Predsednik in dva člana morajo imeti univerzitetno izobrazbo pravne smeri in opravljen pravniški državni izpit, ostala člana pa univerzitetno izobrazbo ekonomske oziroma tehniške smeri.«.

V tretjem odstavku se doda stavek, ki se glasi:

»V primeru predčasne razrešitve, se novi predsednik in član imenuje za preostanek petletnega mandata.«.

Imenovanje članov

5. člen

(1) Predsednika in člane državne revizijske komisije imenuje in razrešuje državni zbor na predlog komisije, pristojne za volitve in imenovanja. Pristojna komisija objavi razpis za možne kandidate za predsednika in člane najmanj šest mesecev pred iztekom mandata ali najkasneje v 15 dneh po predčasni razrešitvi. Pri objavi razpisa in imenovanju je treba upoštevati, da morajo predsednik in člani izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik,
- da je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost,
- da je dopolnil 30 let starosti,
- da ni obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja na zaporno kazen, ki je daljša od šestih mesecev,
- da ima vsaj dve leti delovnih izkušenj na področju javnih naročil.

Predsednik in dva člana morajo imeti univerzitetno izobrazbo pravne smeri in opravljen pravniški državni izpit, ostala člana pa univerzitetno izobrazbo ekonomske oziroma *tehniške* smeri.

(2) Predsednik in člani Državne revizijske komisije imajo status državnega funkcionarja.

(3) Državna revizijska komisija ima predsednika in štiri člane. Mandat predsednika in članov je pet let in so lahko ponovno imenovani. V primeru predčasne razrešitve, se novi predsednik in član imenuje za preostanek petletnega mandata.

“(4) Predsednik in član je lahko predčasno razrešen samo v naslednjih primerih:

- če Državnemu zboru predloži izjavo, da odstopa;
 - če je obsojen za kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti;
 - če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
- če ne ravna v skladu z zakonom in ustavo.

Predsednik Državne revizijske komisije

6. člen

- (1) Predsednik zastopa, vodi in organizira delo Državne revizijske komisije.
- (2) Predsednik lahko pooblasti posamezne člane, da organizirajo in vodijo delo na posameznih področjih.

Poslovnik o delu Državne revizijske komisije

7. člen

- (1) Državna revizijska komisija ima svoj poslovnik, s katerim ureja podrobnejšo organizacijo in način dela.
- (2) Poslovnik sprejema Državna revizijska komisija v soglasju z Državnim zborom Republike Slovenije.

Varovanje skrivnosti

8. člen

Vsi zaposleni v Državni revizijski komisiji morajo pri svojem delu varovati podatke, ki se nanašajo na državno, vojaško, uradno ali poslovno skrivnost in ravnati z listinami skladno s stopnjo zaupnosti.

Drugo poglavje Postopek pri naročniku

Aktivna legitimacija v postopku revizije

9. člen

Zahtevek za revizijo lahko vloži vsaka oseba, ki ima ali je imela interes za dodelitev naročila in ji je bila ali bi ji lahko bila povzročena škoda zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev naročnika v postopku oddaje javnega naročila.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

5. člen

V 9. členu se doda drugi odstavek, ki se glasi:

“(2) V primeru, če je bil ali bi lahko bil, zaradi ravnanja naročnika ogrožen javni interes, lahko vložijo zahtevek za revizijo tudi Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, urad, pristojen za javna naročila ali urad, pristojen za varstvo konkurence. Organi iz prejšnjega

stavka lahko zahtevek za revizijo vložijo kadarkoli med potekom postopka, vendar najkasneje do dokončnosti odločitve o dodelitvi javnega naročila oziroma priznanju sposobnosti.”

(ZRPJN-C), Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005

2. člen

V 9. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zahtevek za revizijo lahko vložijo vsaka oseba, ki ima ali je imela interes za dodelitev naročila in ki verjetno izkaže, da ji je bila ali da bi ji lahko bila povzročena škoda zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev naročnika v postopku oddaje javnega naročila.«

Doda se tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) V primeru, da vložijo zahtevek za revizijo osebe, ki so ali nameravajo predložiti skupno ponudbo, lahko zahtevek za revizijo vložijo le vse osebe skupaj.«

Aktivna legitimacija v postopku revizije

9. člen

(1) Zahtevek za revizijo lahko vložijo vsaka oseba, ki ima ali je imela interes za dodelitev naročila in ki verjetno izkaže, da ji je bila ali da bi ji lahko bila povzročena škoda zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev naročnika v postopku oddaje javnega naročila.

(2) V primeru, če je bil ali bi lahko bil, zaradi ravnanja naročnika ogrožen javni interes, lahko vložijo zahtevek za revizijo tudi Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, urad, pristojen za javna naročila ali urad, pristojen za varstvo konkurence. Organi iz prejšnjega stavka lahko zahtevek za revizijo vložijo kadarkoli med potekom postopka, vendar najkasneje do dokončnosti odločitve o dodelitvi javnega naročila oziroma priznanju sposobnosti

(3) V primeru, da vložijo zahtevek za revizijo osebe, ki so ali nameravajo predložiti skupno ponudbo, lahko zahtevek za revizijo vložijo le vse osebe skupaj.

Izključitev revizije

10. člen

Zahtevka za revizijo ni možno vložiti:

- glede meril za ocenjevanje ponudb, razen če so ta v nasprotju z zakonom, ki ureja oddajo javnih naročil,
- glede omejitev za sodelovanje, razen če gre za omejitve, ki so v nasprotju s predpisi.

(ZRPJN-B), Uradni list RS, 42/2004, z dne 23.04.2004

2. člen

Naslov in besedilo 10. člena se spremenita tako, da se glasita:

»Vlaganje revizijskih zahtevkov za oceno meril in omejitvenih postopkov

10. člen

(1) *Zahtevek za revizijo je mogoče vložiti tudi zoper merila za ocenjevanje ponudb oziroma zoper omejitve za sodelovanje v postopkih oddaje javnih naročil.*

(2) *V primeru iz prejšnjega odstavka državna revizijska komisija presoja zahtevek za revizijo s stališča usklajenosti s predpisi, ki urejajo postopek oddaje javnih naročil ali usklajenosti z drugimi predpisi.«.*

10. člen

Vlaganje revizijskih zahtevkov za oceno meril in omejitvenih postopkov

(1) *Zahtevek za revizijo je mogoče vložiti tudi zoper merila za ocenjevanje ponudb oziroma zoper omejitve za sodelovanje v postopkih oddaje javnih naročil.*

(2) *V primeru iz prejšnjega odstavka državna revizijska komisija presoja zahtevek za revizijo s stališča usklajenosti s predpisi, ki urejajo postopek oddaje javnih naročil ali usklajenosti z drugimi predpisi.*

Posledice vloženega zahtevka za revizijo

11. člen

(1) *Vložena zahteva za revizijo zadrži nadaljnje aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila.*

(2) *Državna revizijska komisija lahko na predlog naročnika ali vlagatelja zahtevka sprejme sklep, da vložen zahtevek za revizijo ne zadrži postopka oddaje javnega naročila.*

(3) *Predlog iz prejšnjega odstavka tega člena se vložijo na Državno revizijsko komisijo.*

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

6. člen

V 11. členu se prvi in drugi odstavki spremenita tako, da se glasita:

“(1) Vložen zahtevek za revizijo zadrži postopek oddaje javnega naročila do odločitve Državne revizijske komisije. O vloženem zahtevku za revizijo mora naročnik obvestiti vse udeležene v postopku oddaje javnega naročila najkasneje v treh dneh od prejema zahtevka za revizijo.

(2) Državna revizijska komisija lahko na predlog naročnika sprejme sklep, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila v celoti ali jih zadrži le deloma. Pri odločanju o predlogu naročnika Državna revizijska komisija upošteva razmerje med škodljivimi posledicami zadržanja in koristmi za vse, ki bi lahko bili oškodovani ter javnim interesom za izvedbo postopka oddaje javnega naročila. Če Državna revizijska komisija predlogu ugodi, mora naročnik o tem obvestiti vse udeležene v postopku oddaje javnega naročila.”

(ZRPJN-B), Uradni list RS, 42/2004, z dne 23.04.2004

3. člen

V 11. členu se doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Naročnik posreduje predlog iz prejšnjega odstavka hkrati tudi vlagatelju zahtevka za revizijo, ki sme o njem posredovati Državni revizijski komisiji in naročniku svoje mnenje v treh dneh od njegovega prejema. Mnenje mora vlagatelj zahtevka za revizijo obrazložiti.«

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek, se beseda »prejšnjega« nadomesti z besedo »drugega«.

(ZRPJN-C), Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005

3. člen

V 11. členu se dodata peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»(5) Predsednik Državne revizijske komisije lahko, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, še pred pridobitvijo obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo iz tretjega odstavka tega člena izda sklep, da vložen zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila v celoti ali jih zadrži le deloma.

(6) Državna revizijska komisija lahko po prejemu obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo ali poteku tridnevnega roka iz tretjega odstavka tega člena na predlog vlagatelja ali po uradni dolžnosti spremeni ali razveljavi sklep predsednika Državne revizijske komisije iz petega odstavka tega člena.«

Posledice vloženega zahtevka za revizijo

11. člen

1) Vložen zahtevek za revizijo zadrži postopek oddaje javnega naročila do odločitve Državne revizijske komisije. O vloženem zahtevku za revizijo mora naročnik obvestiti vse udeležene v postopku oddaje javnega naročila najkasneje v treh dneh od prejema zahtevka za revizijo.

(2) Državna revizijska komisija lahko na predlog naročnika sprejme sklep, da vložen zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila v celoti ali jih zadrži le deloma. Pri odločanju o predlogu naročnika Državna revizijska komisija upošteva razmerje med škodljivimi posledicami zadržanja in koristmi za vse, ki bi lahko bili oškodovani ter javnim interesom za izvedbo postopka oddaje javnega naročila. Če Državna revizijska komisija predlogu ugodi, mora naročnik o tem obvestiti vse udeležene v postopku oddaje javnega naročila.

(3) Naročnik posreduje predlog iz prejšnjega odstavka hkrati tudi vlagatelju zahtevka za revizijo, ki sme o njem posredovati Državni revizijski komisiji in naročniku svoje mnenje v treh dneh od njegovega prejema. Mnenje mora vlagatelj zahtevka za revizijo obrazložiti.

(4) Predlog iz drugega odstavka tega člena se vloži na Državno revizijsko komisijo.

(5) Predsednik Državne revizijske komisije lahko, če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, še pred pridobitvijo obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo iz tretjega odstavka tega člena izda sklep, da vložen zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila v celoti ali jih zadrži le deloma.

(6) Državna revizijska komisija lahko po prejemu obrazloženega mnenja vlagatelja zahtevka za revizijo ali poteku tridnevnega roka iz tretjega odstavka tega člena na predlog

vlagatelja ali po uradni dolžnosti spremeni ali razveljavi sklep predsednika Državne revizijske komisije iz petega odstavka tega člena.

Vložitev zahtevka za revizijo

12. člen

(1) Zahtevek za revizijo se lahko vloži v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila, zoper vsako ravnanje naročnika, razen če zakon, ki ureja oddajo javnih naročil in ta zakon, ne določata drugače. Po odločitvi o dodelitvi naročila je rok za vložitev zahtevka za revizijo osem dni od prejema obvestila o dodelitvi naročila. Zahtevek za revizijo mora biti obrazložen.

(2) Vlagatelj mora vložiti zahtevek za revizijo pri naročniku v dveh izvodih. S kopijo zahtevka za revizijo vlagatelj obvesti tudi ministrstvo, pristojno za finance. Zahtevek za revizijo se pošlje naročniku priporočeno po pošti, po telefaksu ali v elektronski obliki.

(3) Vlagatelj mora v zahtevku za revizijo navesti naslednje podatke:

1. navedba vlagatelja zahtevka za revizijo in kontaktno osebo,
2. naziv naročnika,
3. javno naročilo in obvestilo o dodelitvi naročila, če je bilo poslano ponudnikom,
4. kršitve,
5. dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo,
6. potrdilo o vplačilu takse iz 22. člena tega zakona.

(4) Če naročnik oceni, da vloženi zahtevek ne vsebuje vseh obveznih podatkov ali da iz navedb ni mogoče ugotoviti kršitve, nemudoma pozove vlagatelja, da zahtevek dopolni. Rok za dopolnitev zahtevka za revizijo ne sme biti daljši od treh dni, ko je vlagatelj prejel zahtevo za dopolnitev. Če vlagatelj v danem roku ne dopolni zahtevka za revizijo, naročnik predlog zavrne.

(5) Po odločitvi o dodelitvi naročila ponudnik ne more vložiti zahtevka za revizijo, iz razloga, ki mu je mogel ali bi mu moral biti znan pred to odločitvijo naročnika, pa kljub temu ni vložil zahtevka za revizijo že pred odločitvijo naročnika o dodelitvi naročila.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

7. člen

V 12. členu se drugi stavek prvega odstavka spremeni tako, da se glasi: "Po odločitvi o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti je rok za vložitev zahtevka za revizijo deset dni od prejema odločitve o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti."

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(2) Vlagatelj mora vložiti zahtevek za revizijo pri naročniku. Naročnik mora kopijo zahtevka za revizijo v treh dneh od prejema posredovati izbranemu ponudniku. S kopijo zahtevka za revizijo vlagatelj obvesti tudi urad, pristojen za javna naročila. Zahtevek za revizijo se vroči po pošti priporočeno s povratnico ali v elektronski obliki, če je overjen s kvalificiranim potrdilom."

V tretjem odstavku se besedi "naslednje podatke" črtata, 1. in 3. točka pa spremenita tako, da se glasita:

"1. naziv vlagatelja zahtevka za revizijo in kontaktno osebo,

3. javno naročilo oziroma odločitev o dodelitvi naročila ali o priznanju sposobnosti,".

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(4) Če naročnik ugotovi, da vloženi zahtevki za revizijo ne vsebuje vseh podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena, nemudoma pozove vlagatelja zahtevka, da zahtevki dopolni. Rok za dopolnitev zahtevka za revizijo je tri dni od dne, ko je vlagatelj prejel zahtevo za dopolnitev. Če vlagatelj v danem roku ne dopolni zahtevka za revizijo, naročnik zahtevki za revizijo zavrže s sklepom. V kolikor vlagatelj meni, da je naročnik zahtevki za revizijo neupravičeno, lahko v treh dneh od prejema tega sklepa vloži pritožbo na Državno revizijsko komisijo. Državna revizijska komisija mora o pritožbi odločiti v osmih dneh."

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(5) Vlagatelj po prejemu odločitve o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti ponudnika ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred prejemom te odločitve naročnika, pa kljub temu ni vložil zahtevka za revizijo že pred prejemom odločitve naročnika o dodelitvi naročila oziroma o priznanju sposobnosti."

(ZRPJN-C), Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005

4. člen

V 12. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb oziroma prijav, ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom tega roka, pa kljub temu ni vložil zahtevka za revizijo že pred potekom roka, določenega za predložitev ponudb oziroma prijav, razen v primerih, ko dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem trenutkom.«

Vložitev zahtevka za revizijo

12. člen

(1) Zahtevki za revizijo se lahko vložijo v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila, zoper vsako ravnanje naročnika, razen če zakon, ki ureja oddajo javnih naročil in ta zakon, ne določata drugače. Po odločitvi o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti je rok za vložitev zahtevka za revizijo deset dni od prejema odločitve o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti. Zahtevki za revizijo mora biti obrazloženi.

(2) Vlagatelj mora vložiti zahtevki za revizijo pri naročniku. Naročnik mora kopijo zahtevka za revizijo v treh dneh od prejema posredovati izbranemu ponudniku. S kopijo zahtevka za revizijo vlagatelj obvesti tudi ministrstvo, pristojno za finance. Zahtevki za revizijo se vročijo po pošti priporočeno s povratnico ali v elektronski obliki, če je overjen s kvalificiranim potrdilom.

(3) Vlagatelj mora v zahtevku za revizijo navesti:

1. naziv vlagatelja zahtevka za revizijo in kontaktno osebo,
2. naziv naročnika,

3. javno naročilo oziroma odločitev o dodelitvi naročila ali o priznanju sposobnosti,

4. kršitve,

5. dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo,

6. potrdilo o vplačilu takse iz 22. člena tega zakona.

(4) Če naročnik ugotovi, da vloženi zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena, nemudoma pozove vlagatelja zahtevka, da zahtevek dopolni. Rok za dopolnitev zahtevka za revizijo je tri dni od dne, ko je vlagatelj prejel zahtevo za dopolnitev. Če vlagatelj v danem roku ne dopolni zahtevka za revizijo, naročnik zahtevek za revizijo zavrže s sklepom. Kolikor vlagatelj meni, da je naročnik zahtevek za revizijo zavrgel neupravičeno, lahko v treh dneh od prejema tega sklepa vloži pritožbo na Državno revizijsko komisijo. Državna revizijska komisija mora o pritožbi odločiti v osmih dneh.

(5) Vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb oziroma prijav, ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom tega roka, pa kljub temu ni vložil zahtevka za revizijo že pred potekom roka, določenega za predložitev ponudb oziroma prijav, razen v primerih, ko dokaže, da zatrjevanih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem trenutkom.

Predhodni preizkus zahtevka za revizijo

13. člen

(1) Naročnik po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali je pravočasen in ali ga je vložila upravičena oseba iz 9. člena tega zakona.

(2) Če je zahtevek za revizijo prepozen ali ga je vložila oseba, ki ne more izkazati interesa, se zahtevek za revizijo zavrže in se o tem obvesti vlagatelja zahtevka za revizijo, Državno revizijsko komisijo ter ministrstvo, pristojno za finance.

(3) Če je zahtevek za revizijo pravočasen in ga je vložila upravičena oseba, mora naročnik pozvati ministrstvo, pristojno za finance, da imenuje revizijskega izvedenca iz 14. člena tega zakona.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

8. člen

V 13. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(2) Če je zahtevek za revizijo vložen prepozno ali ga je vložila oseba, ki ne izkaže aktivne legitimacije, se zahtevek za revizijo zavrže s sklepom. V kolikor vlagatelj meni, da je naročnik zahtevek za revizijo zavrgel neupravičeno, lahko v treh dneh od prejema tega sklepa vloži pritožbo na Državno revizijsko komisijo. Državna revizijska komisija mora o pritožbi odločiti v osmih dneh.”

Tretji odstavek se črta.

Predhodni preizkus zahtevka za revizijo

13. člen

(1) Naročnik po prejemu zahtevka za revizijo preveri, ali je pravočasen in ali ga je vložila upravičena oseba iz 9. člena tega zakona.

(2) Če je zahtevek za revizijo vložen prepozno ali ga je vložila oseba, ki ne izkaže aktivne legitimacije, se zahtevek za revizijo zavrže s sklepom. V kolikor vlagatelj meni, da je naročnik zahtevek za revizijo zavrzel neupravičeno, lahko v treh dneh od prejema tega sklepa vloži pritožbo na Državno revizijsko komisijo. Državna revizijska komisija mora o pritožbi odločiti v osmih dneh.

Vključitev revizijskega izvedenca

14. člen

(1) Zaradi zavarovanja naročnikovih in ponudnikovih interesov in zaradi zagotovitve nepristranosti pri odločanju o zahtevku za revizijo, obvezno sodeluje pri preverjanju pravilnosti postopka revizijski izvedenec. Ministrstvo, pristojno za finance, mora najkasneje v treh dneh od prejema poziva naročnika imenovati revizijskega izvedenca s seznama, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za finance.

(2) Državna revizijska komisija v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za finance, in Gospodarsko zbornico Slovenije pripravi v enem letu od uveljavitve tega zakona seznam revizijskih izvedencev. Pri izbiri revizijskih izvedencev je treba upoštevati, da poznajo predpise s področja javnih naročil ter predpise posameznega področja, s katerega je javno naročilo.

(3) Minister, pristojen za finance, v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona izda predpis, ki določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati revizijski izvedenci ter njihove pravice in obveznosti.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

9. člen

14. in 15. člen ter naslova teh členov se črtajo.

Vključitev revizijskega izvedenca

14. člen-črtan

Pristojnosti revizijskega izvedenca

15. člen

(1) Revizijski izvedenec mora najkasneje v osmih dneh od imenovanja pregledati dokumentacijo pri naročniku in oblikovati pisno in obrazloženo mnenje o morebitnem obstoju kršitev v postopku oddaje javnega naročila.

(2) Če revizijski izvedenec ne izdela v roku svojega mnenja, odloči naročnik o zahtevku za revizijo brez tega mnenja in o neaktivnosti revizijskega izvedenca obvesti Državno revizijsko komisijo in ministrstvo, pristojno za finance.

(3) Naročnik mora, v primeru, da pri svoji odločitvi ni upošteval mnenja revizijskega izvedenca, navesti in obrazložiti razloge za to.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

9. člen

14. in 15. člen ter naslova teh členov se črtajo.

15. člen-črtan

Odločitev o zahtevku za revizijo

16. člen

(1) Po preverjanju naročnik odloči o zahtevku za revizijo tako, da v celoti ali delno razveljavi postopek oddaje javnega naročila ali zavrne zahtevek za revizijo. Svojo odločitev mora naročnik sprejeti v roku 20 dni od prejema zahtevka za revizijo. Če naročnik ne odloči v navedenem roku, se šteje, da je zahtevo za revizijo zavrnil. O tem se izda sklep, na katerega je možna pritožba v treh dneh na Državno revizijsko komisijo.

(2) Naročnik zavrne zahtevek za revizijo, če ugotovi, da ob upoštevanju navedb v zahtevku za revizijo ne bi sprejel drugačne odločitve.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

10. člen

V 16. členu se v drugem stavku prvega odstavka število "20" nadomesti s številom "15". V tretjem stavku se beseda "zahtevo" nadomesti z besedo "zahtevek". Četrty stavek se črta.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) V primeru, da vlagatelj zahtevka za revizijo v 20 dneh od dne, ko je naročnik prejel njegov popolni zahtevek za revizijo, ne prejme odločitve naročnika iz prejšnjega odstavka, lahko nadaljuje postopek pred Državno revizijsko komisijo. O nadaljevanju postopka pred Državno revizijsko komisijo mora vlagatelj zahtevka za revizijo obvestiti tudi naročnika."

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

(ZRPJN-B), Uradni list RS, 42/2004, z dne 23.04.2004

4. člen

V drugem stavku prvega odstavka 16. člena se črta pika in doda naslednje besedilo »in jo posredovati v pisni obliki vlagatelju zahtevka za revizijo.«.

Odločitev o zahtevku za revizijo

16. člen

(1) Po preverjanju naročnik odloči o zahtevku za revizijo tako, da v celoti ali delno razveljavi postopek oddaje javnega naročila ali zavrne zahtevek za revizijo. Svojo odločitev mora naročnik sprejeti v roku 15 dni od prejema zahtevka za revizijo in jo posredovati v pisni obliki vlagatelju zahtevka za revizijo. Če naročnik ne odloči v navedenem roku, se šteje, da

je zahtevke za revizijo zavrnil.

(2) V primeru, da vlagatelj zahtevka za revizijo v 20 dneh od dne, ko je naročnik prejel njegov popolni zahtevek za revizijo, ne prejme odločitve naročnika iz prejšnjega odstavka, lahko nadaljuje postopek pred Državno revizijsko komisijo. O nadaljevanju postopka pred Državno revizijsko komisijo mora vlagatelj zahtevka za revizijo obvestiti tudi naročnika in jo posredovati v pisni obliki vlagatelju zahtevka za revizijo.

(3) Naročnik zavrne zahtevek za revizijo, če ugotovi, da ob upoštevanju navedb v zahtevku za revizijo ne bi sprejel drugačne odločitve

Nadaljevanje postopka po odločitvi naročnika

17. člen

(1) Naročnik mora o svoji odločitvi iz drugega odstavka 13. člena in 16. člena tega zakona v treh dneh obvestiti vlagatelja zahtevka za revizijo in ga hkrati pozvati, da mu najkasneje v treh dneh od prejema naročnikovega obvestila pisno sporoči, ali bo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo ali zahtevek za revizijo umika. V primeru molka vlagatelja zahtevka za revizijo se šteje, da je zahtevek za revizijo umaknjen, o čemer se izda sklep, zoper katerega je dopustna pritožba v treh dneh na Državno revizijsko komisijo.

(2) Po prejemu obvestila, da bo vlagatelj zahtevka za revizijo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo, mora naročnik najkasneje v treh dneh odstopiti vso dokumentacijo Državni revizijski komisiji skupaj s svojim mnenjem.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

11. člen

V 17. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(1) Naročnik mora o svoji odločitvi iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona v treh dneh od sprejema odločitve obvestiti vlagatelja zahtevka za revizijo in ga hkrati pozvati, da mu najkasneje v treh dneh od prejema obvestila pisno sporoči, ali bo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo ali zahtevek za revizijo umika. Če vlagatelj zahtevka za revizijo šele po preteku danega roka naročniku sporoči, da bo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo ali v primeru molka vlagatelja zahtevka za revizijo, se šteje, da je zahtevek za revizijo umaknjen, o čemer naročnik izda sklep o ustavitvi postopka revizije. Zoper sklep je dopustna pritožba na Državno revizijsko komisijo v treh dneh od prejema sklepa.”

V drugem odstavku se črta besedilo “skupaj s svojim mnenjem”.

Nadaljevanje postopka po odločitvi naročnika

17. člen

(1) Naročnik mora o svoji odločitvi iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona v treh dneh od sprejema odločitve obvestiti vlagatelja zahtevka za revizijo in ga hkrati pozvati, da mu najkasneje v treh dneh od prejema obvestila pisno sporoči, ali bo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo ali zahtevek za revizijo umika. Če vlagatelj zahtevka za revizijo šele po preteku danega roka naročniku sporoči, da bo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo ali v primeru molka vlagatelja zahtevka za revizijo, se šteje, da je zahtevek za revizijo umaknjen, o čemer naročnik izda sklep o ustavitvi postopka revizije.

Zoper sklep je dopustna pritožba na Državno revizijsko komisijo v treh dneh od prejema sklepa.

(2) Po prejetem obvestilu, da bo vlagatelj zahtevka za revizijo nadaljeval postopek pred Državno revizijsko komisijo, mora naročnik najkasneje v treh dneh odstopiti vso dokumentacijo Državni revizijski komisiji.

Tretje poglavje Postopek pred Državno revizijsko komisijo

Način odločanja

18. člen

(1) O zahtevku za revizijo odloča posamezni član Državne revizijske komisije ali senat. Posamezne zahtevke za revizijo dodeljuje v odločanje predsednik Državne revizijske komisije.

(2) Če je predmet revizije javno naročilo, ki ga mora naročnik objaviti v Uradnem listu Evropske skupnosti in v zahtevnejših zadevah, odloča senat, ki šteje tri člane.

(3) Način dela in imenovanje senatov podrobneje ureja poslovnik iz 7. člena tega zakona.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

12. člen

V 18. členu se v drugem odstavku besedilo "v Uradnem listu" nadomesti z naslednjim besedilom "v Uradnem glasilu".

Način odločanja

18. člen

(1) O zahtevku za revizijo odloča posamezni član Državne revizijske komisije ali senat. Posamezne zahtevke za revizijo dodeljuje v odločanje predsednik Državne revizijske komisije.

(2) Če je predmet revizije javno naročilo, ki ga mora naročnik objaviti v Uradnem glasilu Evropske skupnosti in v zahtevnejših zadevah, odloča senat, ki šteje tri člane.

(3) Način dela in imenovanje senatov podrobneje ureja poslovnik iz 7. člena tega zakona.

Nadaljevanje postopka pred Državno revizijsko komisijo

19. člen

(1) Postopek revizije pred Državno revizijsko komisijo se nadaljuje na podlagi odstopa zahtevka za revizijo iz 17. člena tega zakona.

(2) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka upravičenega predlagatelja. V primeru kršitev temeljnih načel javnega naročanja izvede vse dokaze, za katere meni, da bodo prispevali k razjasnitvi zadeve in k zakoniti in pravilni odločitvi.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

13. člen

V 19. členu se prvi stavek drugega odstavka nadomesti z besedilom, ki se glasi:

“(2) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo. Državna revizijska komisija odloča, ob upoštevanju meja zahtevka za revizijo, tudi o kršitvah, za katere vlagatelj ni vedel ali ni mogel vedeti, pa so vplivale na odločitev naročnika o dodelitvi naročila.”

Dosedanji drugi stavek drugega odstavka postane tretji odstavek.

(ZRPJN-C), Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005

5. člen

V 19. členu se prvi stavek drugega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»(2) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, in sicer o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila.«

Nadaljevanje postopka pred Državno revizijsko komisijo

19. člen

(1) Postopek revizije pred Državno revizijsko komisijo se nadaljuje na podlagi odstopa zahtevka za revizijo iz 17. člena tega zakona.

(2) Državna revizijska komisija odloča v mejah zahtevka za revizijo, in sicer o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila. Državna revizijska komisija odloča, ob upoštevanju meja zahtevka za revizijo, tudi o kršitvah, za katere vlagatelj ni vedel ali ni mogel vedeti, pa so vplivale na odločitev naročnika o dodelitvi naročila.

(3) V primeru kršitev temeljnih načel javnega naročanja izvede vse dokaze, za katere meni, da bodo prispevali k razjasnitvi zadeve in k zakoniti in pravilni odločitvi.

Rok za sprejem odločitve

20. člen

(1) Zaradi zavarovanja interesov tako naročnika kot ponudnikov mora biti postopek pred Državno revizijsko komisijo učinkovit in zaključen v najkrajšem možnem času, upošteva je določbe tega zakona.

(2) O zahtevku za revizijo mora Državna revizijska komisija odločiti in izdati sklep najkasneje v roku 15 dni od prejema zahtevka za revizijo in dokumentacije. V utemeljenih primerih se rok lahko podaljša največ za 20 dni in o tem obvesti vlagatelja zahtevka za revizijo, naročnika in ministrstvo, pristojno za finance.

(3) Državna revizijska komisija sklep o odločitvi pošlje naročniku, vlagatelju zahtevka za revizijo in ministrstvu, pristojnemu za finance.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

14. člen

V 20. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(2) O zahtevku za revizijo mora Državna revizijska komisija odločiti in izdati sklep najkasneje v 15 dneh od prejema zahtevka za revizijo in celotne dokumentacije. V utemeljenih

primerih se rok lahko podaljša za največ 20 dni, o čemer se obvesti vlagatelja zahtevka za revizijo in naročnika.”

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

“(3) Državna revizijska komisija sklep o odločitvi pošlje naročniku, vlagatelju zahtevka za revizijo in uradu, pristojnemu za javna naročila. Sklep se pošlje tudi izbranemu ponudniku v primeru, da je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o dodelitvi naročila.”

(ZRPJN-C), Uradni list RS, št. 61/05, z dne 30.06.2005

6. člen

V 20. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Državna revizijska komisija sklep o odločitvi pošlje naročniku, vlagatelju zahtevka za revizijo, Državnemu pravobranilstvu Republike Slovenije in ministrstvu, pristojnemu za finance. Sklep se pošlje tudi izbranemu ponudniku v primeru, da je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o dodelitvi naročila.

Rok za sprejem odločitve

20. člen

(1) Zaradi zavarovanja interesov tako naročnika kot ponudnikov mora biti postopek pred Državno revizijsko komisijo učinkovit in zaključen v najkrajšem možnem času, upoštevaje določbe tega zakona.

(2) O zahtevku za revizijo mora Državna revizijska komisija odločiti in izdati sklep najkasneje v 15 dneh od prejema zahtevka za revizijo in celotne dokumentacije. V utemeljenih primerih se rok lahko podaljša za največ 20 dni, o čemer se obvesti vlagatelja zahtevka za revizijo in naročnika.

(3) Državna revizijska komisija sklep o odločitvi pošlje naročniku, vlagatelju zahtevka za revizijo, Državnemu pravobranilstvu Republike Slovenije in ministrstvu, pristojnemu za finance. Sklep se pošlje tudi izbranemu ponudniku v primeru, da je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o dodelitvi naročila

Obvezni podatki

21. člen

(1) Če Državna revizijska komisija oceni, da zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz 12. člena tega zakona ali da iz navedb ni mogoče ugotoviti kršitve, nemudoma pozove vlagatelja zahtevka za revizijo, da ga dopolni. Rok za dopolnitev zahtevka določi Državna revizijska komisija, vendar ne sme biti daljši od osem dni, šteto od dne, ko je vlagatelj prejel zahtevo za dopolnitev. Če vlagatelj v danem roku ne dopolni zahtevka za revizijo, skladno z zahtevami Državne revizijske komisije, Državna revizijska komisija zahtevek za revizijo zavrže.

(2) Državna revizijska komisija lahko pred svojo odločitvijo zahteva dodatna pojasnila od naročnika ali vlagatelja zahtevka za revizijo in si lahko ogleda tudi ostale dokumente ter dejanske razmere pri strankah v postopku in zbere druge potrebne podatke za odločitev.

(3) Državna revizijska komisija lahko od oseb javnega in zasebnega prava zahteva osebne in druge podatke, ki so nujno potrebni za njeno odločitev. Zahteva za pridobitev podatkov mora biti obrazložena.

15. člen

21. člen se spremeni tako, da se glasi:

“(1) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da zahtevki za revizijo ne vsebuje vseh obveznih podatkov iz 12. člena tega zakona, pozove vlagatelja zahtevka za revizijo, da ga dopolni. Rok za dopolnitev zahtevka za revizijo je pet dni od dne, ko je vlagatelj prejel zahtevo za dopolnitev.

(2) Državna revizijska komisija lahko pred svojo odločitvijo zahteva dodatna pojasnila od naročnika, vlagatelja zahtevka za revizijo ali drugih udeležencev v postopku oddaje javnega naročila, pridobi strokovno ali izvedensko mnenje in si lahko ogleda tudi ostale dokumente ter dejanske razmere pri strankah v postopku ter zbere druge potrebne podatke za odločitev.

(3) Državna revizijska komisija lahko od oseb javnega in zasebnega prava zahteva osebne in druge podatke ter mnenja, ki so nujno potrebni za izvajanje njenih nalog. Zahteva za pridobitev mnenja oziroma podatkov mora biti obrazložena.”

Obvezni podatki

21. člen

(1) Če Državna revizijska komisija ugotovi, da zahtevki za revizijo ne vsebuje vseh obveznih podatkov iz 12. člena tega zakona, pozove vlagatelja zahtevka za revizijo, da ga dopolni. Rok za dopolnitev zahtevka za revizijo je pet dni od dne, ko je vlagatelj prejel zahtevo za dopolnitev.

(2) Državna revizijska komisija lahko pred svojo odločitvijo zahteva dodatna pojasnila od naročnika, vlagatelja zahtevka za revizijo ali drugih udeležencev v postopku oddaje javnega naročila, pridobi strokovno ali izvedensko mnenje in si lahko ogleda tudi ostale dokumente ter dejanske razmere pri strankah v postopku ter zbere druge potrebne podatke za odločitev.

(3) Državna revizijska komisija lahko od oseb javnega in zasebnega prava zahteva osebne in druge podatke ter mnenja, ki so nujno potrebni za izvajanje njenih nalog. Zahteva za pridobitev mnenja oziroma podatkov mora biti obrazložena.

Stroški postopka pred Državno revizijsko komisijo

22. člen

(1) Vlagatelj zahtevka za revizijo mora, ob vložitvi zahtevka, plačati na ustrezen račun pri ministrstvu, pristojnem za finance, takso v višini 1% od vrednosti javnega naročila, od katere je po zakonu potreben javni razpis. Če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti od katere dalje je po zakonu potreben javni razpis, je taksa 0,5% od vrednosti javnega naročila, od katere je po zakonu potreben javni razpis.

(2) Če taksa ni vplačana istočasno z vloženim zahtevkom, pozove naročnik vlagatelja zahtevka za revizijo, da najkasneje v petih dneh od prejema poziva vplača takso. Če tega predlagatelj ne stori, se šteje, da je umaknil zahtevek za revizijo.

(3) Vsaka stranka trpi stroške, ki jih povzroči s svojimi dejanji.

(4) Stranki morata v zahtevi opredeljeno navesti stroške, za katere zahtevata povračilo.

(5) Če se zahtevku za revizijo ugodí, mora naročnik na pisno zahtevo vlagatelju zahtevka za revizijo povrniti stroške nastale z revizijo.

(6) Če se zahtevku za revizijo ne ugodí, mora vlagatelj zahtevka za revizijo na pisno

zahtevo naročnika povrniti stroške nastale z revizijo.

(7) Odločitev o stroških je izvršilni naslov.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

16. člen

Naslov 22. člena se spremeni tako, da se glasi: "Stroški revizijskega postopka".

V 22. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

"(1) Vlagatelj zahtevka za revizijo mora ob vložitvi zahtevka plačati na ustrezen račun pri ministrstvu, pristojnem za finance, takso v višini 100.000 tolarjev, če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje javnega naročila za blago in storitve, oziroma 200.000 tolarjev, če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje javnega naročila za gradnje. V postopku oddaje javnih naročil, ki jih mora naročnik objaviti v glasilu Evropskih skupnosti, se taksa iz prejšnjega stavka podvoji."

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

"(2) Vsaka stranka predhodno trpi stroške, ki jih povzroči s svojimi dejanji."

Dosedanji peti in šesti odstavek, ki postaneta tretji in četrti odstavek, se spremenita tako, da se glasita:

"(3) Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik na pisno zahtevo vlagatelju zahtevka za revizijo povrniti potrebne stroške, nastale z revizijo.

(4) Če zahtevek za revizijo ni utemeljen, mora vlagatelj zahtevka za revizijo na pisno zahtevo naročniku povrniti potrebne stroške, nastale z revizijo."

Dosedanji četrti odstavek, ki postane peti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

"(5) Stranki morata v zahtevi opredeljeno navesti stroške, za katere zahtevata povračilo. Povrnitev stroškov je mogoče zahtevati do sprejema odločitve naročnika oziroma Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo."

Dosedanji sedmi odstavek, ki postane šesti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

"(6) O stroških odločata naročnik oziroma Državna revizijska komisija. Odločitev Državne revizijske komisije je izvršilni naslov."

Stroški postopka pred Državno revizijsko komisijo

22. člen

(1) Vlagatelj zahtevka za revizijo mora ob vložitvi zahtevka plačati na ustrezen račun pri ministrstvu, pristojnem za finance, takso v višini 100.000 tolarjev, če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje javnega naročila za blago in storitve, oziroma 200.000 tolarjev, če je zahtevek za revizijo vložen v postopku oddaje javnega naročila za gradnje. V postopku oddaje javnih naročil, ki jih mora naročnik objaviti v Uradnem glasilu Evropskih skupnosti, se taksa iz prejšnjega stavka podvoji.

(2) Vsaka stranka predhodno trpi stroške, ki jih povzroči s svojimi dejanji.

(3) Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik na pisno zahtevo vlagatelju zahtevka za revizijo povrniti potrebne stroške, nastale z revizijo.

(4) Če zahtevek za revizijo ni utemeljen, mora vlagatelj zahtevka za revizijo na pisno zahtevo naročniku povrniti potrebne stroške, nastale z revizijo.

(5) Stranki morata v zahtevi opredeljeno navesti stroške, za katere zahtevata povračilo. Povrnitev stroškov je mogoče zahtevati do sprejema odločitve naročnika oziroma Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo.

(6) O stroških odločata naročnik oziroma Državna revizijska komisija. Odločitev Državne revizijske komisije je izvršilni naslov.

Odločitev Državne revizijske komisije

23. člen

(1) Če je zahtevek za revizijo vložen pravočasno in ga je vložila oseba iz 9. člena tega zakona, Državna revizijska komisija lahko s sklepom:

- zavrne zahtevek za revizijo kot neutemeljen,
- delno ali v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila.

(2) Državna revizijska komisija mora navesti razloge za svojo odločitev. Državna revizijska komisija naročniku lahko da napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen.

(3) Zoper odločitev Državne revizijske komisije ni rednega ali izrednega pravnega sredstva, možna pa je tožba pred pristojnim sodiščem za uveljavitev povrnitve škode od naročnika.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

17. člen

V 23. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(1) Državna revizijska komisija lahko s sklepom:

– zahtevek za revizijo zavrže v primeru, ko je zahtevek za revizijo oziroma obvestilo o nadaljevanju postopka pred Državno revizijsko komisijo vloženo nepravočasno, če ga je vložila oseba, ki ne more izkazati aktivne legitimacije, ali če vlagatelj zahtevka ni dopolnil v roku oziroma v skladu z zahtevo za dopolnitev zahtevka za revizijo iz prvega odstavka 21. člena tega zakona,

– zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen,
– zahtevku za revizijo ugodi, s tem, da delno ali v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila,

– na podlagi prejema pisnega obvestila o umiku zahtevka za revizijo, pred sprejemom odločitve Državne revizijske komisije, postopek za revizijo ustavi.”

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

“(2) Državna revizijska komisija pri odločanju o pritožbi vlagatelja zahtevka za revizijo zoper ravnanje naročnika na podlagi 12., 13. ali 17. člena tega zakona, s sklepom:

– pritožbo kot prepozno zavrže,
– pritožbo kot neutemeljeno zavrne,
– pritožbi ugodi in v primeru pritožbe na podlagi 12. ali 13. člena tega zakona odloči, da mora naročnik odločiti o zahtevku za revizijo v skladu s 16. členom tega zakona oziroma v primeru pritožbe na podlagi 17. člena tega zakona odloči, da zahtevek za revizijo sprejme v obravnavo.”

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek, dosedanji tretji odstavek pa se črta. Dodata se nova četrta in peti odstavek, ki se glasita:

“(4) Državna revizijska komisija lahko, ob sprejemu odločitve o zahtevku za revizijo, od naročnika zahteva, da Državni revizijski komisiji predloži poročilo o izvedbi postopka, v

katerem je bil vložen zahtevek za revizijo ali ponovljenem postopku. Državna revizijska komisija lahko od naročnika zahteva, da skupaj s poročilom predloži dokumentacijo o postopku oziroma izvedbi predmeta javnega naročila. Naročnik mora poročilo predložiti v roku, ki ga določi Državna revizijska komisija in ne sme biti daljši od šestih mesecev po prejemu sklepa o zahtevku za revizijo. Če Državna revizijska komisija ugotovi, da v poročilu ni izkazana odprava nepravilnosti oziroma upoštevanje napotkov Državne revizijske komisije ali naročnik poročila ne predloži, o tem obvesti urad, pristojen za javna naročila, vlado oziroma nadzorni organ naročnika.

(5) Po končanem postopku pred Državno revizijsko komisijo je sodno varstvo zagotovljeno v postopku povračila škode pred sodiščem splošne pristojnosti.”

Odločitev Državne revizijske komisije

23. člen

(1) Državna revizijska komisija lahko s sklepom:

– zahtevek za revizijo zavrže v primeru, ko je zahtevek za revizijo oziroma obvestilo o nadaljevanju postopka pred Državno revizijsko komisijo vloženo nepravočasno, če ga je vložila oseba, ki ne more izkazati aktivne legitimacije, ali če vlagatelj zahtevka ni dopolnil v roku oziroma v skladu z zahtevo za dopolnitev zahtevka za revizijo iz prvega odstavka 21. člena tega zakona,

– zahtevek za revizijo zavrne kot neutemeljen,

– zahtevku za revizijo ugotovi, s tem, da delno ali v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila,

– na podlagi prejema pisnega obvestila o umiku zahtevka za revizijo, pred sprejemom odločitve Državne revizijske komisije, postopek za revizijo ustavi.”

(2) Državna revizijska komisija pri odločanju o pritožbi vlagatelja zahtevka za revizijo zoper ravnanje naročnika na podlagi 12., 13. ali 17. člena tega zakona, s sklepom:

– pritožbo kot prepozno zavrže,

– pritožbo kot neutemeljeno zavrne,

– pritožbi ugotovi in v primeru pritožbe na podlagi 12. ali 13. člena tega zakona odloči, da mora naročnik odločiti o zahtevku za revizijo v skladu s 16. členom tega zakona oziroma v primeru pritožbe na podlagi 17. člena tega zakona odloči, da zahtevek za revizijo sprejme v obravnavo.

(3) Državna revizijska komisija mora navesti razloge za svojo odločitev. Državna revizijska komisija naročniku lahko da napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen.

(4) Državna revizijska komisija lahko, ob sprejemu odločitve o zahtevku za revizijo, od naročnika zahteva, da Državni revizijski komisiji predloži poročilo o izvedbi postopka, v katerem je bil vložen zahtevek za revizijo ali ponovljenem postopku. Državna revizijska komisija lahko od naročnika zahteva, da skupaj s poročilom predloži dokumentacijo o postopku oziroma izvedbi predmeta javnega naročila. Naročnik mora poročilo predložiti v roku, ki ga določi Državna revizijska komisija in ne sme biti daljši od šestih mesecev po prejemu sklepa o zahtevku za revizijo. Če Državna revizijska komisija ugotovi, da v poročilu ni izkazana odprava nepravilnosti oziroma upoštevanje napotkov Državne revizijske komisije ali naročnik poročila ne predloži, o tem obvesti urad, pristojen za javna naročila, vlado oziroma nadzorni organ naročnika.

(5) Po končanem postopku pred Državno revizijsko komisijo je sodno varstvo zagotovljeno v postopku povračila škode pred sodiščem splošne pristojnosti.

Četrto poglavje Pomirjevalni postopek

Uvedba pomirjevalnega postopka

24. člen

(1) Vsaka oseba, ki želi dobiti ali je želela dobiti določeno naročilo na vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem področju in meni, da je bila ali bi lahko bila oškodovana zaradi domnevne kršitve zakona, ki ureja oddajo javnih naročil ali drugih predpisov v zvezi s pridobitvijo naročila, sme pred vložitvijo zahtevka za revizijo ali istočasno z vložitvijo zahtevka za revizijo predlagati uvedbo pomirjevalnega postopka. O predlogu za uvedbo pomirjevalnega postopka mora naročnik nemudoma obvestiti Državno revizijsko komisijo in ponudnika. Naročnik mora odgovoriti na predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka v treh dneh od prejema. Če naročnik ne odgovori ali odgovori negativno, se lahko nadaljuje postopek po zahtevku za revizijo.

(2) Pisni predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka mora oseba iz prvega odstavka tega člena poslati Evropski komisiji ali Državni revizijski komisiji.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

18. člen

V 24. členu se besedilo "Državno revizijsko komisijo" in "Državni revizijski komisiji" nadomesti z besedilom "urad, pristojen za javna naročila" v ustreznih sklonih.

V prvem stavku prvega odstavka se za besedo "določeno" doda besedo "javno" in nadomesti besedo "zakona" z besedo "prava". V dosedanjem zadnjem stavku se črta besedilo "ne odgovori ali", na koncu odstavka pa se doda nov stavek, ki se glasi:

"Če naročnik ne odgovori v danem roku, se šteje, da se z uvedbo pomirjevalnega postopka strinja."

V drugem odstavku se na koncu odstavka doda nov stavek, ki se glasi:

"Predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka mora urad, pristojen za javna naročila nemudoma poslati Evropski komisiji."

Uvedba pomirjevalnega postopka

24. člen

(1) Vsaka oseba, ki želi dobiti ali je želela dobiti določeno javno naročilo na vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem področju in meni, da je bila ali bi lahko bila oškodovana zaradi domnevne kršitve prava, ki ureja oddajo javnih naročil ali drugih predpisov v zvezi s pridobitvijo naročila, sme pred vložitvijo zahtevka za revizijo ali istočasno z vložitvijo zahtevka za revizijo predlagati uvedbo pomirjevalnega postopka. O predlogu za uvedbo pomirjevalnega postopka mora naročnik nemudoma obvestiti ministrstvo, pristojno za finance, in ponudnika. Naročnik mora odgovoriti na predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka v treh dneh od prejema. Če naročnik odgovori negativno, se lahko nadaljuje postopek po zahtevku za revizijo. Če naročnik ne odgovori v danem roku, se šteje, da se z uvedbo pomirjevalnega postopka strinja.

(2) Pisni predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka mora oseba iz prvega odstavka tega člena poslati Evropski komisiji ali ministrstvu, pristojnemu za finance. Predlog za uvedbo

pomirjevalnega postopka mora ministrstvo, pristojno za finance nemudoma poslati Evropski komisiji.

Naročnikova izjava za sodelovanje

25. člen

Če Državna revizijska komisija meni, da je predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka upravičen glede na veljavne predpise, pozove naročnika, da poda v naslednjih petih dneh izjavo, ali bo sodeloval v pomirjevalnem postopku. V primeru, da naročnik z izjavo odkloni sodelovanje v pomirjevalnem postopku, Državna revizijska komisija obvesti osebo iz prvega odstavka 25. člena tega zakona, da ne more uvesti postopka.

POPRAVEK, [Uradni list RS 90/1999](#) z dne 5. 11. 1999,

Opravijo se naslednja preštevilčenja:

– v 25. in 28. členu se številka »25« spremeni v »24«

(ZRPJN-A), [Uradni list RS 110/2002](#) z dne 18. 12. 2002

19. člen

V 25., 27. in 28. členu se besedna zveza “Državna revizijska komisija” in “predsednik Državne revizijske komisije” nadomesti z “Evropska komisija” v ustreznih sklonih.

25. člen

Če Evropska komisija meni, da je predlog za uvedbo pomirjevalnega postopka upravičen glede na veljavne predpise, pozove naročnika, da poda v naslednjih petih dneh izjavo, ali bo sodeloval v pomirjevalnem postopku. V primeru, da naročnik z izjavo odkloni sodelovanje v pomirjevalnem postopku, Evropska komisija obvesti osebo iz prvega odstavka 24. člena tega zakona, da ne more uvesti postopka

Seznam pooblaščenih oseb

26. člen

(1) Če naročnik izjavi, da bo sodeloval v pomirjevalnem postopku, Državna revizijska komisija uporabi postopek, opredeljen v 28. členu tega zakona.

(2) Državna revizijska komisija mora najkasneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona sestaviti v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za finance in Gospodarsko zbornico Slovenije seznam pooblaščenih neodvisnih oseb za vodenje pomirjevalnega postopka. Pri sestavi seznama je treba upoštevati, da navedene osebe, poleg temeljitega poznavanja predpisov o javnih naročilih, poznajo, glede na vrsto naročila, tudi predpise s področja vodnega, energetskega, transportnega in telekomunikacijskega sektorja in imajo izkušnje pri vodenju podobnih postopkov.

POPRAVEK, [Uradni list RS 90/1999](#) z dne 5. 11. 1999,

Opravijo se naslednja preštevilčenja:
– v 26. členu se številka »28« spremeni v »27«;

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

20. člen

26. člen in naslov tega člena se črta.

Seznam pooblaščenih oseb

26. člen-črtan

Določitev pomirjevalca

27. člen

(1) Predsednik Državne revizijske komisije mora najkasneje v treh dneh iz seznama iz drugega odstavka 27. člena tega zakona predlagati osebo, ki bo vodila pomirjevalni postopek (pomirjevalec).

(2) Obe stranki v pomirjevalnem postopku morata pisno izjaviti, da se strinjata z izborom osebe, ki jo je določil predsednik Državne revizijske komisije in hkrati s seznama predlagati še drugega pomirjevalca, ki skupaj s prvim vodi pomirjevalni postopek. Za svetovanje pri delu smeta pomirjevalca povabiti največ dva strokovnjaka. Obe stranki in predsednik Državne revizijske komisije smejo zavrniti katerega koli strokovnjaka, ki ga povabita pomirjevalca.

(3) Pomirjevalca morata dati strankama v postopku, kandidatom in ponudnikom, ki sodelujejo v postopku dodelitve javnega naročila, možnost, da pisno ali ustno podajo mnenje o zadevi.

(4) Pomirjevalca si morata prizadevati v najkrajšem možnem času doseči sporazum med strankami. Sporazum mora biti skladen z veljavnimi predpisi.

(5) Pomirjevalca poročata Državni revizijski komisiji o svojih ugotovitvah in o doseženih rezultatih.

(6) Predlagatelj pomirjevalnega postopka in naročnik smeta kadarkoli prekiniti pomirjevalni postopek.

(7) Če se stranki v postopku ne dogovorita drugače, nosita vsaka svoje stroške postopka. V stroške postopka ne štejejo stroški oseb, ki so sodelovale v postopku kot intervenienti (ponudniki, kandidati in drugi morebitni udeleženci). Drugačen dogovor o plačilu stroškov postopka morata stranki sprejeti na začetku postopka.

POPRAVEK, Uradni list RS 90/1999 z dne 5. 11. 1999,

Opravijo se naslednja preštevilčenja:
– v 27. členu se številka »27« spremeni v »26«;

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

19. člen

V 25., 27. in 28. členu se besedna zveza “Državna revizijska komisija” in “predsednik Državne revizijske komisije” nadomesti z “Evropska komisija” v ustreznih sklonih.

21. člen

V 27. členu se prvi in drugi odstavek spremenita tako, da se glasita:

“(1) Če naročnik izjavi, da bo sodeloval v pomirjevalnem postopku, Evropska komisija predlaga osebo, ki bo vodila pomirjevalni postopek (pomirjevalec).

(2) Obe stranki v pomirjevalnem postopku morata pisno izjaviti, da se strinjata z izborom osebe, ki jo je določila Evropska komisija in hkrati s seznama predlagati še vsaka po enega pomirjevalca, ki skupaj s prvim vodijo pomirjevalni postopek. Za svetovanje pri delu smeta pomirjevalca povabiti največ dva strokovnjaka. Obe stranki in Evropska komisija smejo zavrniti katerega koli strokovnjaka, ki ga povabita pomirjevalca.”

V tretjem, četrtem oziroma petem odstavku se navedbe “Pomirjevalca morata”, “Pomirjevalca si morata” oziroma “Pomirjevalca poročata” nadomestijo z množinsko obliko “Pomirjevalci morajo”, “Pomirjevalci si morajo” oziroma “Pomirjevalci poročajo”.

V petem odstavku se navedba “Državni revizijski komisiji” nadomesti z navedbo “Evropski komisiji”.

Določitev pomirjevalca

27. člen

(1) Če naročnik izjavi, da bo sodeloval v pomirjevalnem postopku, Evropska komisija predlaga osebo, ki bo vodila pomirjevalni postopek (pomirjevalec).

(2) Obe stranki v pomirjevalnem postopku morata pisno izjaviti, da se strinjata z izborom osebe, ki jo je določila Evropska komisija in hkrati s seznama predlagati še vsaka po enega pomirjevalca, ki skupaj s prvim vodijo pomirjevalni postopek. Za svetovanje pri delu smeta pomirjevalca povabiti največ dva strokovnjaka. Obe stranki in Evropska komisija smejo zavrniti katerega koli strokovnjaka, ki ga povabita pomirjevalca

(3) Pomirjevalci morajo dati strankama v postopku, kandidatom in ponudnikom, ki sodelujejo v postopku dodelitve javnega naročila, možnost, da pisno ali ustno podajo mnenje o zadevi.

(4) Pomirjevalci si morajo prizadevati v najkrajšem možnem času doseči sporazum med strankami. Sporazum mora biti skladen z veljavnimi predpisi.

(5) Pomirjevalci poročajo Evropski komisiji o svojih ugotovitvah in o doseženih rezultatih.

(6) Predlagatelj pomirjevalnega postopka in naročnik smeta kadarkoli prekiniti pomirjevalni postopek.

(7) Če se stranki v postopku ne dogovorita drugače, nosita vsaka svoje stroške postopka. V stroške postopka ne štejejo stroški oseb, ki so sodelovale v postopku kot intervenienti (ponudniki, kandidati in drugi morebitni udeleženci). Drugačen dogovor o plačilu stroškov postopka morata stranki sprejeti na začetku postopka.

Udeležba drugih oseb

28. člen

Če je oseba iz prvega odstavka 25. člena tega zakona, ki pa ni predlagala pomirjevalnega postopka (v nadaljnjem besedilu: intervenient), predlagala revizijo postopka glede dodelitve

javnega naročila ali je začela sodni postopek, mora naročnik o tem obvestiti osebe, ki vodijo pomirjevalni postopek. Pomirjevalca in intervenienti morajo obvestiti osebo, ki je predlagala revizijo ali sodni postopek, da poteka pomirjevalni postopek, in ga pozvati, da sodeluje v pomirjevalnem postopku. Če oseba, ki je predlagala revizijo ali začela sodni postopek v danem roku ne poda izjave za sodelovanje v pomirjevalnem postopku, lahko intervenienti odločijo, po potrebi tudi s preglasovanjem, da se pomirjevalni postopek zaključi, če menijo, da je sodelovanje osebe, ki je začela revizijski postopek ali sodni postopek, nujno za rešitev spora v pomirjevalnem postopku. Intervenienti morajo svojo odločitev nemudoma, najkasneje pa v treh dneh od svoje odločitve, sporočiti Državni revizijski komisiji.

POPRAVEK, Uradni list RS 90/1999 z dne 5. 11. 1999,

Opravijo se naslednja preštevilčenja:

– v 25. in 28. členu se številka »25« spremeni v »24«

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

22. člen

V 28. členu se v prvem stavku črta besedilo “(v nadaljnjem besedilu: intervenient)”, v drugem stavku se črta navedba “in intervenienti”, beseda “Pomirjevalca” pa nadomesti z besedo “Pomirjevalci”. V tretjem in četrtem stavku pa se besedi “intervenienti”, nadomestita s “pomirjevalci”.

Udeležba drugih oseb

28. člen

Če je oseba iz prvega odstavka 24. člena tega zakona, ki pa ni predlagala pomirjevalnega postopka predlagala revizijo postopka glede dodelitve javnega naročila ali je začela sodni postopek, mora naročnik o tem obvestiti osebe, ki vodijo pomirjevalni postopek. Pomirjevalci morajo obvestiti osebo, ki je predlagala revizijo ali sodni postopek, da poteka pomirjevalni postopek, in ga pozvati, da sodeluje v pomirjevalnem postopku. Če oseba, ki je predlagala revizijo ali začela sodni postopek v danem roku ne poda izjave za sodelovanje v pomirjevalnem postopku, lahko pomirjevalci odločijo, po potrebi tudi s preglasovanjem, da se pomirjevalni postopek zaključi, če menijo, da je sodelovanje osebe, ki je začela revizijski postopek ali sodni postopek, nujno za rešitev spora v pomirjevalnem postopku. Pomirjevalci morajo svojo odločitev nemudoma, najkasneje pa v treh dneh od svoje odločitve, sporočiti Evropski komisiji.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

23. člen

Za 28. členom se doda peto poglavje “Postopek pred Evropsko komisijo” in 28.a člen z naslovom člena, ki se glasi:

“Peto poglavje Postopek pred Evropsko komisijo Ravnanje naročnika in pristojnih organov

28.a člen

(1) S tem členom se ureja ravnanje naročnika in pristojnih organov v Republiki Sloveniji v primeru, če Evropska komisija meni, da je v postopku oddaje javnega naročila prišlo do kršitve pravnega reda Evropskih skupnosti o javnih naročilih.

(2) Republika Slovenija posreduje odgovor Evropski komisiji na zatrjevano kršitev najkasneje v 21 dneh oziroma v primeru, da se zatrjevana kršitev nanaša na oddajo naročila na vodnem, energetske, telekomunikacijskem in transportnem področju najkasneje v 30 dneh od prejema obvestila Evropske komisije. Odgovor lahko vsebuje:

1. navedbo, da je kršitev odpravljena,
2. razloge, zakaj kršitev ni bila odpravljena,
3. navedbo, da so nadaljnje aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila zadržane zaradi vloženega zahtevka za revizijo po tem zakonu oziroma iz drugih razlogov.

(3) V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka lahko Republika Slovenija navede, da je v predmetnem postopku uveden revizijski ali sodni postopek. V tem primeru Republika Slovenija pošlje obvestilo o končanem postopku in izidu postopka Evropski komisiji takoj, ko je postopek pravnomočno končan.

(4) Če je postopek oddaje javnega naročila zadržan zaradi vloženega zahtevka za revizijo po tem zakonu ali na podlagi sodne odločbe, se pošlje Evropski komisiji obvestilo o nadaljevanju postopka takoj, ko prenehajo razlogi za zadržanje, ali obvestilo o morebitnem začetku novega postopka. V tem primeru mora iz obvestila nedvomno izhajati, ali je bila zatrjevana kršitev odpravljena oziroma morajo biti v obvestilu navedeni razlogi, zaradi katerih kršitve ni bilo mogoče odpraviti.

(5) V imenu Republike Slovenije opravlja strokovno-tehnična opravila v postopku po tem členu (obvestila, obrazložitve), urad, pristojen za javna naročila. Urad, pristojen za javna naročila, lahko od naročnika zahteva, da mu naročnik najkasneje v desetih dneh odstopi dokumentacijo o izvedenem javnem naročilu skupaj z mnenjem o zatrjevanih kršitvah pravnega reda Evropskih skupnosti o javnih naročilih.”

Peto poglavje: Postopek pred Evropsko komisijo

Ravnanje naročnika in pristojnih organov

28.a člen

(1) S tem členom se ureja ravnanje naročnika in pristojnih organov v Republiki Sloveniji v primeru, če Evropska komisija meni, da je v postopku oddaje javnega naročila prišlo do kršitve pravnega reda Evropskih skupnosti o javnih naročilih.

(2) Republika Slovenija posreduje odgovor Evropski komisiji na zatrjevano kršitev najkasneje v 21 dneh oziroma v primeru, da se zatrjevana kršitev nanaša na oddajo naročila na vodnem, energetske, telekomunikacijskem in transportnem področju najkasneje v 30 dneh od prejema obvestila Evropske komisije. Odgovor lahko vsebuje:

1. navedbo, da je kršitev odpravljena,
2. razloge, zakaj kršitev ni bila odpravljena,
3. navedbo, da so nadaljnje aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila zadržane zaradi vloženega zahtevka za revizijo po tem zakonu oziroma iz drugih razlogov.

(3) V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka lahko Republika Slovenija navede, da je v predmetnem postopku uveden revizijski ali sodni postopek. V tem primeru Republika Slovenija pošlje obvestilo o končanem postopku in izidu postopka Evropski komisiji takoj, ko je postopek pravnomočno končan.

(4) Če je postopek oddaje javnega naročila zadržan zaradi vloženega zahtevka za revizijo

po tem zakonu ali na podlagi sodne odločbe, se pošlje Evropski komisiji obvestilo o nadaljevanju postopka takoj, ko prenehajo razlogi za zadržanje, ali obvestilo o morebitnem začetku novega postopka. V tem primeru mora iz obvestila nedvomno izhajati, ali je bila zatrjevana kršitev odpravljena oziroma morajo biti v obvestilu navedeni razlogi, zaradi katerih kršitve ni bilo mogoče odpraviti.

(5) V imenu Republike Slovenije opravlja strokovno-tehnična opravila v postopku po tem členu (obvestila, obrazložitve), urad, pristojen za javna naročila. Urad, pristojen za javna naročila, lahko od naročnika zahteva, da mu naročnik najkasneje v desetih dneh odstopi dokumentacijo o izvedenem javnem naročilu skupaj z mnenjem o zatrjevanih kršitvah pravnega reda Evropskih skupnosti o javnih naročilih.

Tretji del IZDAJA POTRDIL

Pregled postopkov

29. člen

(1) Naročniki lahko dajo pregledati svoje postopke izbora pri oddaji javnih naročil na vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem področju z namenom, da pridobijo pisno potrdilo o pravilnosti postopka oddaje javnega naročila.

(2) Naročnik s pisno vlogo, ki ji mora priložiti celotno razpisno dokumentacijo, zaprosi za izdajo potrdila. Vloga se naslovi na Državno revizijsko komisijo.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

24. člen

V 29. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“(1) Naročniki, ki opravljajo dejavnost na vodnem, energetske, telekomunikacijskem in transportnem področju lahko dajo periodično pregledati svoje postopke izbora pri oddaji javnih naročil z namenom, da si pridobijo pisno potrdilo o skladnosti postopkov in prakse s predpisi Evropskih skupnosti in Republike Slovenije o svojih postopkih naročanja.”

V drugem odstavku se navedba “celotno razpisno” nadomesti z navedbo “potrebno”, navedba “Državno revizijsko komisijo”, pa nadomesti z “urad, pristojen za javna naročila”.

Pregled postopkov

29. člen

(1) Naročniki, ki opravljajo dejavnost na vodnem, energetske, telekomunikacijskem in transportnem področju lahko dajo periodično pregledati svoje postopke izbora pri oddaji javnih naročil z namenom, da si pridobijo pisno potrdilo o skladnosti postopkov in prakse s predpisi Evropskih skupnosti in Republike Slovenije o svojih postopkih naročanja.

(2) Naročnik s pisno vlogo, ki ji mora priložiti potrebno razpisno dokumentacijo, zaprosi za izdajo potrdila. Vloga se naslovi na urad, pristojen za javna naročila.

Pristojnost za izdajo potrdila

30. člen

(1) Pristojni organ, določen z zakonom, pri pripravi mnenja za izdajo potrdila za posamezna vprašanja vključi v sodelovanje strokovne organe in organizacije, ki so jih Vlada Republike Slovenije in drugi organi, določeni z zakonom, pooblastili, da opravljajo določene preizkuse in izdajajo strokovna mnenja in potrdila.

(2) Pristojni strokovni organi in organizacije morajo biti neodvisne od naročnika in pri svojem delu nepristranske.

(3) Naročnik lahko uporabi prejeto potrdilo tudi za druge postopke javnega naročanja, ki so po svoji vsebini podobni postopku, za katerega je prejel potrdilo.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

25. člen

V 30. členu se v prvem odstavku besedilo "Pristojni organ, določen z zakonom" nadomesti z besedilom "Urad, pristojen za javna naročila", besedilo "pri pripravi" pa z "v postopku priprave".

V drugem odstavku se za besedilo "Pristojni strokovni organi in organizacije" doda besedilo "ter posamezniki", beseda "neodvisne" pa zamenja z besedo "neodvisni".

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(3) Pridobitev potrdila po tem poglavju ne vpliva na možnost vložitve zahtevka za revizijo

Pristojnost za izdajo potrdila

30. člen

(1) Urad, pristojen za javna naročila, v postopku priprave mnenja za izdajo potrdila za posamezna vprašanja vključi v sodelovanje strokovne organe in organizacije, ki so jih Vlada Republike Slovenije in drugi organi, določeni z zakonom, pooblastili, da opravljajo določene preizkuse in izdajajo strokovna mnenja in potrdila.

(2) Pristojni strokovni organi in organizacije ter posamezniki morajo biti neodvisni od naročnika in pri svojem delu nepristranski.

(3) Pridobitev potrdila po tem poglavju ne vpliva na možnost vložitve zahtevka za revizijo.

Objava

31. člen

(1) Če pooblaščen organi, ki pripravljajo potrdilo, ugotovijo v postopku nepravilnosti, opozorijo o njih naročnika, da jih odpravi. Potrdilo se izda, ko naročnik odpravi nepravilnosti.

(2) Naročnik, ki pridobi potrdilo, sme objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije in Uradnem listu Evropske skupnosti naslednjo izjavo:

"Naročnik je pridobil potrdilo v skladu z zakonom o javnih naročilih in direktivo 92/13, da so bili dne..., postopki dodelitve naročila in praksa skladni s predpisi Republike Slovenije."

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

26. člen

V 31. členu se v drugem odstavku besedilo "v Uradnem listu Evropske skupnosti" nadomesti z besedilom "v Uradnem glasilu Evropskih skupnosti", beseda "naročila" se nadomesti z besedo "naročil", pred besedno zvezo "Republike Slovenije" pa doda naslednje besedilo "Evropskih skupnosti in".

Objava

31. člen

(1) Če pooblaščen organi, ki pripravljajo potrdilo, ugotovijo v postopku nepravilnosti, opozorijo o njih naročnika, da jih odpravi. Potrdilo se izda, ko naročnik odpravi nepravilnosti.

(2) Naročnik, ki pridobi potrdilo, sme objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije in Uradnem glasilu Evropske skupnosti naslednjo izjavo:

"Naročnik je pridobil potrdilo v skladu z zakonom o javnih naročilih in direktivo 92/13, da so bili dne.., postopki dodelitve naročil in praksa skladni s predpisi Evropskih skupnosti in Republike Slovenije."

Četrty del POROČANJE

Poročanje Državnemu zboru

32. člen

Državna revizijska komisija enkrat letno o svojem delu poroča Državnemu zboru Republike Slovenije.

Sporočanje podatkov

33. člen

(1) Državna revizijska komisija mora najkasneje do konca februarja za preteklo leto sporočiti Vladi Republike Slovenije, glede na posamezne vrste postopkov in predmet javnega naročila, naslednje podatke:

1. skupno število prejetih zahtevkov za revizijo,
2. ločeno za postopek pred odločitvijo o dodelitvi in po sprejetju odločitve o dodelitvi javnega naročila:
 - število prejetih zahtevkov za revizijo,
 - število zavrženih in zavrženih zahtevkov za revizijo,
3. število razveljavljenih postopkov oddaje javnih naročil, posebej je treba navesti podatek, ali je sklep o razveljavitvi posledica neupoštevanja odločitve Državne revizijske komisije o odpravi kršitev v postopku pred sprejemom odločitve o dodelitvi javnega naročila,
4. število potrjenih odločitev o dodelitvi naročila.

(2) Vlada v sodelovanju z Državno revizijsko komisijo na podlagi podatkov iz prvega odstavka tega člena, pripravi predlog ukrepov za odpravo določenih kršitev, ki se ponavljajo, tako da predlaga pripravo ustreznih zakonskih sprememb ali izdajo podzakonskih predpisov.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

27. člen

V 33. členu se v prvem odstavku navedba meseca "februarja" spremeni v "januarja".

Sporočanje podatkov

33. člen

(1) Državna revizijska komisija mora najkasneje do konca januarja za preteklo leto sporočiti Vladi Republike Slovenije, glede na posamezne vrste postopkov in predmet javnega naročila, naslednje podatke:

1. skupno število prejetih zahtevkov za revizijo,
2. ločeno za postopek pred odločitvijo o dodelitvi in po sprejetju odločitve o dodelitvi javnega naročila:
 - število prejetih zahtevkov za revizijo,
 - število zavrženih in zavrženih zahtevkov za revizijo,
3. število razveljavljenih postopkov oddaje javnih naročil, posebej je treba navesti podatek, ali je sklep o razveljavitvi posledica neupoštevanja odločitve Državne revizijske komisije o odpravi kršitev v postopku pred sprejemom odločitve o dodelitvi javnega naročila,
4. število potrjenih odločitev o dodelitvi naročila.

(2) Vlada v sodelovanju z Državno revizijsko komisijo na podlagi podatkov iz prvega odstavka tega člena, pripravi predlog ukrepov za odpravo določenih kršitev, ki se ponavljajo, tako da predlaga pripravo ustreznih zakonskih sprememb ali izdajo podzakonskih predpisov.

Peti del KAZENSKE DOLOČBE

Prekrški

34. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 1,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek naročnik iz druge in tretje alineje 1. točke 2. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97):

1. če ne izvrši odločitve Državne revizijske komisije iz 23. člena tega zakona,
2. če sklene pogodbo z izbranim ponudnikom kljub ustavitvi postopka po določbi prvega odstavka 11. člena tega zakona.

(2) Z denarno kaznijo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba naročnika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

28. člen

V 34. členu se v prvem odstavku besedilo "naročnik iz druge in tretje alineje prve točke 2. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97)" nadomesti z besedilom "naročnik, razen neposrednega proračunskega uporabnika:". Dodajo se 3., 4. in 5. točka, ki se glasijo:

3. če krši določilo iz prvega odstavka 11. člena tega zakona o zadržanju postopka v primeru vloženega zahtevka za revizijo,
4. če ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo v roku iz 16. člena tega zakona,
5. če ne predloži poročila iz četrtega odstavka 23. člena tega zakona."

7. člen

V 34. členu se v prvem odstavku besedilo »Z denarno kaznijo najmanj 1,000.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »Z globo od 1,000.000 do 10,000.000 tolarjev«.

V drugem odstavku se besedilo »Z denarno kaznijo najmanj 300.000 tolarjev« nadomesti z besedilom »Z globo od 300.000 do 1,000.000 tolarjev«.

Doda se novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba Državne revizijske komisije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške, in na njegovi podlagi sprejetih predpisih. Pooblaščen uradno osebo določi predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.«

Prekrški

34. člen

(1) Z globo najmanj 1,000.000 do 10,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek naročnik, razen neposrednega proračunskega uporabnika :

1. če ne izvrši odločitve Državne revizijske komisije iz 23. člena tega zakona,

2. če sklene pogodbo z izbranim ponudnikom kljub ustavitvi postopka po določbi prvega odstavka 11. člena tega zakona.

3. če krši določilo iz prvega odstavka 11. člena tega zakona o zadržanju postopka v primeru vloženega zahtevka za revizijo,

4. če ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo v roku iz 16. člena tega zakona,

5. če ne predloži poročila iz četrtega odstavka 23. člena tega zakona

(2) Z globo od 300.000 do 1,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba naročnika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(3) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba Državne revizijske komisije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške, in na njegovi podlagi sprejetih predpisih. Pooblaščen uradno osebo določi predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Šesti del PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Prehodne določbe

35. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 63. do 73. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97).

(2) Postopki, začeti na podlagi vloženih zahtevkov za revizijo pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah 63. do 73. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97).

(3) Do imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije opravljajo delo člani revizijske komisije, imenovani z odlokom o imenovanju predsednika in članov Revizijske komisije po zakonu o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 50/97). Državni zbor imenuje Državno revizijsko komisijo v skladu s 5. členom tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(4) Predsednik Državne revizijske komisije najkasneje v enem mesecu po imenovanju pripravi akt o sistemizaciji del in nalog strokovnih in administrativnih delavcev Državne revizijske komisije.

(5) Poslovnik o delu Državne revizijske komisije iz 7. člena tega zakona mora pripraviti predsednik najkasneje v enem mesecu od imenovanja.

(6) Določbe 14., 15. in 16. člena tega zakona, ki urejajo sodelovanje revizijskega izvedenca v postopku revizije postopka oddaje javnega naročila pri naročniku, se pričnejo uporabljati z dnem objave seznama revizijskih izvedencev.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

29. člen

V 35. členu se šesti odstavek črta.

Prehodne določbe

35. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 63. do 73. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97).

(2) Postopki, začeti na podlagi vloženih zahtevkov za revizijo pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah 63. do 73. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97).

(3) Do imenovanja predsednika in članov Državne revizijske komisije opravljajo delo člani revizijske komisije, imenovani z odlokom o imenovanju predsednika in članov Revizijske komisije po zakonu o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 50/97). Državni zbor imenuje Državno revizijsko komisijo v skladu s 5. členom tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(4) Predsednik Državne revizijske komisije najkasneje v enem mesecu po imenovanju pripravi akt o sistemizaciji del in nalog strokovnih in administrativnih delavcev Državne revizijske komisije.

(5) Poslovnik o delu Državne revizijske komisije iz 7. člena tega zakona mora pripraviti predsednik najkasneje v enem mesecu od imenovanja.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

30. člen

Za 35. členom se doda 35.a člen, ki se glasi:

“35.a člen

Postopki, začeti na podlagi vloženih zahtevkov za revizijo pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 78/99 in 90/99).”

35.a člen

Postopki, začeti na podlagi vloženih zahtevkov za revizijo pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 78/99 in 90/99).

36. člen

Do uveljavitve zakona, ki bo urejal pravice iz delovnega razmerja za javne uslužbence, veljajo glede pravic iz delovnega razmerja za predsednika in člane Državne revizijske komisije enaki predpisi kot veljajo za državne sekretarje, s tem, da se plača predsednika Državne revizijske komisije poveča za 10%.

37. člen

(1) Določbe tega zakona, ki obvezujejo naročnika, Republiko Slovenijo ali njene organe, da sporočajo določene podatke pristojnim organom Evropske unije in določbe, ki se nanašajo na obveznost objavljanja v Uradnem listu Evropske skupnosti, začnejo veljati z dnem, ko bo postala Republika Slovenija članica Evropske unije.

(2) Določbe 25. do 29. člena tega zakona, ki urejajo pomirjevalni postopek bodo pričele veljati z dnem, ko bo postala Republika Slovenija članica Evropske unije.

(3) Določbe 30. do 32. člena tega zakona, ki urejajo izdajo potrdil o pravilnosti postopkov oddaje javnega naročila, začnejo veljati z dnem, ko bo postala Republika Slovenija članica Evropske unije.

POPRAVEK, [Uradni list RS 90/1999](#) z dne 5. 11. 1999,

Opravijo se naslednja preštevilčenja:

- v 37. členu se številki »25 do 29« spremenita v »24 do 28«, številki »30 do 32« pa v »29 do 31.«

(ZRPJN-A), [Uradni list RS 110/2002](#) z dne 18. 12. 2002

31. člen

V 37. členu se v drugem in tretjem odstavku pred piko doda besedilo "in veljajo za javna naročila, ki jih je potrebno objaviti v Uradnem glasilu Evropskih skupnosti."

V tretjem odstavku se za besedno zvezo "ki urejajo izdajo potrdil o pravilnosti postopkov oddaje javnega naročila" doda naslednje besedilo "in določbe 28.a člena tega zakona".

Dodata se četrti in peti odstavek, ki se glasita:

"(4) V primeru javnih naročil, ki se financirajo iz sredstev mednarodnih organizacij, skladov ali drugih podobnih virov, se določila tega zakona uporabljajo v primeru, če je s sporazumom, s katerim je takšno financiranje urejeno in katerega podpisnica je Republika Slovenija, predvideno, da se pravno varstvo zagotavlja v skladu s pravnim redom Republike Slovenije.

(5) Državno pravobranilstvo, urad, pristojen za javna naročila in urad, pristojen za varstvo konkurence, v postopkih revizije ne plačajo takse, ki jo določa ta zakon."

37. člen

(1) Določbe tega zakona, ki obvezujejo naročnika, Republiko Slovenijo ali njene organe, da sporočajo določene podatke pristojnim organom Evropske unije in določbe, ki se nanašajo na obveznost objavljanja v Uradnem listu Evropske skupnosti, začnejo veljati z dnem, ko bo postala Republika Slovenija članica Evropske unije.

(2) Določbe 24. do 28. člena tega zakona, ki urejajo pomirjevalni postopek bodo priče veljati z dnem, ko bo postala Republika Slovenija članica Evropske unije in veljajo za javna naročila, ki jih je potrebno objaviti v Uradnem glasilu Evropskih skupnosti.

(3) Določbe 29. do 31. člena tega zakona in določbe 28.a člena tega zakona, ki urejajo izdajo potrdil o pravilnosti postopkov oddaje javnega naročila, začnejo veljati z dnem, ko bo postala Republika Slovenija članica Evropske unije in veljajo za javna naročila, ki jih je potrebno objaviti v Uradnem glasilu Evropskih skupnosti.

(4) V primeru javnih naročil, ki se financirajo iz sredstev mednarodnih organizacij, skladov ali drugih podobnih virov, se določila tega zakona uporabljajo v primeru, če je s sporazumom, s katerim je takšno financiranje urejeno in katerega podpisnica je Republika Slovenija, predvideno, da se pravno varstvo zagotavlja v skladu s pravnim redom Republike Slovenije.

(5) Državno pravobranilstvo, urad, pristojen za javna naročila in urad, pristojen za varstvo konkurence, v postopkih revizije ne plačajo takse, ki jo določa ta zakon.

(ZRPJN-B), Uradni list RS, 42/2004, z dne 23.04.2004

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

Mandat člana Državne revizijske komisije, ki je bil imenovan na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 110/02) poteče hkrati s potekom mandata predsednika in članov prve Državne revizijske komisije, ki bo imenovana na podlagi določil tega zakona.

Uveljavitev zakona

38. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(ZRPJN-A), Uradni list RS 110/2002 z dne 18. 12. 2002

32. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(ZRPJN-B), Uradni list RS, 42/2004, z dne 23.04.2004

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije

(ZRPJN-C), Uradni list RS, 61/2005, z dne 30.06.2004

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije

2. POSLOVNIK O DELU DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE

Na podlagi 7. člena Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 78/99, 90/99, 110/02 in 42/02; v nadaljnjem besedilu: ZRPJN) je Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil na 5. občni seji dne 18.3.2005 sprejela

P O S L O V N I K

DRŽAVNE REVIZIJSKE KOMISIJE ZA REVIZIJO POSTOPKOV ODDAJE JAVNIH NAROČIL

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet poslovnika)

(1) Ta poslovnik ureja notranjo organizacijo in način dela Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija), ki v skladu z določbami ZRPJN kot poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja pravno varstvo ponudnikov in javnega interesa v vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil.

(2) Skrajšano ime je Državna revizijska komisija.

2. člen (izrazi v tem poslovniku)

(1) V tem poslovniku uporabljeni izrazi predsednik Državne revizijske komisije, član Državne revizijske komisije, predsednik senata, višji svetovalec oziroma svetovalec Državne revizijske komisije, izvedenec, neodvisni strokovnjak in pripravnik, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in za moške.

(2) V tem poslovniku uporabljen izraz svetovalec Državne revizijske komisije se uporablja za višje svetovalce in svetovalce Državne revizijske komisije.

(3) Določbe tega poslovnika, ki se nanašajo na svetovalce Državne revizijske komisije, se uporabljajo tudi za pripravnike, ki se na Državni revizijski komisiji usposablja za uradniška delovna mesta.

(4) V tem poslovniku uporabljen izraz zadeva pomeni predmet odločanja Državne revizijske komisije na podlagi zahtevkov za revizijo in pritožb.

II. ORGANIZACIJA IN NAČIN DELA

3. člen (predstavljanje)

- (1) Državna revizijska komisija ima predsednika in štiri člane.
- (2) Predsednik zastopa, vodi in organizira delo Državne revizijske komisije.
- (3) V času odsotnosti predsednika opravlja naloge iz njegove pristojnosti in predstavlja Državno revizijsko komisijo član, ki ga na predlog predsednika pooblasti občna seja (v nadaljevanju: član, ki nadomešča predsednika).
- (4) Predsednik lahko pooblasti posamezne člane, da organizirajo in vodijo delo na posameznih področjih. Pri opravljanju procesnih dejanj v posameznih zadevah lahko vsak član oziroma predsednik senata predstavlja Državno revizijsko komisijo.

4. člen (poslovanje Državne revizijske komisije)

Državna revizijska komisija posluje in odloča o zadevah v skladu z ZRPJN na svojem sedežu, posamezna procesna dejanja v postopku pa lahko opravi tudi zunaj svojega sedeža.

5. člen (uradni jezik)

- (1) Uradni jezik Državne revizijske komisije je slovenščina.
- (2) Pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti lahko v postopku pred Državno revizijsko komisijo uporabljajo svoj jezik v skladu z ustavo in zakonom.
- (3) Listine, ki so bile izdane v tujem jeziku in so pomembne za odločitev o posamezni zadevi, je dolžna stranka v postopku predložiti Državni revizijski komisiji v overjenem prevodu v slovenski jezik.

6. člen (varovanje skrivnosti)

(1) Vsi zaposleni na Državni revizijski komisiji ter neodvisni strokovnjaki in izvedenci, ki jih v postopku odločanja o posamezni zadevi določi Državna revizijska komisija, morajo pri svojem delu varovati osebne podatke in podatke, ki predstavljajo državno, vojaško, uradno ali poslovno skrivnost. Z listinami in dokumenti morajo ravnati skladno s stopnjo zaupnosti, ki jo določajo predpisi o varovanju osebnih oziroma zaupnih podatkov.

(2) Predsednik Državne revizijske komisije s posebnim notranjim aktom natančneje določi ukrepe in postopke za varovanje osebnih podatkov in podatkov, ki predstavljajo državno, vojaško, uradno ali poslovno skrivnost.

7. člen (javnost dela)

(1) Za javnost dela Državne revizijske komisije skrbi predsednik. O svojem delu in ugotovitvah Državna revizijska komisija obvešča javnost z javno predstavitvijo letnega poročila o svojem delu in s tiskovnimi konferencami.

(2) O delu Državne revizijske komisije javnost obvešča predsednik Državne revizijske komisije, na podlagi pooblastila predsednika pa tudi posamezen član Državne revizijske komisije.

(3) Predsedniki senatov ali posamezni člani Državne revizijske komisije, ki so pristojni za odločanje o zadevi, lahko po pooblastilu predsednika Državne revizijske komisije seznanijo javnost o posamezni zadevi in posredujejo osnovne informacije o poteku postopka.

(4) Vsakdo ima v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, pravico do vpogleda v odločitve Državne revizijske komisije o zahtevkih za revizijo in pritožbah na način, ki zagotavlja varstvo državne, uradne, poslovne in vojaške skrivnosti oziroma varstvo zasebnosti.

(5) Odločitve Državne revizijske komisije o zahtevkih za revizijo in pritožbah se po prejemu dokazil, iz katerih je razvidno, da je bila odločitev o zadevi vročena vsem strankam v postopku, objavijo na spletnih straneh Državne revizijske komisije. Odločitve Državne revizijske komisije se objavijo v celoti, razen če določeni deli odločitve vsebujejo osebne podatke ali podatke, ki morajo biti varovani kot zaupni.

(6) Državna revizijska komisija na svoji spletni strani objavlja katalog informacij javnega značaja v skladu s predpisi, ki urejajo dostop do informacij javnega značaja.

8. člen (delovna mesta)

Podrobnejšo organizacijo Državne revizijske komisije, število in nazive delovnih mest z opisi del in nalog ter pogoje za njihovo zasedbo ureja Državna revizijska komisija s posebnim aktom v skladu z ZRPJN, zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev, in tem poslovníkom.

9. člen (zunanja razmerja)

(1) Državna revizijska komisija sodeluje z državnimi organi na način, ki zagotavlja samostojnost in neodvisnost Državne revizijske komisije kot organa nadzora nad zakonitostjo postopkov oddaje javnih naročil.

(2) Državna revizijska komisija navezuje stike in sodeluje s podobnimi ustanovami v drugih državah in deluje v ustreznih mednarodnih organizacijah.

10. člen
(predsednik Državne revizijske komisije)

(1) Predsednik je odgovoren za delo in organizacijo Državne revizijske komisije in podpisuje vse akte oziroma pogodbe, ki jih izdaja oziroma sklepa Državna revizijska komisija, razen aktov vodenja postopkov in sklepov, s katerimi posamezen član ali senat odloča v posamezni zadevi.

(2) Predsednik Državne revizijske komisije:

1. zastopa in predstavlja Državno revizijsko komisijo,
2. sprejema akt o organizaciji in sistemizaciji del ter nalog uradnikov in strokovno-tehničnih uslužbencev Državne revizijske komisije,
3. pripravlja letni finančni načrt Državne revizijske komisije in odloča o porabi sredstev v skladu z letnim finančnim načrtom,
4. predloži letno poročilo o delu Državne revizijske komisije Državnemu zboru in sporoča podatke o obravnavanih zadevah Vladi Republike Slovenije v skladu z ZRPJN,
5. izdaja druge splošne in posamične akte, ki urejajo poslovanje Državne revizijske komisije in vprašanja, ki se nanašajo na notranjo organizacijo, na pravice in obveznosti zaposlenih, na njihovo razporejanje, napredovanje, izobraževanje, nagrajevanje in disciplinsko odgovornost ter na notranje pisarniško poslovanje,
6. imenuje predsednika in člane senata oziroma posameznega člana Državne revizijske komisije, ki so pristojni za odločanje o posamezni zadevi,
7. odloča o imenovanju in razrešitvi javnih uslužbencev Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev,
8. obvešča javnost o delu Državne revizijske komisije,
9. sklicuje in vodi občne seje Državne revizijske komisije in strokovne kolegije,
10. pooblašča člane Državne revizijske komisije za organizacijo in vodenje dela na posameznem področju delovanja Državne revizijske komisije,
11. skrbi za stike z drugimi državnimi organi,
12. odloča o drugih zadevah, ki so po ZRPJN ali po tem poslovniku v njegovi pristojnosti.

(3) Akti o organizaciji in sistemizaciji del ter nalog javnih uslužbencev Državne revizijske komisije ter drugi splošni akti, ki urejajo poslovanje Državne revizijske komisije in vprašanja, ki se nanašajo na notranjo organizacijo, na pravice in obveznosti zaposlenih, na njihovo razporejanje, napredovanje, izobraževanje, nagrajevanje in disciplinsko odgovornost ter na notranje pisarniško poslovanje, se objavijo na oglasni deski kabineta Državne revizijske komisije.

11. člen
(občna seja Državne revizijske komisije)

- (1) Občno sejo Državne revizijske komisije sestavljajo predsednik in vsi člani Državne revizijske komisije.
- (2) Na občni seji se odločitve sprejemajo z javnim glasovanjem. Predlog, ki je dan na glasovanje, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh članov Državne revizijske komisije.
- (3) Če ta poslovnik ne določa drugače, občno sejo Državne revizijske komisije sklicuje in vodi predsednik Državne revizijske komisije. Predsednik Državne revizijske komisije mora sklicati občno sejo najkasneje v roku 15 dni, če najmanj dva člana Državne revizijske komisije zahtevata obravnavo posameznega strokovnega ali organizacijskega vprašanja.
- (4) Predsednik skliče občno sejo s pisnim obvestilom, ki ga članom Državne revizijske komisije posreduje praviloma najmanj 3 dni pred sejo.
- (5) O občni seji Državne revizijske komisije se vodi zapisnik, ki se objavi na oglasni deski kabineta Državne revizijske komisije.
- (6) Stališča občne seje o pomembnih pravnih ali strokovnih vprašanjih morajo biti objavljena na spletni strani Državne revizijske komisije.
- (7) Za sklic korespondenčne seje se z izjemo roka iz četrtega odstavka tega člena smiselno uporabijo določbe tega člena.

12. člen
(pristojnosti občne seje)

- (1) Na občni seji Državne revizijske komisije se:
 1. sprejme poslovnik Državne revizijske komisije,
 2. na predlog predsednika Državne revizijske komisije sprejme letno poročilo o delu Državne revizijske komisije,
 3. na predlog predsednika Državne revizijske komisije odloča o podelitvi pooblastila za nadomeščanje predsednika v njegovi odsotnosti (tretji odstavek 3. člena tega poslovnika),
 4. obravnava predlog zaključnega računa Državne revizijske komisije,
 5. odloča o predlogu ukrepov Vladi Republike Slovenije za odpravo določenih kršitev, ki jih ugotavlja Državna revizijska komisija in predlogu za ustrezne zakonske spremembe ali izdajo podzakonskih aktov,
 6. razpravlja in sprejema stališča o pomembnejših pravnih in strokovnih vprašanjih,
 7. odloča o drugih zadevah, ki so po zakonu ali po tem poslovniku v pristojnosti občne seje Državne revizijske komisije.
- (2) Sprejeta stališča iz prejšnjega odstavka je potrebno upoštevati pri delu Državne revizijske komisije in se lahko spremenijo samo na novi občni seji.

13. člen
(strokovni kolegij)

(1) Za obravnavanje posameznih vprašanj, ki se nanašajo na delo in organizacijo Državne revizijske komisije, lahko predsednik sklicuje strokovne kolegije članov in svetovalcev Državne revizijske komisije. Na strokovnem kolegiju so lahko, če je to potrebno za obravnavo posameznih vprašanj, prisotni tudi strokovno tehnični delavci Državne revizijske komisije.

(2) Praviloma na strokovnem kolegiju predsedniki senatov, posamezni člani in svetovalci Državne revizijske komisije predstavijo posamezne zadeve, ki zahtevajo preučitev strokovno zahtevnejših pravnih in dejanskih vprašanj ali poenotenje prakse Državne revizijske komisije.

(3) Stališča, ki so izražena na strokovnem kolegiju ob obravnavi posameznih zadev, v nobenem primeru ne morejo vplivati na odločitve, ki jih sprejme posamezen član ali senat oziroma o katerih se glasuje na občni seji.

(4) Posamezen član Državne revizijske komisije ali svetovalec lahko predlaga, da se na strokovnem kolegiju obravnava določeno vprašanje.

(5) Na strokovnem kolegiju se obravnavajo tudi vprašanja in predstavijo okoliščine, ki so povezane z delom in organizacijo Državne revizijske komisije.

14. člen
(neodvisni strokovnjaki in izvedenci)

Za opravljanje določenih strokovnih opravil v postopku odločanja o zadevi lahko predsednik Državne revizijske komisije, senat ali posamezni člani določijo neodvisne strokovnjake in izvedence.

15. člen
(poročilo o delu in sporočanje podatkov)

(1) Državna revizijska komisija na predlog predsednika Državne revizijske komisije enkrat letno sprejema poročilo o svojem delu in ga poda Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu vsebuje vse pomembnejše podatke o delu, porabi sredstev, sprejetih stališčih in ugotovitvah Državne revizijske komisije.

(2) Letno poročilo se objavi na spletnih straneh Državne revizijske komisije.

(3) Državna revizijska komisija mora v skladu z ZRPJN Vladi Republike Slovenije sporočiti podatke o obravnavanih zadevah.

16. člen

(predlaganje ukrepov)

Če Državna revizijska komisija pri svojem delu ugotovi, da je treba sprejeti določene ukrepe za preprečitev ponavljajočih kršitev pravil javnega naročanja, pripravi predlog za sprejem ukrepov oziroma pobudo za spremembe predpisov javnega naročanja in jo posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije ter Vladi Republike Slovenije.

17. člen
(postopek o prekršku)

(1) Če so v postopku odločanja o zadevi ugotovljene kršitve, ki pomenijo prekršek po predpisih javnega naročanja, poda Državna revizijska komisija na predlog posameznega člana oziroma predsednika senata, ki je odločal o zadevi, predlog za začetek postopka o prekršku pri pristojnem prekrškovnem organu ali sodišču.

(2) Postopek iz prejšnjega odstavka tega člena je treba začeti takoj, ko so v postopku odločanja o zadevi ugotovljene kršitve, ki pomenijo prekršek po predpisih javnega naročanja.

18. člen
(obvestila organom)

Če so v postopku odločanja o zadevi ugotovljene nepravilnosti, škode ali zlorabe, če obstaja dvom o gospodarni rabi javnih sredstev ali če obstaja sum storitve kaznivega dejanja, mora predsednik Državne revizijske komisije na predlog posameznega člana oziroma predsednika senata, ki je odločal o zadevi, o tem obvestiti organe za nadzor nad porabo javnih sredstev, nadzorne organe naročnika oziroma druge pristojne državne organe.

III. NAČIN DELA IN IMENOVANJE SENATOV

19. člen
(dodeljevanje zadev)

(1) Po prejemu zadeve predsednik Državne revizijske komisije s sklepom dodeli zadevo posameznemu članu Državne revizijske komisije oziroma imenuje senat.

(2) Senat je sestavljen iz treh članov, izmed katerih je eden predsednik senata. Predsednik senata v sodelovanju s svetovalcem vodi postopek, izdaja akte vodenja postopka in pripravi predlog za odločitev o zadevi.

(3) Za odločanje o posamezni zadevi predsednik Državne revizijske komisije določi posameznega člana ali imenuje senat ob upoštevanju zahtevnosti primera, pri čemer upošteva vrednost predmeta javnega naročila, obsežnost dokumentacije in druge okoliščine, ki so pomembne za presojo zahtevnosti posameznega primera. V postopkih oddaje javnih naročil gradenj se kot vrednost predmeta javnega naročila,

po kateri se zadeva opredeli kot zahtevnejša v smislu obveznosti imenovanja senata, šteje vrednost, pri kateri je za javno naročilo storitev obvezna objava v Uradnem listu Evropske unije.

(4) Predsednik Državne revizijske komisije mora za odločanje o zadevi imenovati senat, če je predmet revizije javno naročilo, ki ga mora naročnik objaviti v Uradnem listu Evropske unije ali če je to potrebno glede na zahtevnost zadeve.

(5) Predsednik Državne revizijske komisije dodeli zadevo posameznemu članu Državne revizijske komisije, če je predmet revizije javno naročilo, ki ga naročniku ni treba objaviti v Uradnem listu Evropske unije in če glede na zahtevnost zadeve ni treba določiti senata.

20. člen (sodelovanje svetovalcev)

(1) Predsednik Državne revizijske komisije po sistemu kroženja določi posameznim članom Državne revizijske komisije svetovalce za določeno obdobje.

(2) Po dodelitvi zadeve posamezen član oziroma predsednik senata določi, kateri svetovalci naj sodelujejo pri pripravi predloga za odločitev o zadevi, pri čemer upošteva njegovo obremenjenost s posameznimi zadevami in drugimi nalogami, ki jih izvaja na Državni revizijski komisiji.

21. člen (predlog za imenovanje senata)

(1) Če posamezen član Državne revizijske komisije, ki mu je bila kot posamezniku dodeljena zadeva, po pregledu dokumentacije ugotovi, da bi moral o njej odločiti senat, predlaga predsedniku Državne revizijske komisije, da za odločanje o tej zadevi imenuje senat.

(2) Vsak član Državne revizijske komisije lahko od predsednika Državne revizijske komisije zahteva, da za odločanje o zadevi, ki je bila dodeljena posameznemu članu, imenuje senat, če je predmet odločanja javno naročilo, ki ga mora naročnik objaviti v Uradnem listu Evropske unije.

22. člen (vrstni red dodeljevanja zadev in imenovanje senatov)

(1) Predsednik Državne revizijske komisije dodeljuje zadeve posameznemu članu oziroma senatu v skladu z 19. členom tega poslovnika. Ob dodelitvi zadeve senatu predsednik Državne revizijske komisije imenuje predsednika in dva člana senata.

(2) Praviloma se dnevno prispele zadeve dodeljujejo članom Državne revizijske komisije po vrstnem redu prejema zadeve upoštevaje abecedni red začetnic priimkov članov Državne revizijske komisije. Abecedni vrstni red se upošteva pri dodeljevanju

zadev posameznemu članu in v primerih, ko o zadevah odloča senat. Pri senatnem odločanju se abecedni vrstni red upošteva tudi pri določanju vloge člana v senatu (predsednik oziroma član). Abecednega vrstnega reda se ne upošteva v primerih, ko gre za odločanje o podobni zadevi oziroma o zadevi, v kateri je določen član Državne revizijske komisije že odločal, ali v primeru, da ima določen član Državne revizijske komisije posebna strokovna znanja, ki so pomembna za odločanje o zadevi.

(3) Zadeve, v katerih v skladu z 19. členom tega poslovnika odloča posameznik, se dodeljujejo članom Državne revizijske komisije. Zadeve, za odločanje katerih se v skladu z 19. členom tega poslovnika imenuje senat, se enakopravno dodeljujejo članom in predsedniku Državne revizijske komisije.

(4) Sestava senatov ni stalna.

23. člen

(neodvisnost predsednika in članov Državne revizijske komisije)

(1) Predsednik in člani Državne revizijske komisije so pri opravljanju svoje funkcije neodvisni. Vezani so na ustavo in zakon.

(2) Predsednik in član Državne revizijske komisije je lahko predčasno razrešen samo pod pogoji, ki so določeni v ZRPJN.

24. člen

(izločitev)

(1) Predsednik ali član Državne revizijske komisije ne more odločati o zadevi, če je s ponudnikom, zakonitim zastopnikom ali pooblaščenecem ponudnika oziroma z zakonitimi zastopniki, člani organov upravljanja ali odgovornimi osebami naročnika v poslovnem ali sorodstvenem razmerju v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, v zakonski zvezi, četudi je ta že prenehala ali v izvenzakonski skupnosti ali v svaštvu do vštetega tretjega kolena.

(2) Predsednik ali član Državne revizijske komisije ne more odločati o zadevi, če je bil zaposlen pri ponudniku ali naročniku, pa od prenehanja zaposlitve še ni pretekel rok dveh let.

(3) O navedenih in drugih razlogih za izločitev mora član Državne revizijske komisije nemudoma obvestiti predsednika Državne revizijske komisije, ki odloča o izločitvi.

(4) O izločitvi predsednika Državne revizijske komisije se odloči na občni seji Državne revizijske komisije, ki jo skliče in vodi član, ki nadomešča predsednika.

(5) Za izločitev svetovalcev veljajo enaka pravila kot za izločitev članov Državne revizijske komisije. O izločitvi svetovalcev odloča predsednik Državne revizijske komisije.

25. člen
(imenovanje nadomestnega člana senata)

V primeru daljše odsotnosti člana senata predsednik Državne revizijske komisije imenuje nadomestnega člana senata.

26. člen
(način dela senata)

(1) Po imenovanju senata in preučitvi prejete dokumentacije o zadevi predsednik senata skliče sejo, na kateri povzame navedbe strank in vsa pomembnejša dejstva v postopku, vsi člani senata pa predstavijo svoje mnenje o zadevi. Če je na podlagi obstoječe dokumentacije in predloženih dokazov to mogoče, člani senata podajo ustne predloge za odločitev o zadevi, predsednik senata pa v sodelovanju s svetovalcem pripravi pisni predlog za odločitev o zadevi.

(2) Če na podlagi obstoječe dokumentacije in predloženih dokazov na prvi seji ni mogoče sprejeti odločitve o zadevi, se člani senata dogovorijo o tem, katera procesna dejanja bodo izvedli, katero dodatno dokumentacijo bodo zahtevali in katere dokaze bodo izvedli. Ko je v postopku pridobljena celotna dokumentacija in ko so izvedeni vsi potrebni dokazi, predsednik senata skliče sejo, na kateri člani senata po preučitvi celotne dokumentacije in izvedenih dokazov podajo ustne predloge za odločitev o zadevi, predsednik senata pa v sodelovanju s svetovalcem pripravi pisni predlog za odločitev o zadevi.

(3) Predsednik senata mora pri pripravi pisnega predloga za odločitev o zadevi smiselno upoštevati ustne predloge članov senata.

(4) Ko je pisni predlog za odločitev o zadevi pripravljen, ga predsednik senata posreduje ostalima članoma senata. Po prejemu in preučitvi predloga odločitve predsednik senata nemudoma skliče sejo, na kateri senat obravnava predlog za odločitev o zadevi.

27. člen
(način odločanja senata)

(1) Senat odloča o zadevi na nejavni seji, ki jo skliče in vodi predsednik senata. Na seji senata je poleg predsednika in članov senata prisoten le svetovalec, ki je sodeloval v zadevi.

(2) Senat odloča z večino glasov vseh članov. Predsednik senata in člani senata se ne smejo vzdržati glasovanja.

(3) O sejah senata vodi svetovalec zapisnik, ki obsega tudi zapis o glasovanju predsednika in članov senata in ga podpišejo vsi člani senata.

28. člen

(rok za odločitev)

(1) Senat oziroma posamezen član Državne revizijske komisije mora odločiti o zahtevku za revizijo in izdati sklep najkasneje v 15 dneh od prejema zahtevka za revizijo in celotne dokumentacije oziroma odločiti o pritožbi in izdati sklep najkasneje v 8 dneh od prejema pritožbe.

(2) V utemeljenih primerih lahko senat oziroma posamezen član Državne revizijske komisije podaljša rok za odločitev o zahtevku za revizijo za največ 20 dni. Predsednik senata oziroma posamezen član Državne revizijske komisije mora pred iztekom 15 dnevnega roka o podaljšanju roka in razlogih za podaljšanje obvestiti predsednika Državne revizijske komisije, ki o tem obvesti vse stranke v postopku.

(3) Pismeni odpravek sklepa mora Državna revizijska komisija strankam poslati v roku treh dni od izdaje sklepa.

29. člen

(odločitev o nezadržanju postopka)

(1) O predlogu naročnika, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila, lahko odloča predsednik Državne revizijske komisije s sklepom. V primeru, če je predlog naročnika na Državno revizijsko komisijo vložen skupaj z zahtevkom za revizijo oziroma pritožbo oziroma če je zadeva že dodeljena posameznemu članu ali senatu, lahko o predlogu naročnika, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila, odloči posamezen član ali senat.

(2) Če je predsednik Državne revizijske komisije že izdal sklep, s katerim je odločil o predlogu naročnika, da vloženi zahtevek za revizijo ne zadrži nadaljnjih aktivnosti naročnika v postopku oddaje javnega naročila, lahko posamezen član ali senat po prejemu zadeve ta sklep spremeni, če po preučitvi celotne dokumentacije ugotovi, da za to obstajajo utemeljeni razlogi.

30. člen

(sklep)

(1) Državna revizijska komisija odloči o zadevi v obliki sklepa.

(2) Sklep Državne revizijske komisije je opremljen z opravilno številko, datumom, podpisom in žigom Državne revizijske komisije.

(3) Vse izvode sklepa podpiše predsednik senata oziroma posamezen član Državne revizijske komisije. Po en izvod sklepa se vroči vlagatelju zadeve, naročniku in ministrstvu, pristojnemu za finance, v primeru, ko je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o dodelitvi naročila, pa se sklep vroči tudi izbranemu ponudniku. En izvod sklepa se shrani v arhivu Državne revizijske komisije. Arhivski izvod sklepa podpišejo vsi člani senata in svetovalec.

31. člen
(izvajanje procesnih dejanj)

- (1) Izvajanje procesnih dejanj v zadevi je treba opraviti tako, da se v skladu z določili ZRPJN pridobi vsa dokumentacija in ugotovijo vsa dejstva, ki so pomembna za odločanje o zadevi, ter izvedejo vsi dokazi, ki so potrebni za sprejem odločitve.
- (2) Akti vodenja postopka, v katerih Državna revizijska komisija v postopku odločanja o zadevi strankam v skladu z ZRPJN postavlja prekluzivne roke, morajo vsebovati izrecno opozorilo o tem, kakšna je posledica neupoštevanja postavljenega roka.
- (3) Akte vodenja postopka podpiše predsednik senata ali član Državne revizijske komisije, ki mu je bila dodeljena zadeva, oziroma predsednik Državne revizijske komisije.

32. člen
(stroški)

- (1) Stroški postopka so stroški, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka.
- (2) Stroški postopka obsegajo tudi nagrado za delo odvetnika in drugih oseb, ki jim zakon priznava pravico do nagrade.
- (3) Pri odločanju o tem, kateri stroški naj se povrnejo, upošteva senat oziroma posamezni član Državne revizijske komisije le tiste stroške, ki so bili potrebni za postopek revizije oddaje javnega naročila. O tem, kateri stroški so bili potrebni in koliko znašajo, odloči senat oziroma posamezen član Državne revizijske komisije na opredeljeno zahtevo brez obravnave in po skrbni presoji vseh okoliščin.
- (4) Če je za stroške predpisana tarifa, se takšni stroški odmerijo po tarifi.
- (5) Povrnitev stroškov se lahko zahteva do odločitve Državne revizijske komisije o zahtevku za revizijo.
- (6) O stroških postopka senat oziroma posamezen član Državne revizijske komisije odloči v sklepu, s katerim se odloči v postopku pred Državno revizijsko komisijo ali s posebnim sklepom.

33. člen
(stroški za izdelavo izvedenskega ali strokovnega mnenja)

- (1) Če odredi senat oziroma posamezen član Državne revizijske komisije v postopku odločanja o zadevi na predlog strank ali po uradni dolžnosti izdelavo izvedenskega ali strokovnega mnenja, naloži strankam v postopku, da založijo predujem za izdelavo mnenja.

(2) Če senat oziroma posamezen član Državne revizijske komisije odredi izdelavo izvedenskega ali strokovnega mnenja po uradni dolžnosti, stranka pa v postavljenem roku ne založi predujma, lahko stroške za izdelavo mnenja založi Državna revizijska komisija.

(3) Stroške za izdelavo izvedenskega ali strokovnega mnenja nosijo stranke v postopku v skladu z ZRPJN.

34. člen
(evidenca o poročilih o izvedbi postopka)

(1) Državna revizijska komisija vodi evidenco o poročilih o izvedbi postopka ter sprejema ustrezne ukrepe v skladu z ZRPJN.

(2) Posamezen član Državne revizijske komisije oziroma predsednik senata, ki je v odločitvi o zadevi od naročnika zahteval poročilo o izvedbi postopka, mora v primeru, če ugotovi, da v poročilu ni izkazana odprava nepravilnosti oziroma upoštevanje napotkov Državne revizijske komisije ali da poročilo ni bilo predloženo v roku, predsedniku Državne revizijske komisije podati ugotovitev o tem.

35. člen
(arhiviranje dokumentacije)

Državna revizijska komisija arhivira vso pomembnejšo dokumentacijo o posamezni zadevi v skladu s predpisi, ki urejajo področje arhiviranja.

36. člen
(hramba kopij ponudb)

Državna revizijska komisija zagotavlja ustrezne pogoje za prejem in hrambo kopij ponudb v skladu z zakonom, ki ureja javna naročila.

37. člen
(vpisnik)

(1) O prispelih zadevah se vodi vpisnik, ki se objavlja tudi na spletnih straneh Državne revizijske komisije.

(2) Predsednik Državne revizijske komisije lahko s posebnim notranjim aktom določi način in vodenje vpisnika.

IV. KONČNI DOLOČBI

38. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega poslovnika preneha veljati poslovnik Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, objavljen v Uradnem listu RS št. 55/2000.

39. člen
(uveljavitev)

(1) Ta poslovnik sprejme Državna revizijska komisija v soglasju z Državnim zborom Republike Slovenije. Po prejemu soglasja Državnega zbora Republike Slovenije se poslovnik objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Ta poslovnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.: 037-12/05-1
Ljubljana, dne 18.3.2005

predsednik Državne revizijske komisije
dr. Aleksij MUŽINA

3. POMEMBNEJŠE ODLOČITVE SODIŠČA EVROPSKIH SKUPNOSTI IN SODIŠČA PRVE STOPNJE IZ LETA 2005

- 1) Zadeva C-26/03, (Sodba Sodišča ES), z dne 11. januarja 2005
→ Predlog za sprejem predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložil Oberlandesgericht Naumburg (Nemčija)
Stadt Halle,
RPL Recyclingpark Lochau GmbH
proti
**Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und
Energieverwertungsanlage TREA Leuna.**
- 2) Zadeva T-447/04 R (Odredba Predsednika Sodišča prve stopnje), z dne 31. januarja 2005
→ Predlog za zadržanje del
Capgemini Nederland BV, tožeča stranka,
proti
Komisija Evropskih skupnosti, tožena stranka.
- 3) Zadeva C-394/02, (Sodba Sodišča ES), z dne 2. junija 2005
→ Tožba zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES
Komisija Evropskih skupnosti, tožeča stranka,
proti
Helenski republiki, tožena stranka.
- 4) Zadeva C-15/04, (Sodba Sodišča ES), z dne 2. junija 2005
→ Predlog za sprejem predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložil Bundesvergabeamt (Avstrija)
Koppensteiner GmbH
proti
Bundesimmobiliengesellschaft mbH.
- 5) Združeni zadevi C-462/03 in C-463/03, (Sodba Sodišča ES), z dne 16. junija 2005
→ Predlog za sprejem predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložil Bundesvergabeamt (Avstrija)
Strabag AG (C-462/03), *PR (234 EC)*
Kostmann GmbH (C-463/03)
proti
Österreichische Bundesbahnen.
- 6) Zadeva C-129/04, (Sodba Sodišča ES), z dne 8. septembra 2005
→ Predlog za sprejem predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložil Conseil d'État (Belgija)
Espace Trianon SA,
Société wallonne de location-financement SA (Sofibail)
proti
**Office communautaire et régional de la formation professionnelle et
de l'emploi (FOREM).**
- 7) Zadeva C-264/03, (Sodba Sodišča ES), z dne 20. oktobra 2005

→ Tožba zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES
Komisija Evropskih skupnosti, tožeča stranka,
proti
Francoski republiki, tožena stranka.

8) Zadeva C-234/03, (Sodba Sodišča ES), z dne 27. oktobra 2005
→ Predlog za sprejem predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES,
naslovljen na Sodišče z odločbo Audiencie Nacional (Španija)
Contse SA,
Vivisol Srl,
Oxigen Salud SA
proti
**Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa), nekdanji Instituto
Nacional de la Salud (Insalud)**,
ob sodelovanju
Air Liquide Medicinal SL,
Sociedad Española de Carburos Metálicos SA.

9) Zadeva C-331/04, (Sodba Sodišča ES), z dne 24. novembra 2005
→ Predlog za sprejem predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je
vložil Consiglio di Stato (Italija)
ATI EAC Srl e Viaggi di Maio Snc
EAC Srl,
Viaggi di Maio Snc
proti
ACTV Venezia SpA,
Provincia di Venezia,
Comune di Venezia,
ob udeležbi
ATI La Linea SpA-CSSA.